

Важливість та компоненти здорового вибору у харчуванні

Олег Швець

Національний університет біоресурсів і природокористування України

**Які найбільш критичні проблеми має
галузь громадського здоров'я
України?**

ДЕМОГРАФІЧНА КРИЗА В УКРАЇНІ

У 2024 році

- В Україні зареєстровано 176 679 народжень, натомість кількість померлих сягнула 495 090 українців
- (у 2,8 рази більше)

Мінус 10 708 народжень

- Порівняно із 2023 роком, або на 5,7% менше народжених дітей в Україні.
- Дещо кращі показники народжуваності зареєстровані у другій половині 2024 року порівняно із першою.

КРАСНОМОВНІ ЦИФРИ ЩОДО НАРОДЖУВАНOSTI

- У 2023 році в Україні народилося 187 387 дітей, це майже на третину менше, ніж до початку повномасштабного вторгнення, зокрема в 2021 році народилось 273 772 немовляти. Порівняно з 2022 роком, коли народилося 206 032 малюки, народжуваність знизилась на 9%.
- У період з 2010 по 2013 роки в Україні народжувалось близько 500 000 дітей на рік. Загалом скорочення народжуваності в Україні спостерігається з 2013 року. Відтоді й до початку повномасштабної війни щороку народжувалось на 6–7% менше дітей.
- Українців народжується критично мало. Нормою для відновлення чисельності населення є показник 2,2 дитини на одну жінку. В ЄС цей показник становить 1,5. В Україні до війни ми мали 1,2, а в 2023 році вже 0,9 – це третій знизу показник у світі.

Україна – «лідер» в Європі за смертністю від серцево-судинних захворювань

91%

Загальної смертності
зумовлений неінфекційними
захворюваннями

38,2%

загальної смертності
становить смертність від ССЗ,
пов'язаних із харчуванням

**273 тисячі у
2021 році**

**466 тисяч у
2021 році**

63%

Складає смертність від
серцево-судинних
захворювань (переважно
інфаркти та інсульти)

Молодий вік

Вже не є запобіжником
небезпечних проблем із
здоров'ям

Неінфекційні захворювання: серцево-судинні захворювання (ССЗ), діабет, рак, хвороби дихальної системи

Відсоток українців та українок, які мають надмірну вагу і ожиріння

59,0%

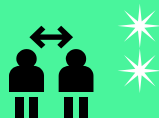
Дорослих в Україні

Мають індекс маси тіла (ІМТ) більше 25 кг/м²

24,8%

Кожен четвертий

Дорослий українець хворіє на ожиріння

29,8%

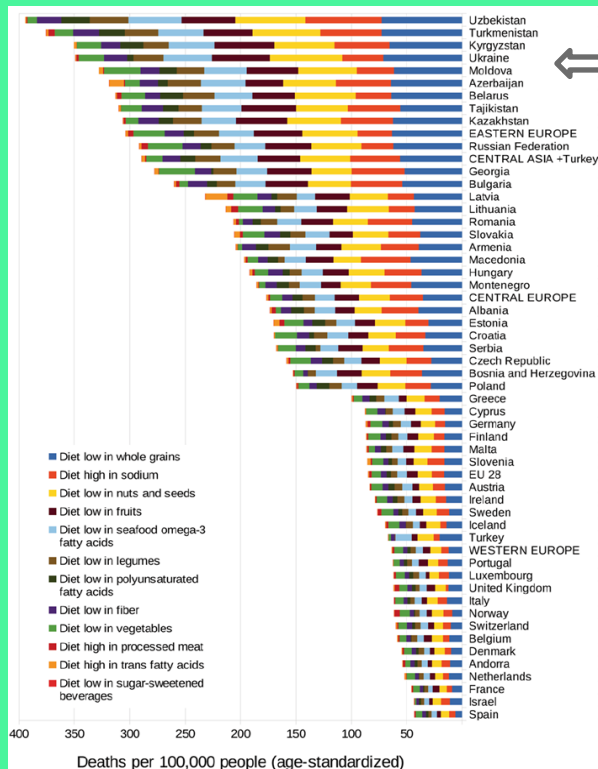
Українських жінок

Мають ІМТ понад 30 кг/м² - тобто діагностоване ожиріння

ІМТ – показник співвідношення ваги до зросту, який вказує на наявність зайвої або недостатньої ваги

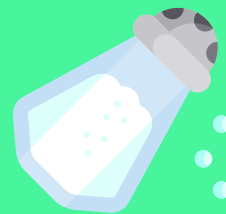
Українці споживають забагато солі і недостатньо кардіопротективної їжі

- Низький рівень споживання цільнозернових продуктів
- Високе споживання натрію/кухарської солі
- Низький рівень споживання горіхів/насіння
- Недостатнє споживання фруктів
- Низький рівень споживання морських Омега-3 ЖК
- Недостатнє споживання бобових
- Низький рівень споживання ПНЖК
- Недостатнє споживання овочів

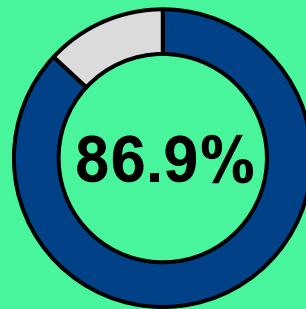
Скільки солі споживають українці?

Середній рівень споживання
солі на добу

12,6 г

Споживають > 5 г солі на добу

Яким простим рівнянням можна
представити формулу здоров'я?

Формула здоров'я людини

Спрощено може бути представлена у вигляді простого рівняння:

$$\text{Здоров'я} = \text{збалансоване харчування} + \text{фізична активність} - \text{погані звички}$$

У цьому рівнянні постійним є тільки харчування, в якому людина має безперервну потребу

Важливість здорового вибору для благополуччя людини

Щоденний вибір

впливає не тільки на фізичне здоров'я, але на й цілком на загальне благополуччя – воно є комплексом характеристик, що роблять людину сильною, впевненою та здатною до функціонування у сім'ї, суспільстві із позитивними наслідками для власного та життя оточуючих.

Неналежний вибір

у контексті власного способу життя, наражає людину на високий ризик гострих та хронічних захворювань; він часто обумовлений впливом багатьох факторів, включаючи середовище, соціалізацію та інші чинники, які зумовлюють небезпеку для здоров'я.

МОЖЛИВОСТІ СПРИЯННЯ ЗДОРОВОМУ ВИБОРУ У ХАРЧУВАННІ

Сучасне
законодавство,
орієнтоване на
здоров'я споживача

Маркування
харчової продукції

Залучення лідерів
думок

Ефективні
інформаційно-
освітні програми

Використання
можливостей
соціального
маркетингу

Цифрові
можливості
супроводу вибору

“Профіль поживної цінності харчових продуктів:
науково-обґрунтована класифікація або ранжування їжі
відповідно до вмісту харчових речовин з міркувань,
пов'язаних із запобіганням захворюванню і зміцненням
здоров'я.”

**ВСЕСВІТНЯ ОРГАНІЗАЦІЯ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

**Які компоненти харчових
продуктів і напоїв дозволяють
оцінити їхню поживну цінність?**

ПОЖИВНА ЦІННІСТЬ $\approx$ КОРИСНІСТЬ?

Поживна цінність

Мабуть найважливіший вимір якості, визначається балансом вмісту поживних речовин

Сім нутрієнтів

Вуглеводи, білки, жири, вітаміни, мінерали та мікроелементи, харчові волокна і вода потрібні людині щодня

Баланс нутрієнтів

Відрізняє поживну (корисну) їжу від некорисної. Оптимальний баланс зумовлює позитивний вплив на здоров'я

СІМКА НЕЗАМІННИХ НУТРИЄНТІВ

ВУГЛЕВОДИ

Включають моно-, ди-, полісахариди, виконують енергетичну, пребіотичну та інші функції

БІЛКИ

Протеїни і амінокислоти регулюють і беруть участь у реалізації ключових функцій

ЖИРИ

Основні види жирних кислот мають різний функціонал і вплив на здоров'я

ВІТАМІНИ

Важливі речовини, які в невеликій кількості повинні надходити з їжею

МІНЕРАЛИ та МІКРОЕЛЕМЕНТИ

Виконують важливу структурні та регулюючі функції

КЛІТКОВИНА

Сприяють фізіологічному травленню, є паливом для корисних бактерій

ВОДА: критично важлива для життя кожної клітини тіла організму, бере участь у більшості функцій

ПОТРЕБА У НЕЗАМІННИХ НУТРІЄНТАХ

Визначається із врахуванням результатів наукових досліджень, в яких вивчається асоціація рівнів споживання макро- та мікронутрієнтів із зменшенням або збільшенням ризиків небезпечних захворювань з урахуванням:

- Віку (діти, підлітки, дорослі, похилий вік)
- Статі: чоловіки та жінки (включаючи вагітних і годуючих груддю)
- Рівня фізичної активності

Потреба у поживних речовинах регламентується державними нормативно-правовими документами (в Україні Наказ МОЗ України від 03.09.2017 №1073).

ХАРЧОВІ РЕЧОВИНИ, ЯКІ ПОГІРШУЮТЬ ПОЖИВНУ ЦІННІСТЬ ПРОДУКТІВ І НАПОЇВ

ЦУКОР

Менший вміст цукру, а краще – його відсутність, зумовлюють кращу поживну цінність продуктів і особливо напоїв

СІЛЬ

У сучасному харчуванні основним джерелом солі є оброблені продукти (хліб, м'ясні продукти та інші). Прихильність до солоної їжі пов'язана з підвищенням артеріального тиску

ШКІДЛИВІ ЖИРИ

Сьогодні єдиним видом небезпечних для здоров'я жирів лишаються транс жирні кислоти, використання яких у харчовій промисловості і в громадському харчуванні має бути заборонено

ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ У СПРИЯННІ ЗДОРОВОМУ ВИБОРУ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 7, ст.41)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
[№ 1822-IX від 21.10.2021](#), ВВР, 2022, № 1, ст.2
[№ 2572-IX від 06.09.2022](#)
[№ 2718-IX від 03.11.2022](#)}

Цей Закон встановлює правові та організаційні засади надання споживачам інформації про харчові продукти з метою забезпечення високого рівня захисту здоров'я громадян і задоволення їхніх соціальних та економічних інтересів.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Терміни та їх визначення

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

- 1) білки - органічні речовини, вміст яких у харчовому продукті обчислюється за формулою:
 $\text{білок} = \text{загальний азот за Кельдалем} \times 6,25;$

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

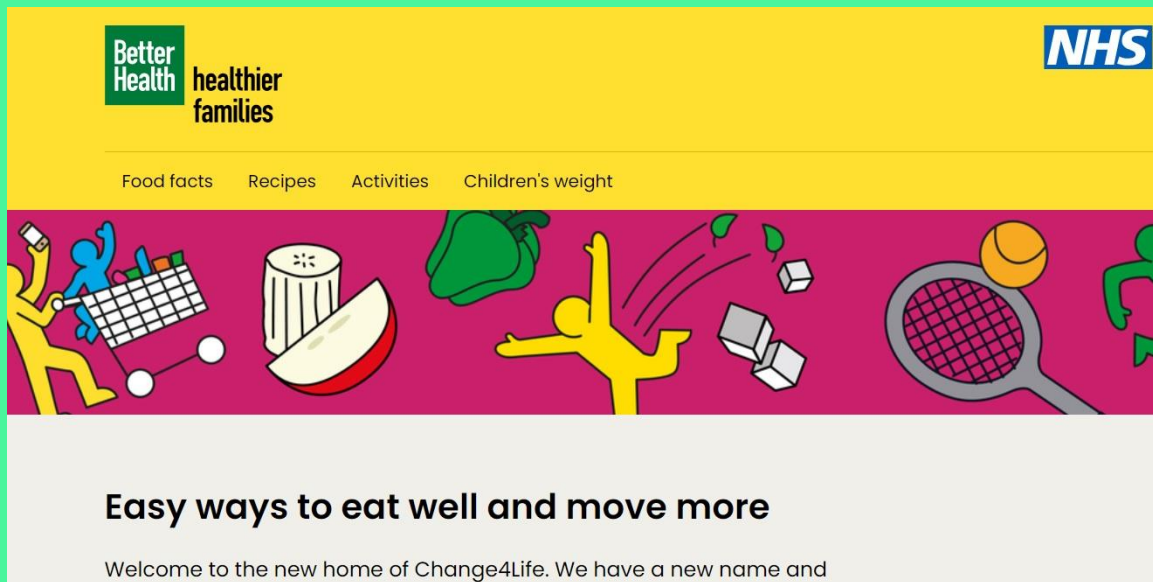
15.05.2020 № 1145

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
04 серпня 2020 р.
за № 745/35028

Про затвердження Вимог до тверджень про поживну цінність харчових продуктів та тверджень про користь для здоров'я харчових продуктів

Відповідно до [статті 6](#) Закону України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів", [підпункту 14](#) пункту 4 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015

БРИТАНСЬКА ПРОГРАМА BETTER HEALTH – HEALTHIER FAMILIES

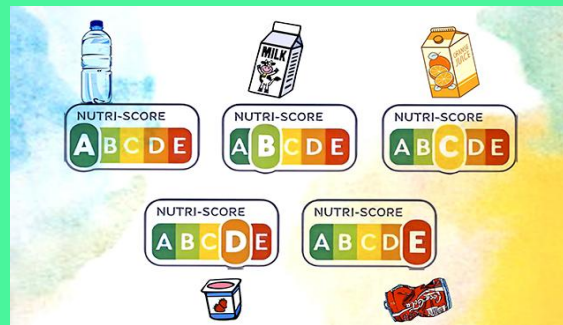

Започаткована у 2008 році програма, яка раніше мала назву Change4Life мала на меті зупинку зростання поширеності ожиріння через здоровіший вибір у харчуванні та збільшення фізичної активності

МАРКУВАННЯ, ЯКЕ ІНФОРМУЄ ПРО ПОЖИВНУ ЦІННІСТЬ ЇЖИ

Nutrition Facts	
8 servings per container	
Serving size	2/3 cup (55g)
Amount per serving	
Calories	230
% Daily Value*	
Total Fat 8g	10%
Saturated Fat 1g	5%
Trans Fat 0g	
Cholesterol 0mg	0%
Sodium 160mg	7%
Total Carbohydrate 37g	13%
Dietary Fiber 4g	14%
Total Sugars 12g	
Includes 10g Added Sugars	20%
Protein 3g	
Vitamin D 2mcg	10%
Calcium 200mg	15%
Iron 8mg	45%
Potassium 235mg	6%

* The % Daily Value (DV) tells you how much a nutrient in a serving of food contributes to a daily diet. 2,000 calories a day is used for general nutrition advice.

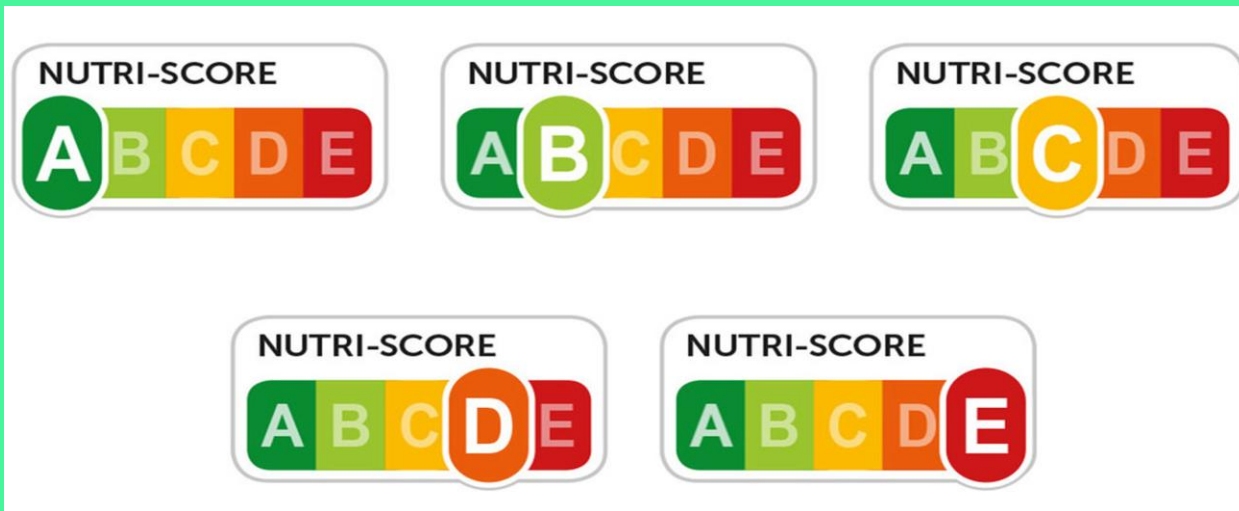

Each serving (150g) contains				
Energy	Fat	Saturates	Sugars	Salt
1046kJ	3.0g	1.3g	34g	0.9g
250kcal	LOW	LOW	HIGH	MED
13%	4%	7%	38%	15%

of an adult's reference intake

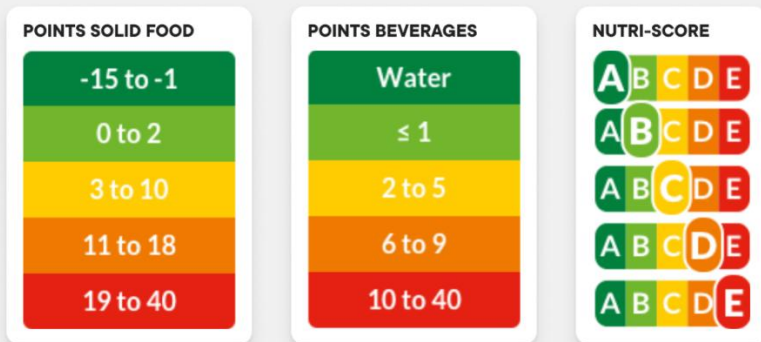
Typical values (as sold) per 100g: 697kJ/167kcal

ПРИКЛАД NUTRI-SCORE

ПРИНЦИП ПОРІВНЯННЯ ПРОДУКТІВ І НАПОЇВ ЗА СИСТЕМОЮ NUTRI-SCORE

Сутність бальної шкали для визначення поживної цінності за Nutri-Score полягає у розрахунку балів шляхом віднімання загальної кількості позитивних балів із загальної кількості негативних балів. І чим нижчий бал, тим краща оцінка поживної цінності («А» – найкорисніший продукт або напій; «Е» - найгірший).

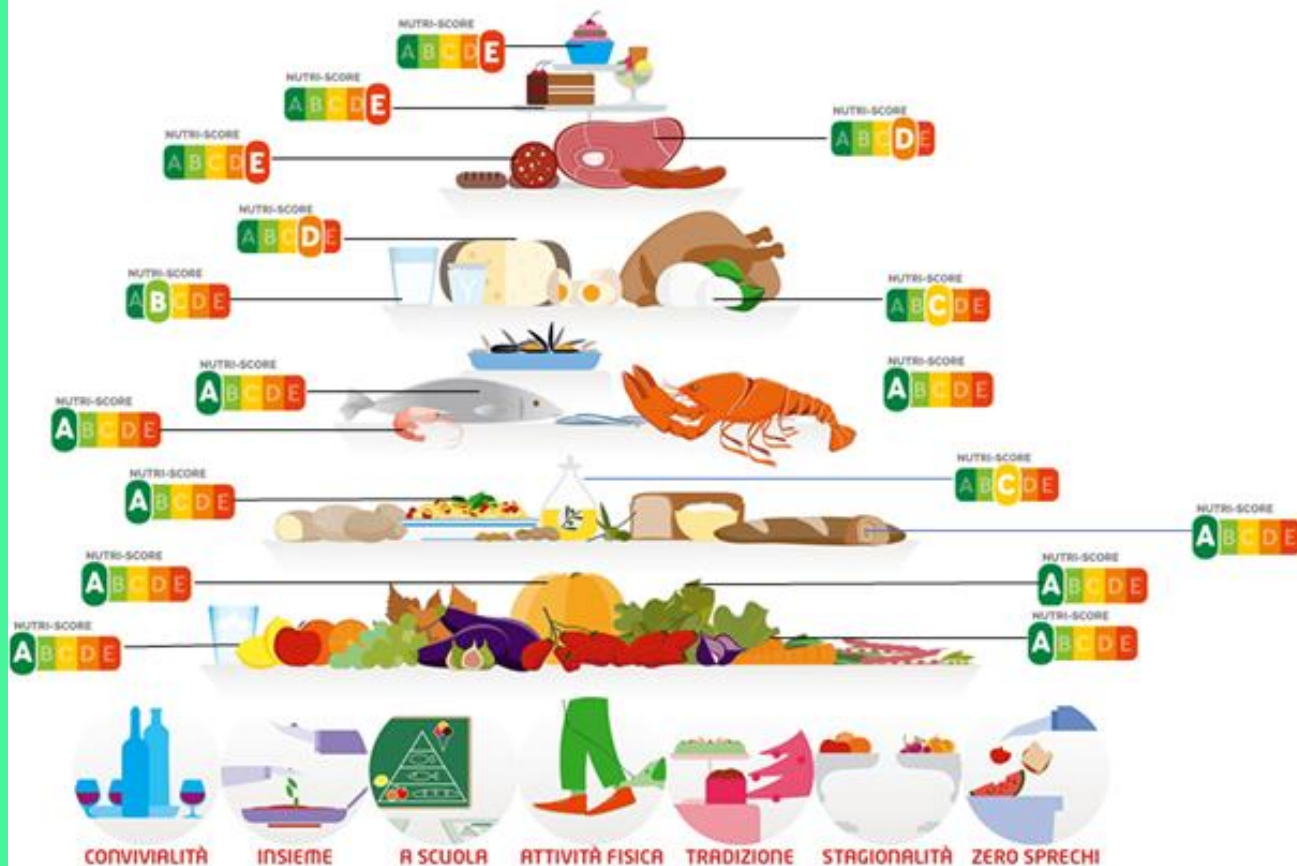
КОРИСНІ/НЕКОРИСНІ ІНГРЕДІЄНТИ ПРОДУКТІВ ТА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ ЗА NUTRI-SCORE

КРАЇНИ, ЯКІ ЗАПРОВАДИЛИ NUTRI-SCORE

- ✓ Споживачі, як правило, легше розуміють простіші, оціночні етикетки з кольоровим кодуванням, ніж складніші, скорочувальні, монохромні етикетки.
- ✓ Порівняння між продуктами легше, якщо на етикетці базується уніфікована контрольна кількість (наприклад, на 100 г або 100 мл), а не розміри порцій (які обирає сам виробник).
- ✓ Простота, послідовність і помітність можуть бути особливо актуальними в торговому середовищі, коли споживачі схильні швидко приймати рішення.
- ✓ Обов'язкове маркування є найефективнішим. Добровільне розміщення інформацію про поживну цінність перешкоджатиме адекватному вибору споживачів, оскільки виробники, чия продукція отримує погані оцінки, можуть просто відмовитися від його використання.

PIRAMIDE UNIVERSALE DELLA DIETA MEDITERRANEA

Чи потрібна дієта здоровій людині?

Термін «дієта»

- **Дієта** – це сукупність їжі, яка споживається людиною або іншим організмом.
(en.wikipedia)
- **Дієта** (грец. *δίαιτα* — «спосіб життя, режим харчування», інколи *раціон*) — сукупність правил споживання їжі людиною або іншим живим організмом. (ua.wikipedia)

Міжнародний рейтинг дієт

Рейтинг ґрунтується на оцінках 43 експертів: лікарів, ліцензованих дієтологів, дієтологів громадського здоров'я і науковців, які досліджують проблеми харчування. Цього року їм запропонували оцінити 30 дієт та обрати найкращі у 10 категоріях. Для складання рейтингу найкращих загальних дієт експерти визначали найкращі і ненайкращі рекомендовані дієти за різними показниками.

📌 Mediterranean Diet

4.8 ★★★★★

The Mediterranean diet focuses on quality and lifestyle rather than a single nutrient or food group. Numerous studies have shown that this dietary model reduces the risk of certain chronic health conditions, such as cardiovascular disease and Type 2 diabetes, while promoting longevity and improving quality of life. [Read More »](#)

📌 DASH Diet

4.6 ★★★★★

The heart-healthy DASH diet is a flexible and balanced eating plan developed by the National Heart, Lung and Blood Institute. Learn more about what the DASH diet is and its role in reducing blood pressure and the risk of heart disease, along with its pros and cons and what you need to buy at the grocery store. [Read More »](#)

📌 Flexitarian Diet

4.5 ★★★★★

With a flexitarian diet, also known as a semi-vegetarian diet, you don't have to completely eliminate meat to reap the health benefits associated with vegetarianism. Instead, you can be a vegetarian most of the time, but still enjoy a burger or steak on special occasions. [Read More »](#)

№1

Середземноморська дієта

Має доведені корисні ефекти у зменшенні ризику найбільш небезпечних захворювань, включаючи серцево-судинні, діабет і рак

Також СЗД посіла перше місце в шести з десяти інших категорій. Визнана найкращою дієтою при діабеті, для здоров'я серця, для здоров'я кісток і суглобів, а також найпростішою дієтою для дотримання, найкращою сімейною дієтою та найкращим вибором для здорового харчування.

Середземноморська дієта

Різномаїття їжі

Споживання якомога більше різних видів корисної їжі щодня

Рослинна основа

У меню на кожний день: фрукти, ягоди, овочі, зелень, бобові, цільнозернові, горіхи, оливкова олія

Риба

Споживання морської риби і морепродуктів принаймні два рази на тиждень

Тваринна їжа

Яйця, птиця, молочні продукти мають споживатися у помірній кількості

Червоне м'ясо

Рекомендується споживати за особливої нагоди, аналогічно - солодощі

Червоне вино

Обмежується однією склянкою на день, якщо людина споживає алкоголь

Соус «СОФРИТО» –
важливий компонент
Середземноморської
моделі харчування

DASH дієта

Для контролю АТ

Високий кров'яний тиск є головною причиною смертності і інвалідності

Обмеження

Кухарської солі (<3,5-5,0 г/день), зменшення споживання насиченого жиру і цукру

АТ – артеріальний тиск

↑Споживання

Фруктів, овочів, цільних злаків, нежирних білкових продуктів

Суворе обмеження

Технологічно-обробленої їжі та ↑споживання натуральних харчових продуктів

Флекситаріанська дієта

Напів-вегетаріанська

Споживання м'ясних страв
по святах, або інших
подібних приводах

Інші тваринні білки

Регулярне споживання
помірної кількості яєць,
молочних продуктів, риби

↑ Рослинних білків

Через споживання бобових,
цільних злаків, горіхів та
насіння

Поступове ↓ м'яса

Зменшення порцій м'ясних
страв, їхня заміна іншими
білковими стравами

Перспектива розробки і промоції національної моделі здорового харчування

ЧМД - чорноморська дієта – перспективний кандидат
для національної моделі здорового харчування

Рекомендовані ресурси для самоосвіти

“Про здорове”

Проект «Про здорове» має на меті представити Рекомендації зі здорового харчування, схвалені МОЗ України, а також першу Тарілку здорового харчування українця. «Про здорове» — це актуальні, прості, сучасні поради щодо нашого раціону від найкращих експертів України.

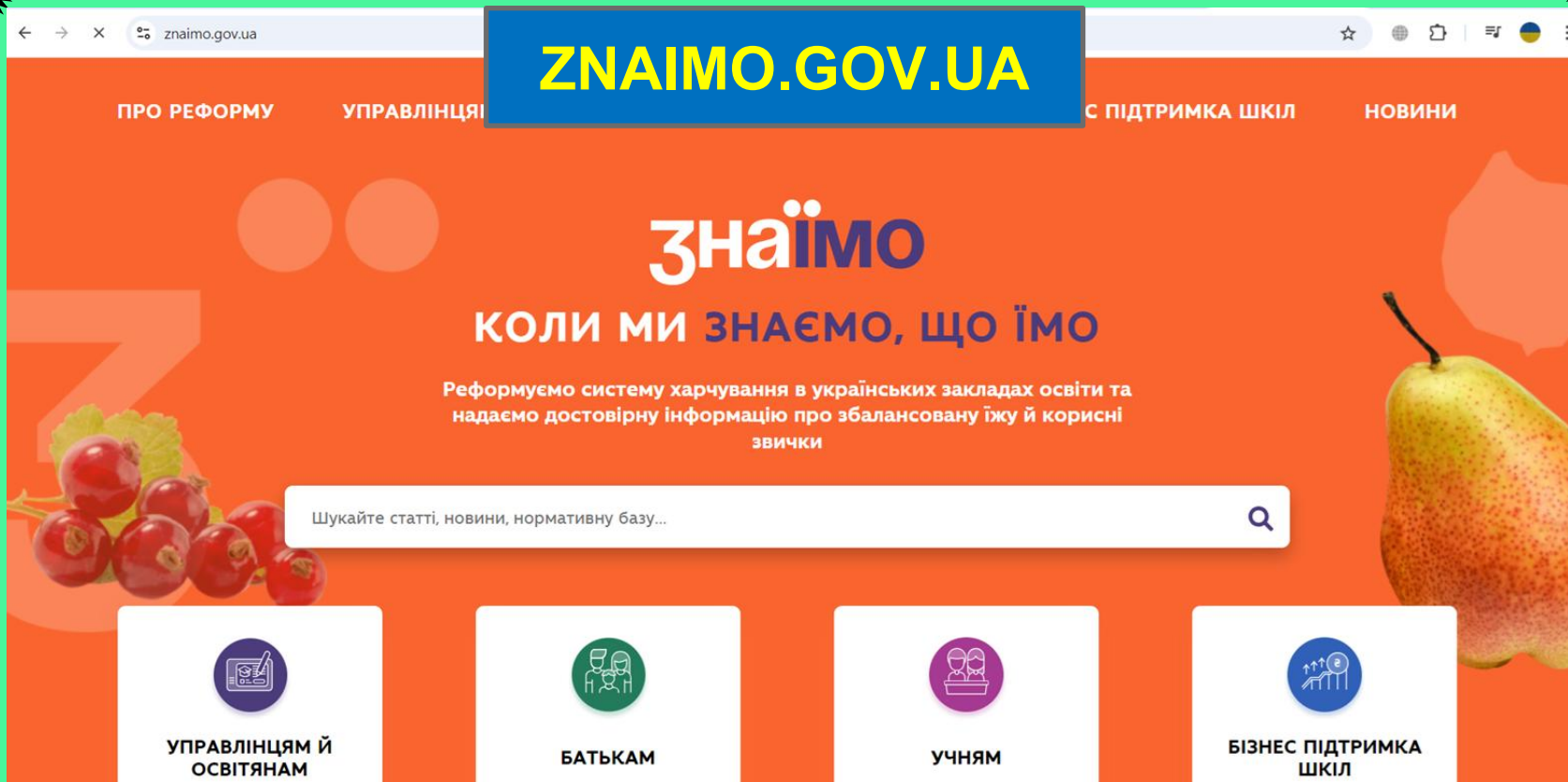

Портал prozdorove.com.ua – найкращий в Україні ресурс про здорове харчування для дорослих

PROZDOROVE.COM.UA

Українська тарілка здорового харчування

PROMETHEUS **Новий набір на Програму безплатної перекваліфікації**

Подати заявку

Курси ▾

Prometheus+

Корпоративне навчання

Що ви хочете вивчити?

Увійти

Зареєструватися

PROMETHEUS.ORG.UA

4 кроки до здорового харчування

Prometheus

Доступний постійно

Зареєструватися

Заключення

- ✓ Висока поживна цінність продуктів і напоїв сприяє поліпшенню стану здоров'я споживача.
- ✓ Сприяння вибору напоїв та продуктів з найкращою поживною цінністю є важливою, складною та комплексною задачею.
- ✓ Доступне та зрозуміле інформування споживачів, на кшталт кольорових маркувань за категоріями корисності, надає можливість порівняти продукти і зробити вибір на користь більш корисного.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАПН УКРАЇНИ
ВІДДІЛ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЦИФРОВА ПЕДАГОГІКА ВІДКРИТОЇ ОСВІТИ: СУТНІСТЬ, ЗМІСТ, ЕФЕКТИВНІСТЬ

ТОЛОЧКО СВІТЛАНА ВІКТОРІВНА, головний науковий співробітник
відділу позашкільної освіти, д. пед. н., професор

04.12.2025

Ретроспективний аналіз упровадження цифрової педагогіки у світову й українську освіту й науку

- 1. Кореспондентське та медіанавчання (XIX — середина XXст.).**
- 2. Комп'ютер-підтримане навчання (1960–1990-ті).**
- 3. Інтернет і LMS (1990-ті — початок 2000-х).**
- 4. Відкриті освітні ресурси (OER) і поява масових відкритих онлайн-курсів (MOOCs) (2000-ті — 2012).**
- 5. Мобільне, адаптивне навчання й використання даних (2010-ті).**
- 6. Штучний інтелект (ШІ) та генеративні моделі (2020-ті).**

Ретроспективний аналіз упровадження цифрової педагогіки у світову й українську освіту й науку

- 1. Початок цифровізації (1990-ті — 2000-ті).**
- 2. Консолідація онлайн-освіти й державні ініціативи (2010-ті).**
- 3. Пандемія та воєнна реальність: прискорення та адаптація (2020–дотепер).**
- 4. Штучний інтелект (ШІ) та генеративні моделі (2020-ті).**

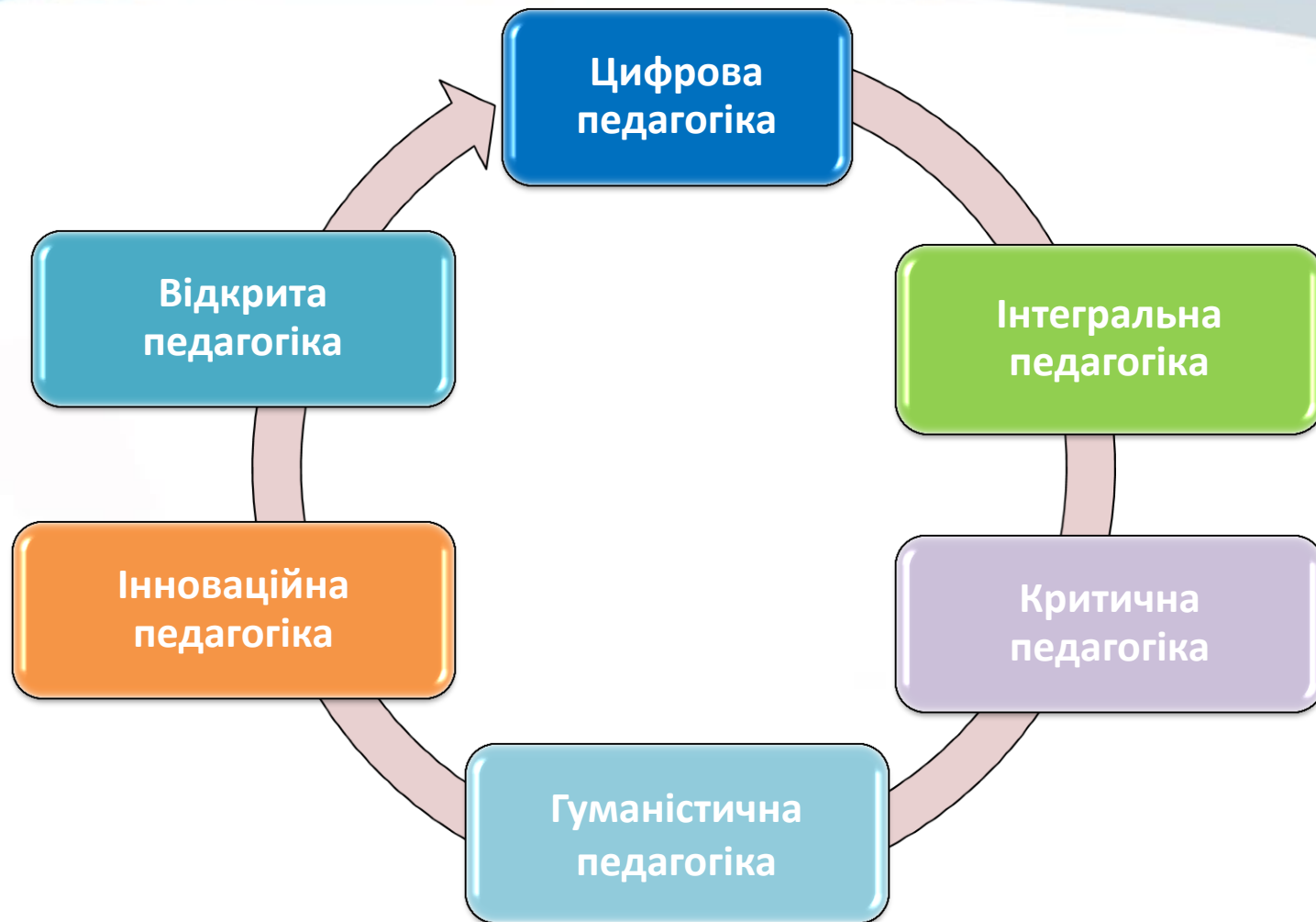
Практичні висновки та рекомендації (ретроспектива → перспектива)

- Інтегрувати педагогіку з технологіями, а не навпаки
- Розвивати інклюзивну інфраструктуру
- Упроваджувати стандарти якості для онлайн-курсів
- Підтримувати дослідження цифрової педагогіки
- Розробити етичні політики щодо ШІ і даних
- Започатковувати нове поле дослідницьких інструментів

Сучасний стан розвитку вітчизняної цифрової педагогіки в умовах цифровізації закладів освіти та дистанційного навчання (огляд результатів соціологічних опитувань)

- Національний звіт за результатами міжнародного дослідження якості освіти PISA-2022 / Г. Бичко та ін. за ред. В. Терещенка та ін., Київ, 2023. 395 с.
- Результати онлайн-опитування «Готовність і потреби вчителів щодо використання цифрових засобів та ІКТ в умовах війни: 2023». Аналітичний звіт/ О. Овчарук, І. Іванюк, О. Гриценчук, І. Малицька. ІЦО НАПН України. 2023. 81 с.
- Дослідження якості організації освітнього процесу в умовах війни у 2023/2024 навчальному році. Державна служба якості освіти України. 2024. 71 с. https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2024/05/Zvit_Osvita_pid_chas_viyini_2023_SQE-22.05.2024.pdf
- Овчарук О. В. Організація опитувань вчителів щодо готовності використання ІКТ у воєнний час в Україні. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2024. Вип. 21. С. 29–35.
- Всеукраїнське дослідження використання ШІ у шкільній освіті. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2023/12/20/Vseukranske.doslidzhennya.vykorystannya.20.12.2023.pdf>
- Дослідження цифрової грамотності в Україні. 2023. URL: https://osvita.diia.gov.ua/uploads/1/6800-ua_cifrova_gramotnist_naselenna_ukraini_2023.pdf

Сутність, зміст, ефективність цифрової педагогіки в умовах відкритої освіти

Сутність, зміст, ефективність цифрової педагогіки в умовах відкритої освіти

Дослідниками визначено п'ять «великих ідей» у царині ШІ, які, на їхню думку, мають знати здобувачі освіти:

1. Комп'ютери сприймають світ за допомогою датчиків.
2. Агенти підтримують моделі/представлення світу й використовують їх для міркувань.
3. Комп'ютери можуть навчатися на даних.
4. Змусити агентів взаємодіяти з людьми є серйозною проблемою для розробників ШІ.
5. Додатки ШІ можуть впливати на суспільство як позитивно, так і негативно.

Take great courses
from the world's
best universities

BIG DATA (масиви даних)

Відомо, що компанії, що працюють у споживчому секторі, постійно збирають дані про смаки й уподобання своїх клієнтів.

Аналогічним чином цей підхід може застосовуватися в навчанні. Завдяки аналізу даних заклади освіти зможуть виявляти закономірності в проходженні студентами навчальних курсів, вибудовувати індивідуальні освітні траєкторії і навіть заздалегідь прогнозувати ймовірну оцінку, яку студент отримає на іспиті.

Сутність, зміст, ефективність цифрової педагогіки в умовах відкритої освіти

Наведемо п'ять ключових, на нашу думку, рекомендацій для правильного використання цифрової педагогіки в освітньому процесі:

1. Планування та інтеграція цифрових інструментів.
2. Створення та адаптація контенту.
3. Забезпечення доступності й підтримки.
4. Формування й оцінка освітнього процесу.
5. Забезпечення безпеки й етики.

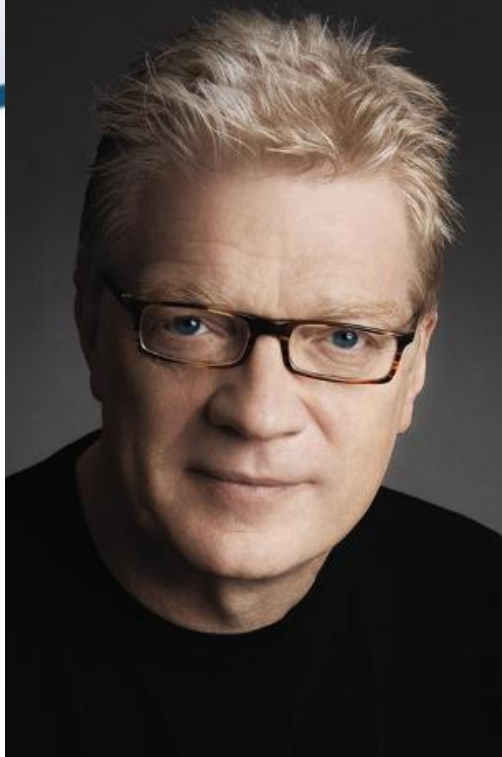
Перепланування навчальних приміщень

Rutgers University Livingston Campus Open Space,
(Rutgers, The State University of New Jersey, USA)

Багато закладів освіти поступово відходить від традиційних аудиторій, роблячи вибір на користь відкритих просторів **(Open space)**, аудиторій для командної роботи, мультимедійних просторів, що забезпечують віддалену комунікацію.

Кен Робінсон про зміну парадигми освіти

Кен Робінсон (народився 4.03.1950р.) є доктором філософії, фахівцем у галузі освіти, спікером і міжнародним радником з питань розвитку творчого мислення, систем освіти та інновацій у державних і громадських організаціях. Був директором Школи художніх проєктів, професором кафедри художньої освіти в Уорікському університеті (1989-2001). **2003 року був посвячений у лицарі за заслуги в освіті.**

«Люди різні. Здобувачі освіти теж різні. Чому ж наша освіта не враховує цього? Чому наша система не намагається адаптуватися під те, що існують абсолютно різні замовники освітніх послуг? Адже вони дійсно різні. Вони можуть по-різному засвоювати інформацію (аудіали / візуали тощо), вони можуть володіти різним здоров'ям і талантами, які не заохочуються класичною освітою».

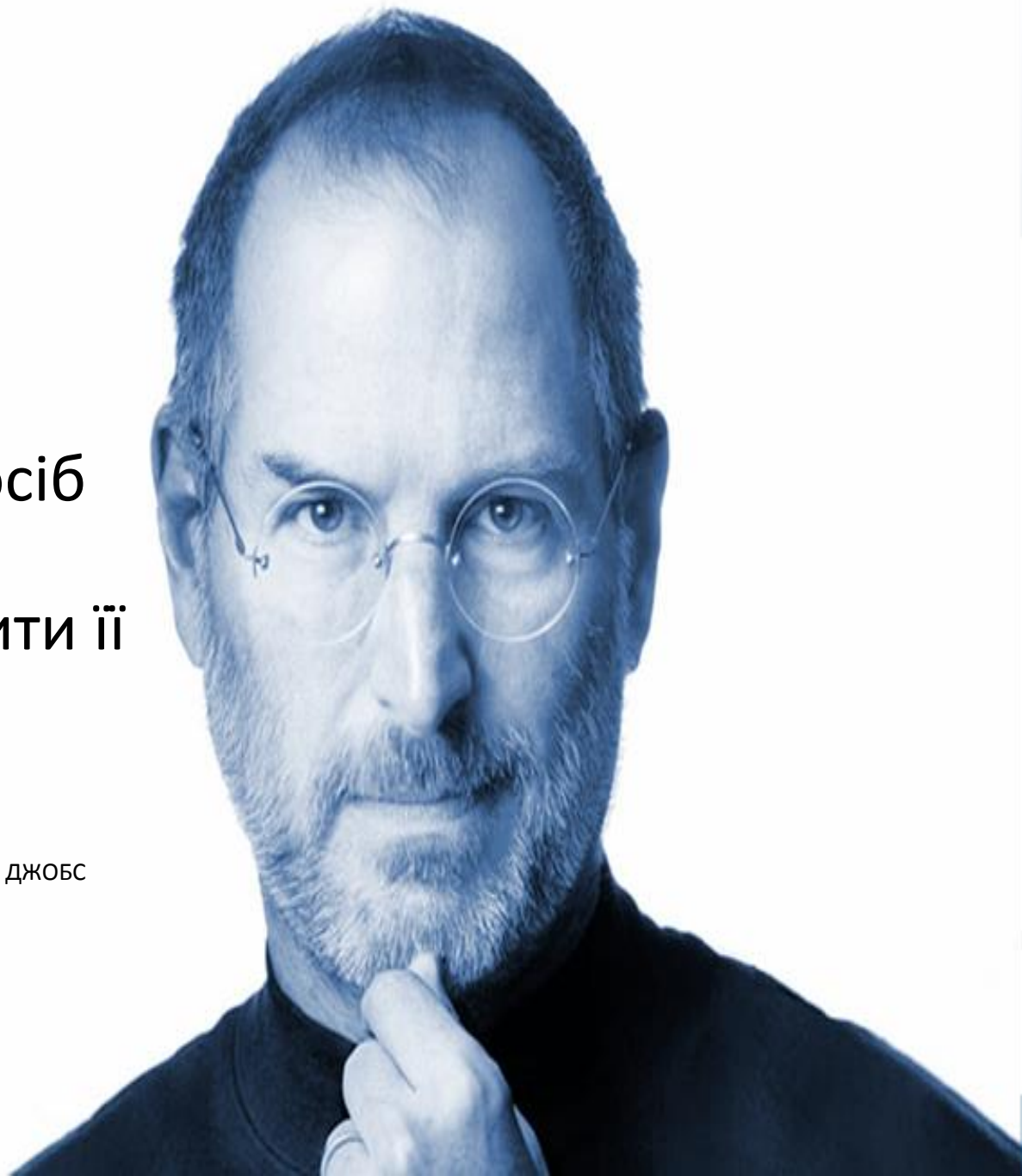
«Звичайно, нам можуть заперечити, що підходити до кожного своїм, власним, унікальним чином, - це дуже складно. Складно? Може бути. Але ще не так давно, всього лише в 19 столітті єдиної системи загальної середньої освіти не існувало. Освіта вважалася привілеєм багатих, а іноді найрозумніших. Тоді теж вважалася, що вчити всіх - дуже складно. Але ми впоралися із цим завданням, тепер прийшла пора ставити перед собою наступну мету».

Відео за адресою - https://youtu.be/1G3Kyu_UbjQ

“

Є лише один спосіб
зробити велику
роботу – полюбити її

Стів ДЖОБС

Дякую за увагу!

Використання можливостей цифрового середовища для професійного зростання викладача

Анна Калініченко,
викладач циклової комісії з
комп'ютерної інженерії

Розвиток цивілізації на сучасному етапі не можна уявити без високих технологій та обладнання, інтегрованих в усі сфери життя людини.

Інноваційні моделі розвитку диктують нові пріоритети системі освіти та науки, вимагаючи її стабільної динамічності, невинного генерування інновацій, які б сприяли безперервному оновленню знань, і як наслідок – економічному й соціальному зростанню країни

Цифрова трансформація освітнього процесу

це насичення фізичного простору освітньої установи електронно-цифровими пристроями, засобами, системами

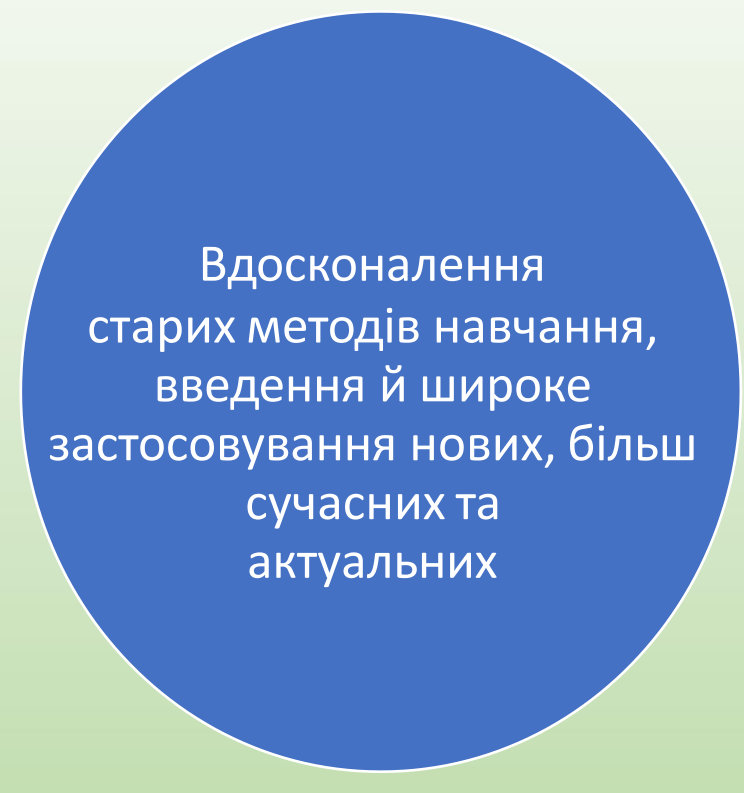

впровадження педагогічних технологій на засадах використання інформаційно-комунікаційних технологій та технологій доповненої й віртуальної реальностей

**Цифрова
трансформація
освітнього
процесу**

**Мегатренд в
освітній сфері**

Вдосконалення
старих методів навчання,
введення й широке
застосовування нових, більш
сучасних та
актуальних

Розширення можливостей для
вирішення актуальних питань
сьогодення, врахування світових
тенденцій інтелектуального
потенціалу

Покоління зумерів - «цифрові» діти

діти глобалізації та цифрового суспільства, на соціальний світогляд яких вплинули світова фінансово-економічна криза, розвиток мобільних технологій, технологій на основі Веб 2.0 та цифрових технологій в цілому

вільно себе відчують тільки в мережному середовищі, прекрасно орієнтуючись в штучно змодельованих ситуаціях

спілкування перемістилося в мобільні додатки й переважну більшість відомостей вони теж отримують з інтернет-ресурсів

Покоління зумерів - «цифрові» діти

можуть майже одночасно робити багато завдань: слухати, писати, висловлювати думки, шукати дані тощо

прагнуть зберігати всю необхідну інформацію в цифровому вигляді

пишуть на папері неохоче і зазвичай тільки на заняттях

«Кліпове мислення» (clip thinking)

Захист мозку від інформаційного перевантаження, прискорення реакції, що вкрай важливо в сучасному бурхливому, пересиченому інформацією суспільстві

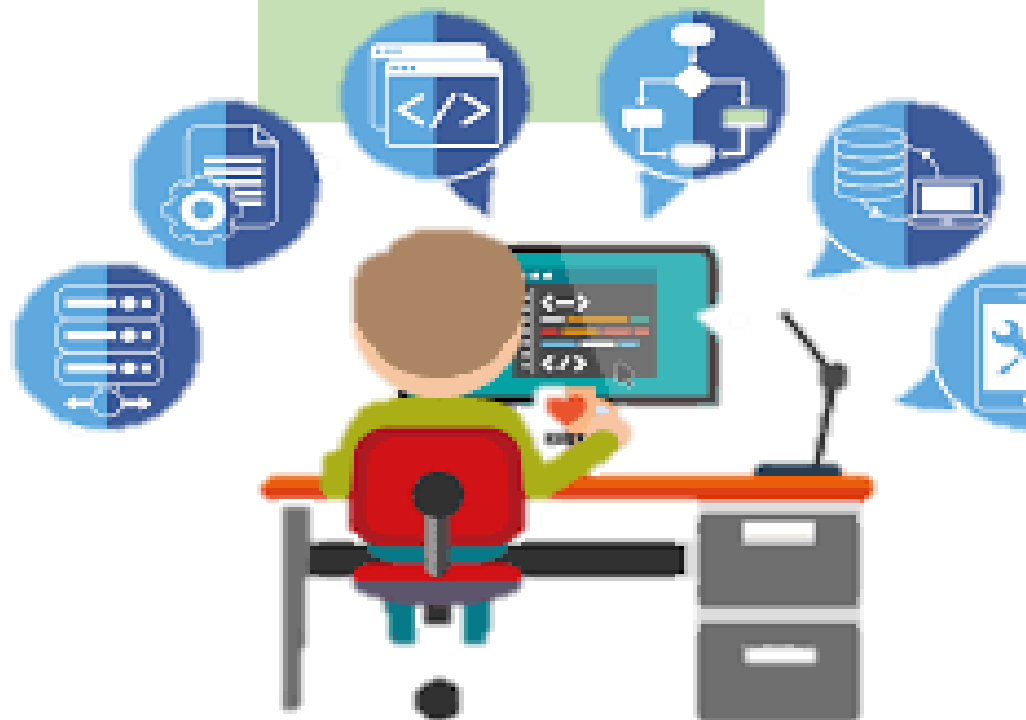
Сприйняття даних короткими яскравими уривками, без намагання встановити між ними логічні зв'язки

Викладач

ІКТ
ланцюжок
для
поєднання
інтересів

**Здобувачі
освіти**

Онлайнові наочні засоби

Phet-

надає безкоштовно
цікаві, інтерактивні,
науково-
обґрунтовані
симуляції з
природничих наук і
математики

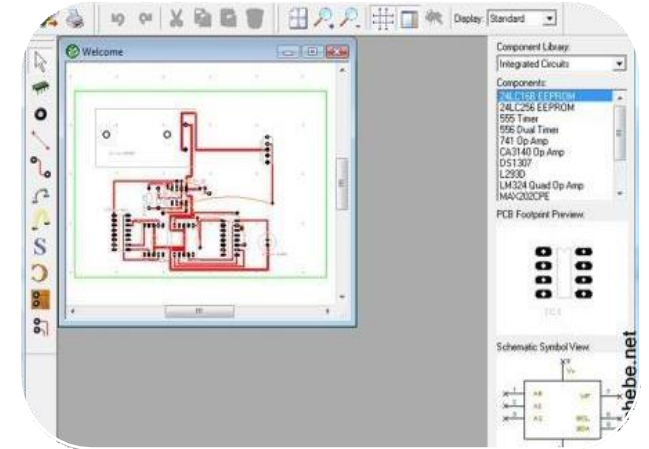

CK-12-

неприбуткова
організація, що
базується в Каліфорнії,
надає безкоштовні та
настроюванні відкриті
освітні ресурси

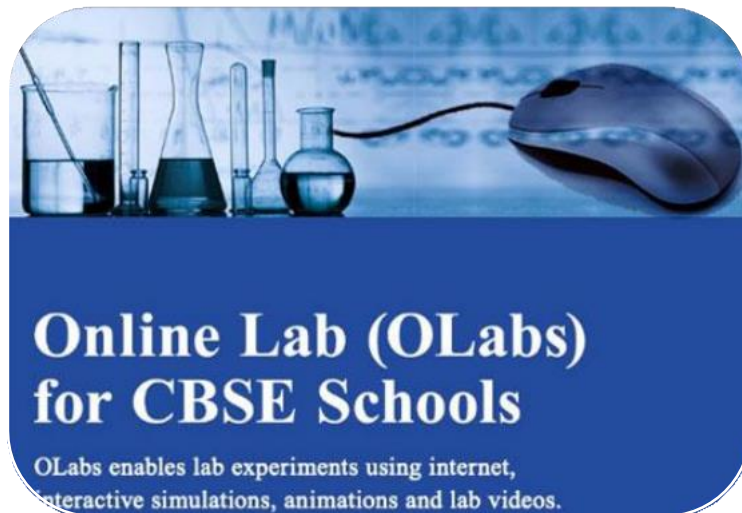
Desmos-
безкоштовний
графічний
калькулятор

Yenka –
безкоштовна
програма для
удосконалення
навичок
вимірювання в
електриці

Робота в таких системах передбачає використання 3D і 2D моделей реальних об'єктів світу, що надає можливості суб'єкту навчання досліджувати їх характеристики та передбачає проведення власних дослідів і експериментів

Онлайнові наочні засоби

**Olabs-віртуальні
лабораторії**

**Mozaik -
електронні підручники з
інтерактивними 3D-сценами,
освітніми відео та цікавими
завданнями**

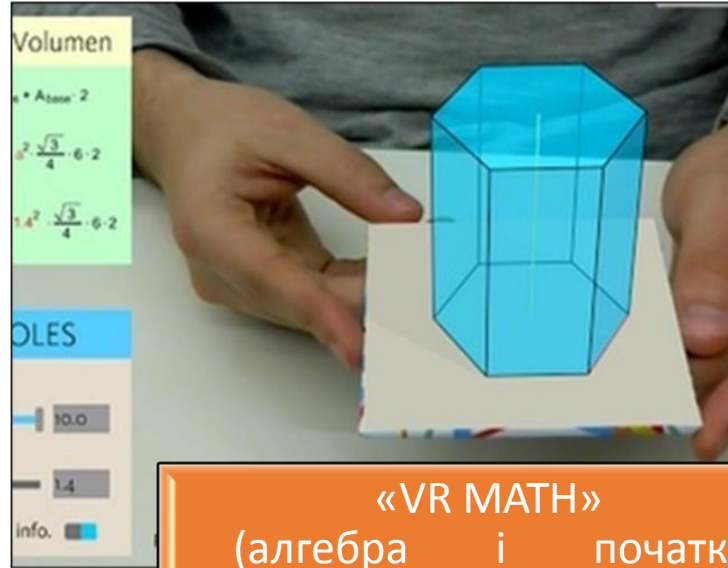
**GeoGebra- вільно-
поширюване динамічне
геометричне середовище, яке дає
можливість створювати «живі
креслення» для використання в
геометрії, алгебрі, планіметрії,
зокрема, для побудов за
допомогою циркуля і лінійки**

Робота в таких системах передбачає використання 3D і 2D моделей реальних об'єктів світу, що надає можливості суб'єкту навчання досліджувати їх характеристики та передбачає проведення власних дослідів і експериментів

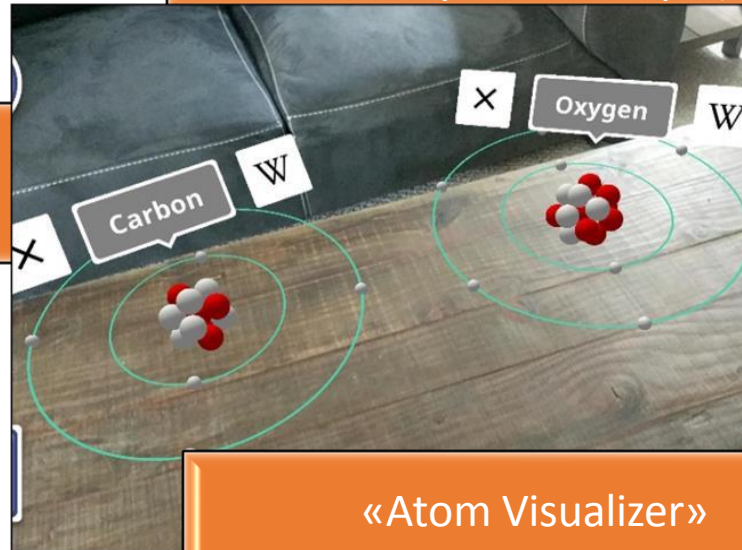
Мобільні додатки з використанням технологій віртуальної та доповненої реальності

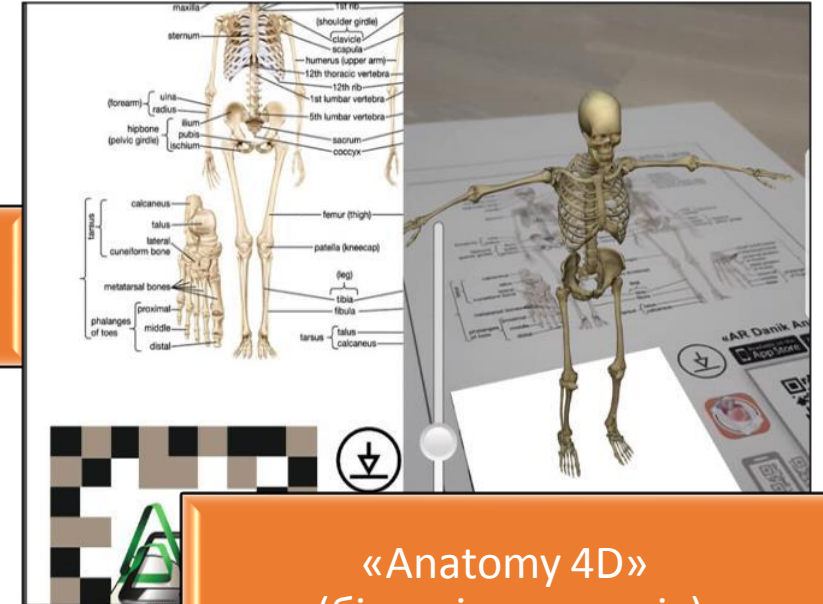
«Solar System AR»
(астрономія)

«VR MATH»
(алгебра і початки
аналізу та геометрії)

«Atom Visualizer»
(фізика)

«Anatomy 4D»
(біологія, анатомія)

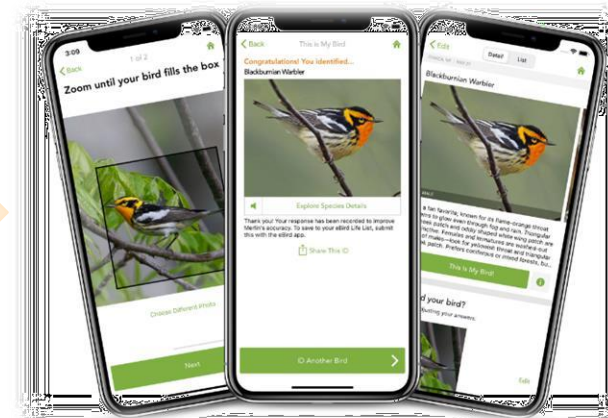
Мобільний додаток для відтворення фізичних експериментів Lab4Physics

Lab4Physics – це освітня програма, яку було створено спеціально для опанування фізики. Її використання дозволяє застосовувати планшети і смартфони як лабораторні інструменти. Завдяки цьому під час уроку можна провести значну кількість експериментів без спеціального обладнання.

Bird ID eBird

- вивчення та спостереження за птахами

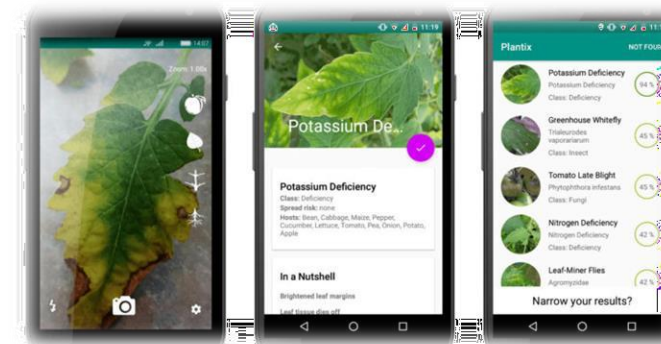
PlantSnap

- Щоб визначити будь-яку рослину

Plantix

- вміє розрізняти понад 60 захворювань рослин, а також цілий ряд паразитів і ознаки нестачі у рослини поживних речовин

Цифрові додатки для юних астрономів

Redshift (астрономічна енциклопедія, у базі якої міститься 100 тисяч зірок, 700 об'єктів далекого космосу і ін.)

Star Chart (дозволяє зрозуміти, що саме ви бачите в даний момент на зоряному небі)

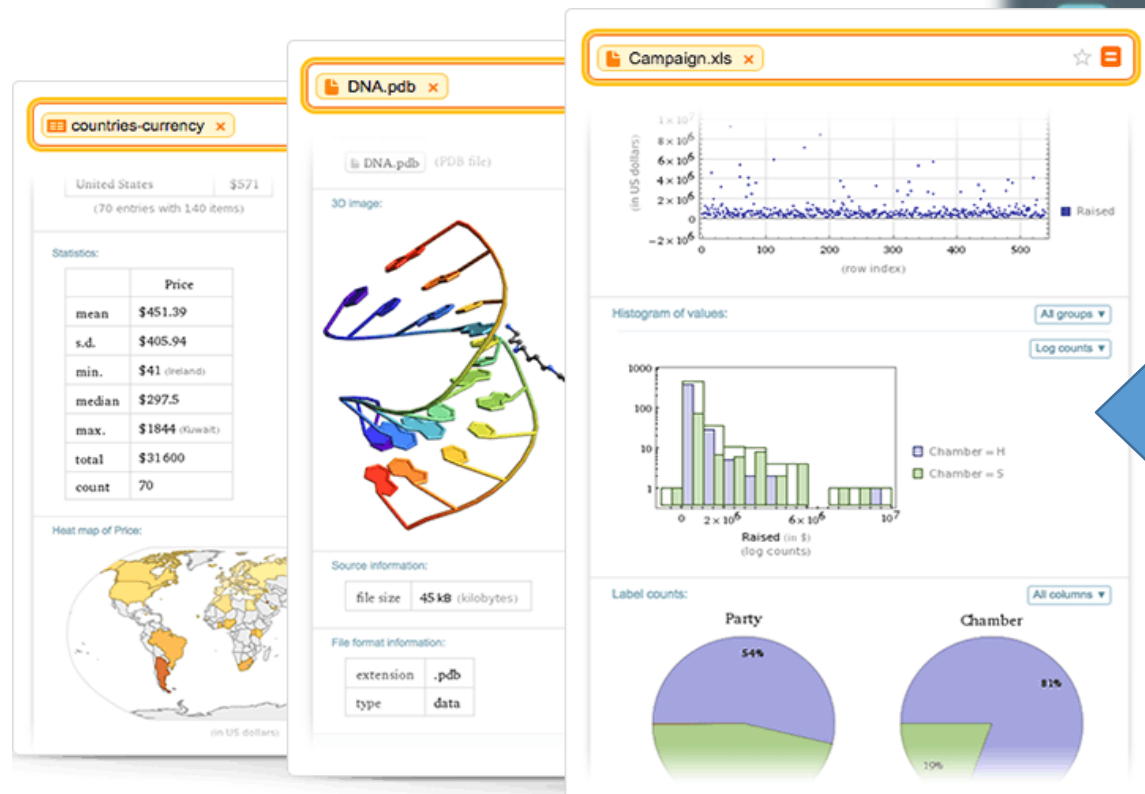
Stellarium/Sky Guide (можна легко знайти будь-яку зірку, туманність, планету або навіть комету)

Ехорplanet Explorer/Ехорplanet (для віртуальних подорожей глибоким космосом)

360ed's Elements AR

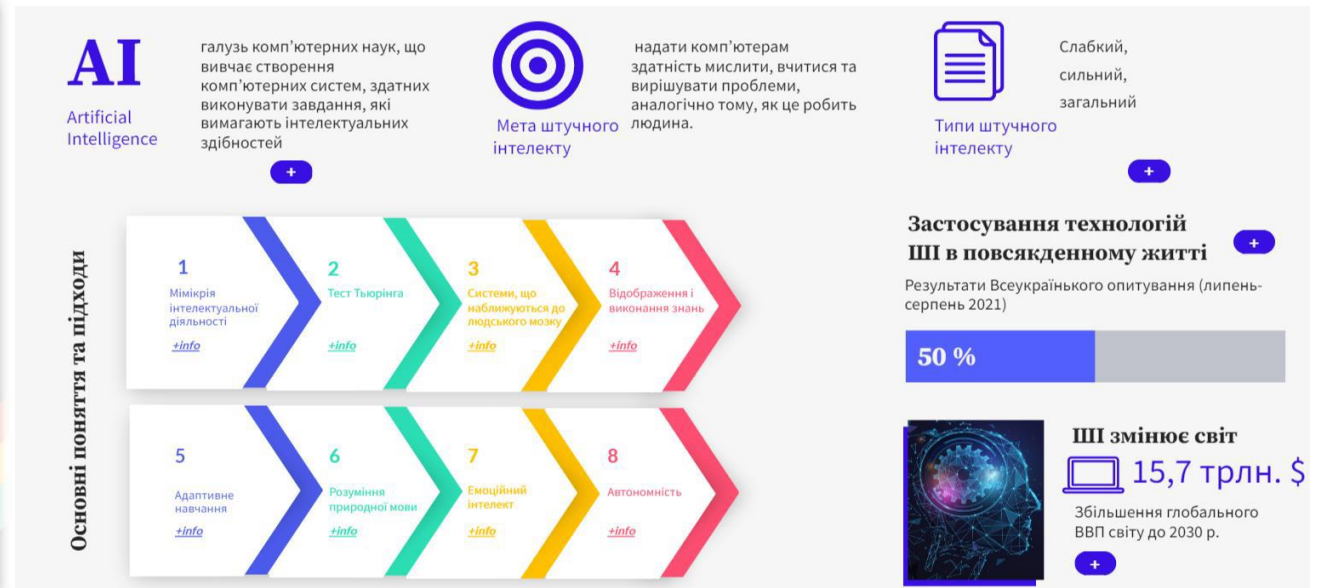
для вивчення та дослідження
хімічних елементів, їх
взаємодії між собою

Wolfram Alpha

дає відповіді на складні наукові
питання за кілька секунд

Сервіс Genially для створення інтерактивної інфографіки

The Top 50 Gen AI Web Products, by Unique Monthly Visits

1. ChatGPT	11. remove.bg	21. ElevenLabs	31. manus	41. replit
2. Gemini	12. Doubao	22. Hugging Face	32. CIVITAI	42. candy.ai
3. deepseek	13. NotebookLM	23. Lovable	33. KlingAI	43. JuicyChat
4. Grok	14. SPICYCHAT.AI	24. Crushon AI	34. cutout.pro	44. VEED
5. character.ai	15. SUNO	25. GAMMA	35. Adot	45. Hailuo AI
6. perplexity	16. QuillBot	26. CURSOR	36. DeepAI	46. Meta AI
7. Claude	17. Kimi	27. Pixelcut	37. Poe	47. Remaker
8. JanitorAI	18. PolyBuzz	28. Midjourney	38. ZeroGPT	48. JOI
9. Quark	19. SEARTE.AI	29. TurboScribe	39. Google Labs	49. Monica
10. Google AI Studio	20. Qwen3	30. Photoroom	40. Leonardo.AI	50. ourdream.ai

Source: Similarweb, August 2025

Charts are for informational purposes only. Past performance is not indicative of future results. None of the above should be taken as investment advice; see a16z.com/disclosures.

The Top 50 Gen AI Mobile Apps, by Monthly Active Users

1. ChatGPT	11. FaceApp	21. Photoroom	31. NOVA	41. UpFoto
2. Gemini	12. B612	22. YouCut	32. BeautyPlus	42. MIVI
3. AI Gallery	13. Faceemoji	23. Grok	33. SNOW	43. Peachy
4. Doubao	14. Cici	24. BRAINLY	34. BeautyCam	44. Filmora
5. Microsoft Edge	15. Microsoft Bing	25. PixVerse	35. Photoshop Express	45. Background Eraser
6. Remini	16. Hypic	26. photomath	36. Adobe Express	46. Edits, an instagram app
7. Baidu AI Search	17. Wink	27. HiTranslate	37. SwiftKey	47. Quark
8. deepseek	18. Copilot	28. PictureThis	38. EPIK	48. QANDA
9. meitu	19. character.ai	29. VivaCut	39. PolyBuzz	49. AirBrush
10. perplexity	20. Polish	30. papago	40. Gauth	50. Pl@ntNet

Source: Sensor Tower, August 2025

Charts are for informational purposes only. Past performance is not indicative of future results. None of the above should be taken as investment advice; see a16z.com/disclosures.

ВИСНОВОК

Цифрові технології – потужний ресурс для професійного зростання викладача та організації сучасного освітнього процесу.

У сучасній системі освіти поєднання традиційних та інноваційних методів роботи є вкрай необхідним, використання мобільних додатків, інтернет-ресурсів, доповненої реальності стало вимогою сучасності.

Але, знаючи переваги цифрових технологій, потрібно розумно й дозовано ними користуватися. Вони не замінюють викладача, а підсилюють його роль.

Реалізація особистості сучасного здобувача освіти залежить від компетентного, креативного, сучасного педагога, наставника, фасилітатора, який добре орієнтується в цифровому середовищі, розуміє «мову гаджетів» та вміло її інтерпретує.

Дякую за увагу!

ВСП «Ніжинський фаховий коледж НУБіП України»

МОЖЛИВОСТІ СЕРВІСУ КАНООТ! У ПРОВЕДЕННІ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Володимир ШЕВЧЕНКО

Створення лекцій в Kahoot!

Kahoot! — це освітня ігрова платформа для створення вікторин, опитувань та навчальних ігор.

Тема 4. Держави Азії та Латинської Америки

Лекція

Тема 1. Україна в роки Першої світової війни

Лекція

Попередні опитування

Чи достатньо гарний настрій у вас для роботи на сьогоднішній парі?

Вкрай
незадовільно

1

2

3

4

5

Дуже добре

Яке ваша оцінка важливості вивчення історії
України?

Не важливо

1

2

3

4

5

6

7

8

9

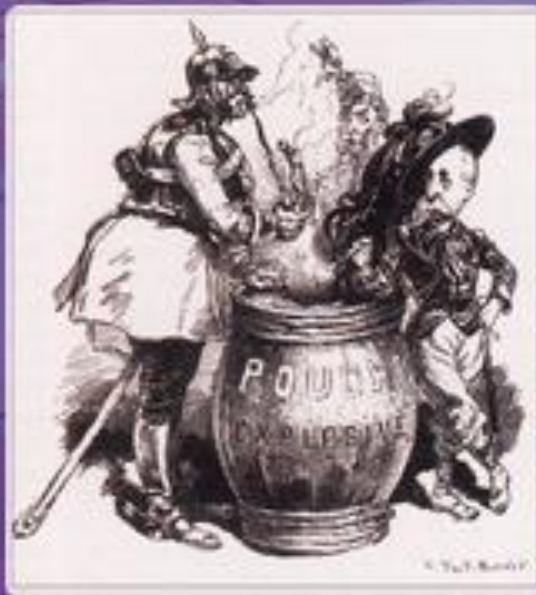
10

Важливо

Лекційні матеріали

До якого військового блоку входила Німеччина?

▲ Троїстий союз

◆ Трефовий союз

● Трійниковий союз

■ Троїцький союз

Перевірка знань

Вкажіть послідовність військових дій на території України:

▲ Галицька битва

◆ Горлицька операція

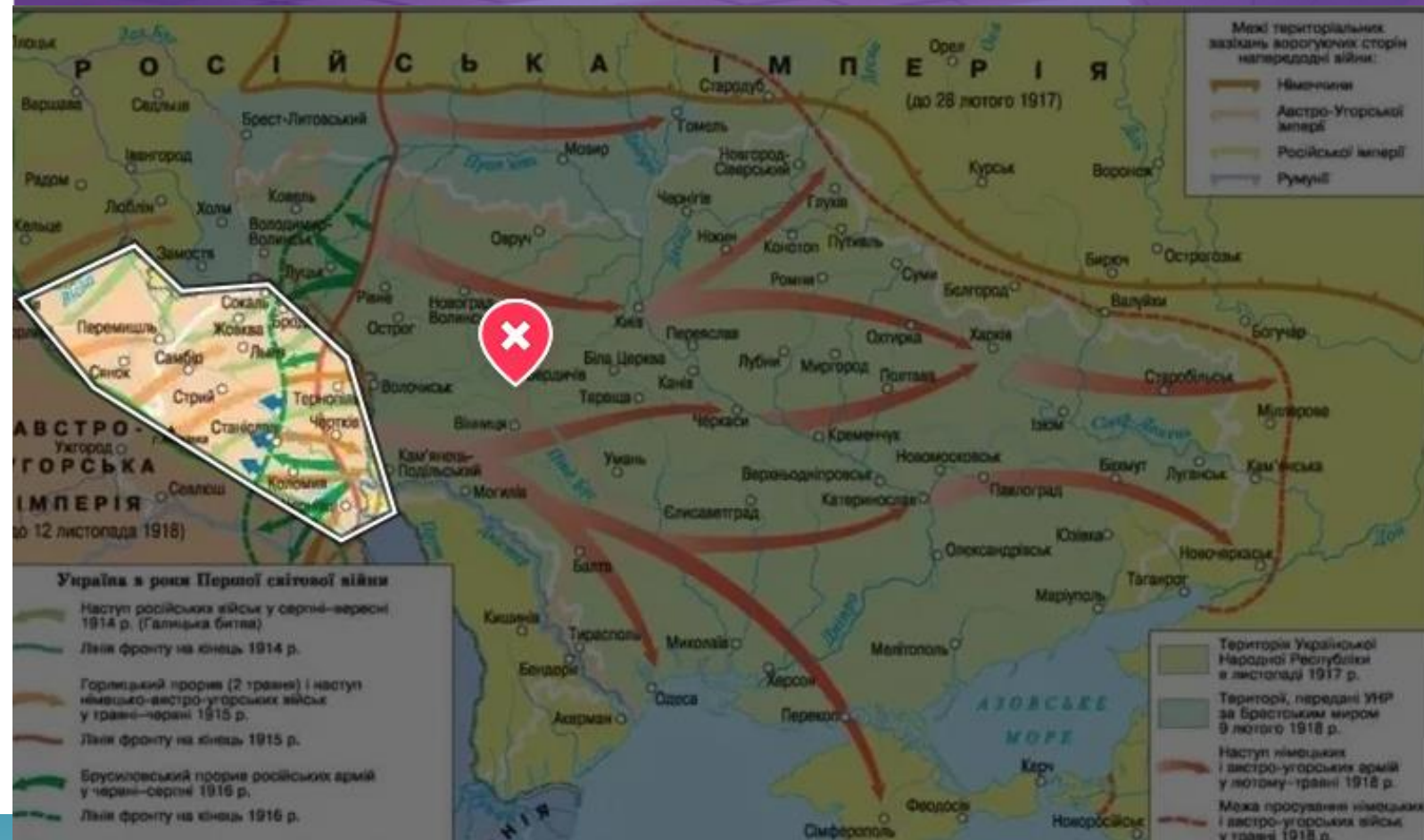

● Брусилівський прорив

Перевірка знань

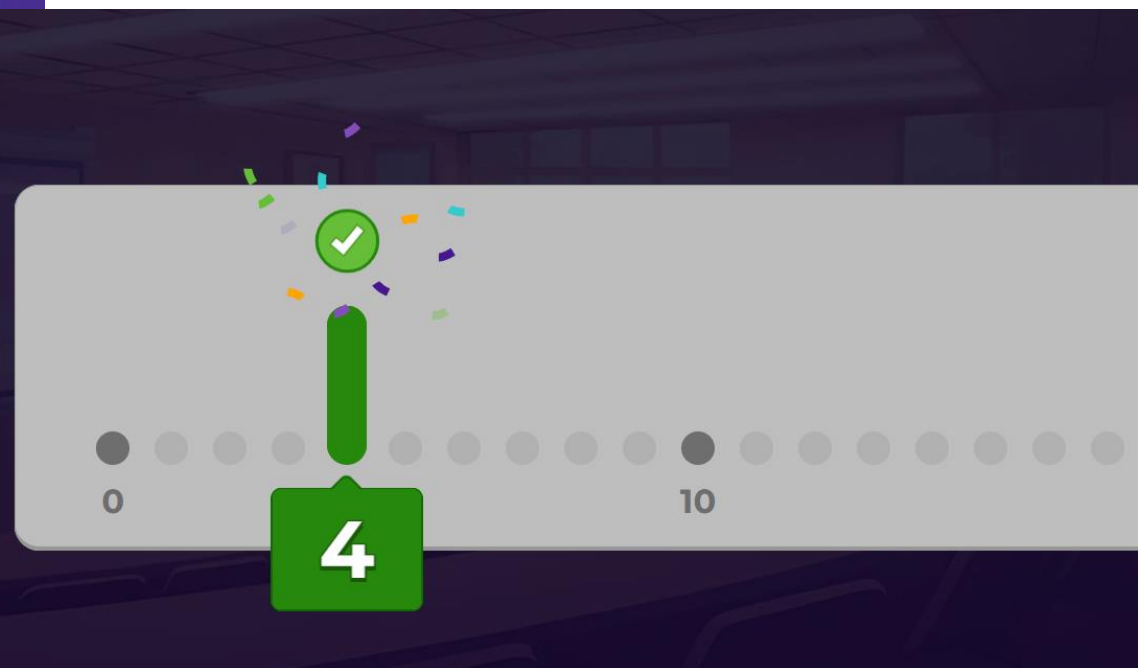
Знайдіть Галицько-Буковинське генерал-губернаторство.

Перевірка знань

Скільки приблизно мільйонів українців воювало у складі армій воюючих держав?

**ОДИН
МІЛЬЙОН**
Скільки нулів

Перевірка знань

Чи стала війна на шляху до реалізації національної ідеї?

▲ так

◆ ні

● не готовий відповісти на це питання

■ мені байдуже

Яка країна привернула найбільше твою увагу для подальшого вивчення?

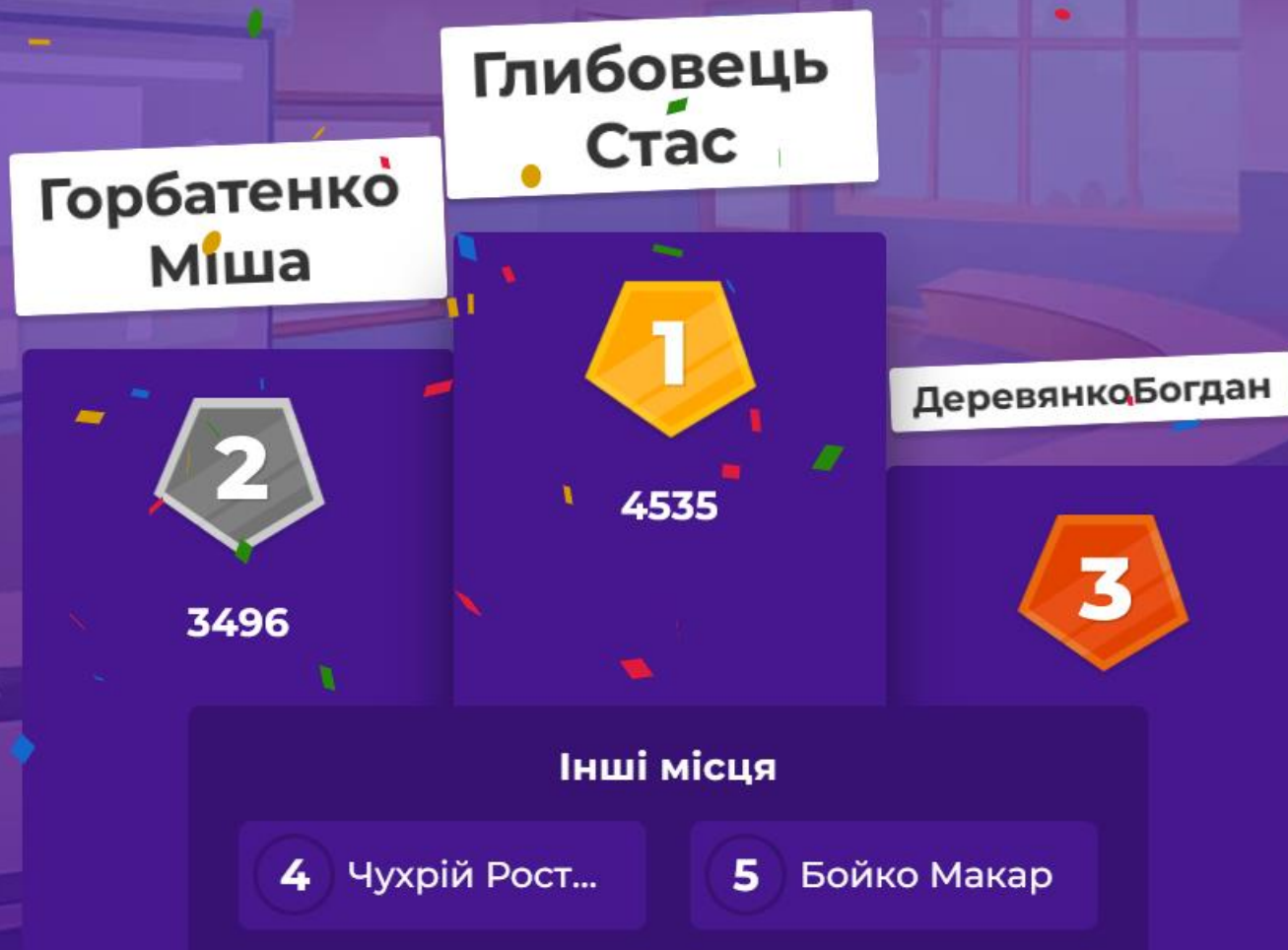

Введи відповідь для хмари слів

Заключні опитування

Kahoot!

Тема 4. Держави Азії та Латинської Америки (

Визначення
кращих
студентів

Тема 4. Держави Азії та Латинської Америки (лекція)

Підсумок Учасники (15) Запитання (17) Відгук

Усі (15)	Потрібна допомога (7)	Не завершили (14)	
Нікнейм 	Група	Місце 	Правильні відповіді
Глибовець Стас		1	100%
Горбатенко Міша		2	67%
ДеревянкоБогдан		3	67%
Чухрій Ростисла		4	67%
Бойко Макар		5	67%
Руслан Цибулька		6	50%
Пащенко Єва		7	50%
денис шостка		8	33%
Носенко Максим		9	33%
саєнко роман		10	33%
Микита Ярешко		11	33%

Звіт про діяльність

Дякую за увагу!

Відокремлений структурний підрозділ
“Ніжинський фаховий коледж національного університету біоресурсів і
природокористування України”

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: МОЖЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ

Викладач циклової комісії
з транспортних технологій: Дмитро Гайовий

ВСТУП

- Штучний інтелект активно впроваджується в освіту.
- Він змінює підходи до навчання та викладання.

ЩО ТАКЕ ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ

- **ШІ** — це технологія, що імітує людське мислення.
- Приклади: ChatGPT, Copilot, Google Bard (Gemini)

ВИКОРИСТАННЯ ШІ В ОСВІТІ

- Онлайн-репетитори
- Автоматична перевірка робіт
- Генерація матеріалів

МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

- Індивідуальне навчання
- Пояснення складних тем
- Підвищення мотивації

МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

- Економія часу
- Створення тестів
- Аналіз успішності

ВИКОРИСТАННЯ ШІ В СВОЇХ ДИСЦИПЛІНАХ

- Підготовка навчальних матеріалів
- Пояснення складних тем
- Створення завдань і тестів
- Індивідуальний підхід до студентів
- Перевірка та аналіз робіт
- Підготовка до занять і саморозвиток
- Формування цифрової грамотності студентів

РИЗИКИ ВИКОРИСТАННЯ ШІ

- Списування
- Втрата самостійності
- Помилки в інформації

ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ

- Академічна доброчесність
- Захист даних
- Авторське право

БЕЗПЕЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ

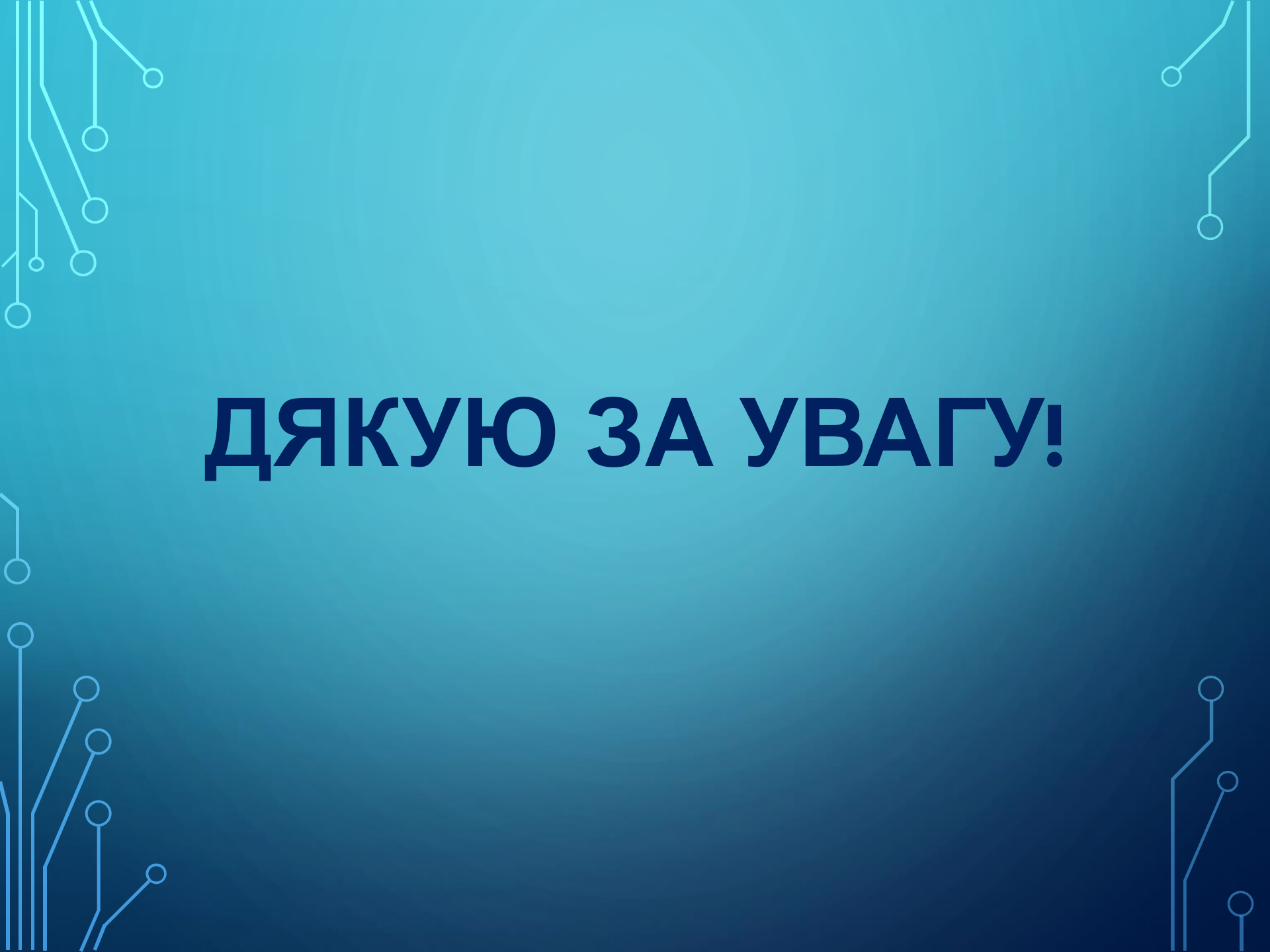
- ШІ як помічник
- Перевірка інформації
- Критичне мислення

ВИСНОВКИ

- **ШІ** — корисний інструмент при відповідальному використанні

The background is a blue gradient with white circuit-like lines and nodes in the corners. The text is centered in a bold, dark blue font.

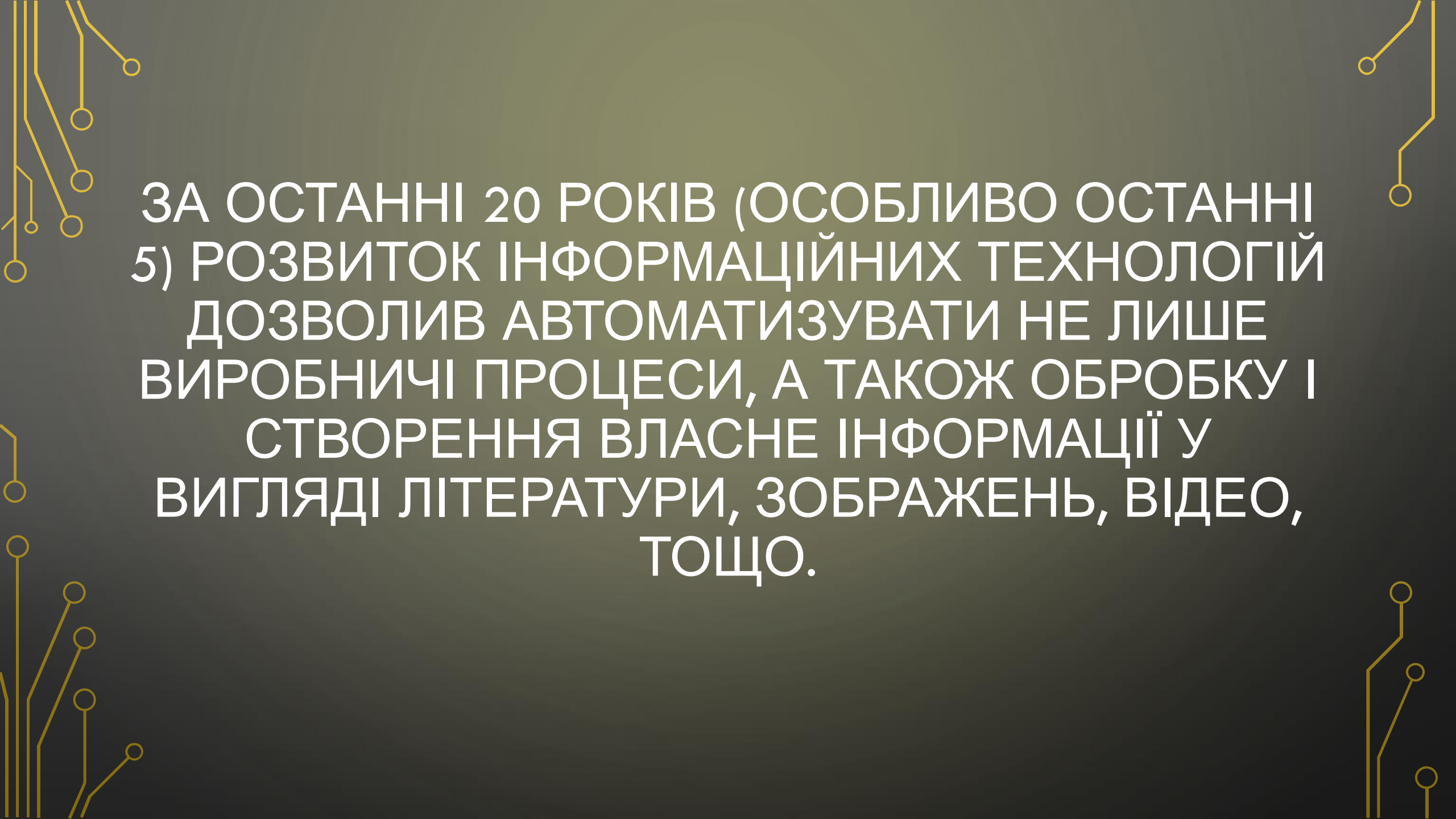
ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

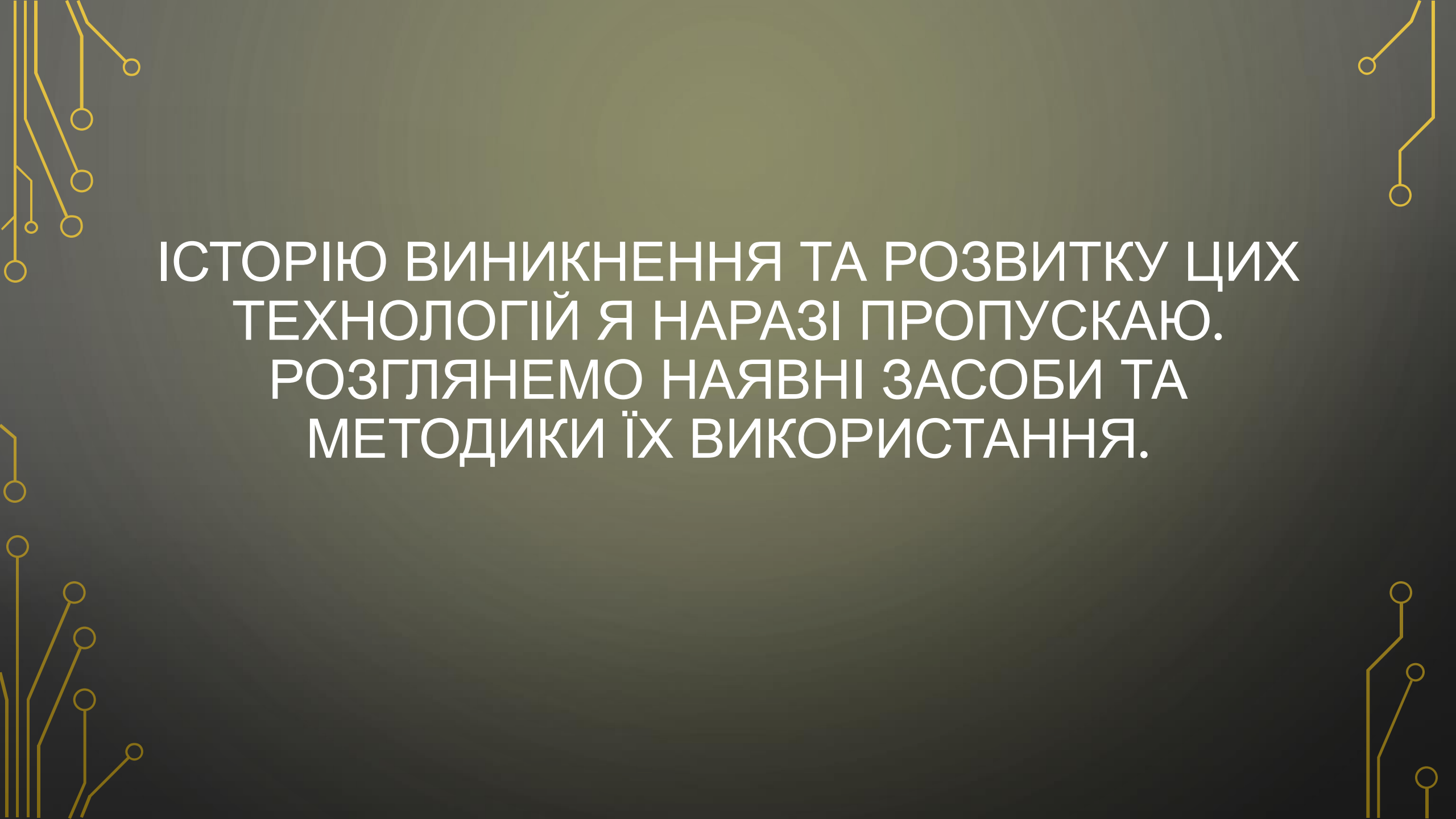
Ніжинський фаховий коледж НУБіП України

***ЗАСОБИ
АВТОМАТИЗАЦІЇ У
СТВОРЕННІ
НАВЧАЛЬНО-
МЕТОДИЧНОЇ
ЛІТЕРАТУРИ***

МИКУЛА О.С.

ЗА ОСТАННІ 20 РОКІВ (ОСОБЛИВО ОСТАННІ
5) РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ДОЗВОЛИВ АВТОМАТИЗУВАТИ НЕ ЛИШЕ
ВИРОБНИЧІ ПРОЦЕСИ, А ТАКОЖ ОБРОБКУ І
СТВОРЕННЯ ВЛАСНЕ ІНФОРМАЦІЇ У
ВИГЛЯДІ ЛІТЕРАТУРИ, ЗОБРАЖЕНЬ, ВІДЕО,
ТОЩО.

The image features a dark, gradient background with decorative yellow circuit-like lines in the corners. These lines consist of straight segments and small circles, resembling a stylized electronic circuit or data flow diagram. The text is centered in a clean, white, sans-serif font.

ІСТОРІЮ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ЦИХ
ТЕХНОЛОГІЙ Я НАРАЗІ ПРОПУСКАЮ.
РОЗГЛЯНЕМО НАЯВНІ ЗАСОБИ ТА
МЕТОДИКИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ.

ОСНОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ:

- Розпізнавання тексту (зображення у текст)
- Розшифровка голосу (голос у текст)
- Сумаризація і корекція тексту
- Створення і корекція зображень (текст у зображення або зображення у зображення)

Р.С. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЯКІСТЬ КІНЦЕВОГО РЕЗУЛЬТАТУ
НЕСЕТЕ ВИ!

РОЗПІЗНАВАННЯ ТЕКСТУ (ЗОБРАЖЕННЯ У ТЕКСТ)

Дана технологія дозволяє отримувати придатний для редагування текст із друкованої літератури або її сканів.

P.S. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЯКІСТЬ КІНЦЕВОГО РЕЗУЛЬТАТУ
НЕСЕТЕ ВИ!

ВАРІАНТИ ЗАСТОСУВАННЯ:

1. У вас є друкована книга.

- ✓ Потрібні сторінки відсканувати або сфотографувати (бажано робити фото рівно, тримаючи камеру перпендикулярно тексту, при гарному, розсіяному освітленні).
- ✓ Завантажити фото у відповідну програму або онлайн сервіс (ABBY FineReader, тощо /можете вибрати те що подобається за запитом «розпізнавання тексту з картинки»/).
- ✓ Зберегти або скопіювати розпізнаний текст у вашому текстовому редакторі.
- ✓ Редагувати згідно ваших потреб.

*На даний час, дана функція вбудована у алгоритми більшості популярних генеративних попередньоотренованих трансформерів (ГПТ), що носять назву ШІ. Тому можна спробувати зробити це у зручному для вас ГПТ.

2. У вас є файл в форматі pdf.

А)

- ✓ Якщо файл містить текстовий шар (OCR) то можна прямо копіювати текст із файлу або конвертувати «pdf в doc» (наприклад ABBYY FineReader...).
- ✓ Завантажуємо наш файл і конвертуємо «pdf в doc» .
- ✓ Зберегти або скопіювати розпізнаний текст у вашому текстовому редакторі.
- ✓ Редагувати згідно ваших потреб.

Б)

- ✓ Якщо pdf є набором сканованих зображень то його потрібно розпізнавати відповідними програмами.
- ✓ Завантажуємо наш файл у відповідну програму або онлайн сервіс (ABBYY FineReader, тощо) і конвертуємо у текстовий формат.
- ✓ Зберегти або скопіювати розпізнаний текст у вашому текстовому редакторі.
- ✓ Редагувати згідно ваших потреб.

*На даний час, алгоритми ГПТ/ШІ/ добре бачать pdf із текстовим шаром і практично «не бачать» pdf із сканів. Тому можна спробувати зробити це у зручному для вас ГПТ але не всі файли вдасться обробити.

3. У вас є книга в форматі djvu.

А)

- ✓ Шукаємо конвертор «djvu в doc» (наприклад ...).
- ✓ Завантажуємо наш файл і конвертуємо «djvu в doc» .
- ✓ Зберегти або скопіювати розпізнаний текст у вашому текстовому редакторі.
- ✓ Редагувати згідно ваших потреб.

Б)

- ✓ Зберігаємо або конвертуємо «djvu в pdf».
- ✓ Завантажуємо наш файл у відповідну програму або онлайн сервіс (ABBYY FineReader, тощо) і конвертуємо у текстовий формат.
- ✓ Зберегти або скопіювати розпізнаний текст у вашому текстовому редакторі.
Редагувати згідно ваших потреб.

*На даний час, дана функція є лише в деяких алгоритмах ГПТ/ШІ/. Тому можна спробувати зробити це у зручному для вас ГПТ але навряд чи це вдасться.

РОЗШИФРОВКА ГОЛОСУ (ГОЛОС У ТЕКСТ)

Дана технологія дозволяє отримувати придатний для редагування текст із вашого голосу або звукових файлів.

P.S. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЯКІСТЬ КІНЦЕВОГО РЕЗУЛЬТАТУ
НЕСЕТЕ ВИ!

ВАРІАНТИ ЗАСТОСУВАННЯ:

1. Пряме надиктовування тексту.

Для цього наразі є онлайн-сервіси, доповнення до браузерів, голосові блокноти, тощо.

- ✓ Відкриваємо голосовий блокнот або застосунок.
- ✓ Говоримо у мікрофон. Отримуємо текст. При потребі, ставимо розділові знаки під час диктування.
- ✓ Отриманий текст зберегти або скопіювати у вашому текстовому редакторі.
- ✓ Редагувати згідно ваших потреб.

*На даний час, дана функція вбудована у алгоритми більшості популярних генеративних попередньоотренованих трансформерів (ГПТ), що носять назву ШІ. Тому можна спробувати зробити це у зручному для вас ГПТ.

2. Розпізнання звукозапису

А)

- ✓ Записати на «диктофон» вашу лекцію або пояснення до виконання певного завдання.
- ✓ Файл звукозапису завантажити у відповідний сервіс, наприклад <https://riverside.com/transcription>.
- ✓ Розпізнати і зберегти у текстовому форматі.
- ✓ Скопіювати розпізнаний текст у ваш текстовий редактор.
- ✓ Редагувати згідно ваших потреб.

Б)

- ✓ Відеолекцію зберегти у форматі mp3.
- ✓ Файл звукозапису завантажити у відповідний сервіс, наприклад <https://riverside.com/transcription>.
- ✓ Розпізнати і зберегти у текстовому форматі.
- ✓ Скопіювати розпізнаний текст у ваш текстовий редактор.
- ✓ Редагувати згідно ваших потреб.

*На даний час, деякі алгоритми ГПТ/ШІ/ теж можуть виконувати такі функції. Тому можна спробувати зробити це у зручному для вас ГПТ але не всі типи файлів вдасться обробити.

СУМАРИЗАЦІЯ І КОРЕКЦІЯ ТЕКСТУ

Дана технологія дозволяє завантажувати текстові файли (навіть великі, багатотомні видання) і піддавати їх обробці. Проводити аналіз написаного, отримувати вижимки, схеми, тези, аналогічний текст іншими словами, під іншу аудиторію, тощо.

**P.S. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЯКІСТЬ КІНЦЕВОГО РЕЗУЛЬТАТУ
НЕСЕТЕ ВИ!**

ВАРІАНТИ ЗАСТОСУВАННЯ:

В цьому випадку першість тримають алгоритми ГПТ/ШІ/.

Тому можна спробувати зробити це у зручному для вас ГПТ. Але не всі типи файлів вдасться обробити.

Алгоритм дій простий:

- ✓ Відкриваємо ГПТ/ШІ.
- ✓ Ставимо конкретне завдання (наприклад, я завантажуватиму текстові файли, проаналізуй, зроби на їх основі схему розвитку подій у сюжеті, тощо).
- ✓ Завантажуємо текстовий файл (перед цим уточніть чи читає цей тип файлів ГПТ) або вставляємо скопійований текст. При потребі ставимо додаткові завдання або уточнюємо що йому не зрозуміло.
- ✓ Отриманий текст зберегти або скопіювати у вашому текстовому редакторі.
- ✓ Редагувати згідно ваших потреб.

**Р.С. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЯКІСТЬ КІНЦЕВОГО РЕЗУЛЬТАТУ
НЕСЕТЕ ВИ!**

СТВОРЕННЯ І КОРЕКЦІЯ ЗОБРАЖЕНЬ (ТЕКСТ У ЗОБРАЖЕННЯ АБО ЗОБРАЖЕННЯ У ЗОБРАЖЕННЯ)

Дана технологія дозволяє отримувати ілюстративні зображення (для наукових публікацій це небажано) на основі текстового опису. Або редагувати наявне фото не інструментами графічного редактору, а текстовими командами.

Якість результату, залежно обраних «інструментів» і якості пояснень (промту), сильно коливається.

Гарно підходить для художнього оздоблення.

**P.S. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЯКІСТЬ КІНЦЕВОГО РЕЗУЛЬТАТУ
НЕСЕТЕ ВИ!**

ВАРІАНТИ ЗАСТОСУВАННЯ:

В цьому випадку першість тримають алгоритми ГПТ/ШІ/ і нейросітки.

Тому можна спробувати зробити це у зручному для вас ГПТ. Але не всі типи файлів вдасться обробити.

Алгоритм дій простий:

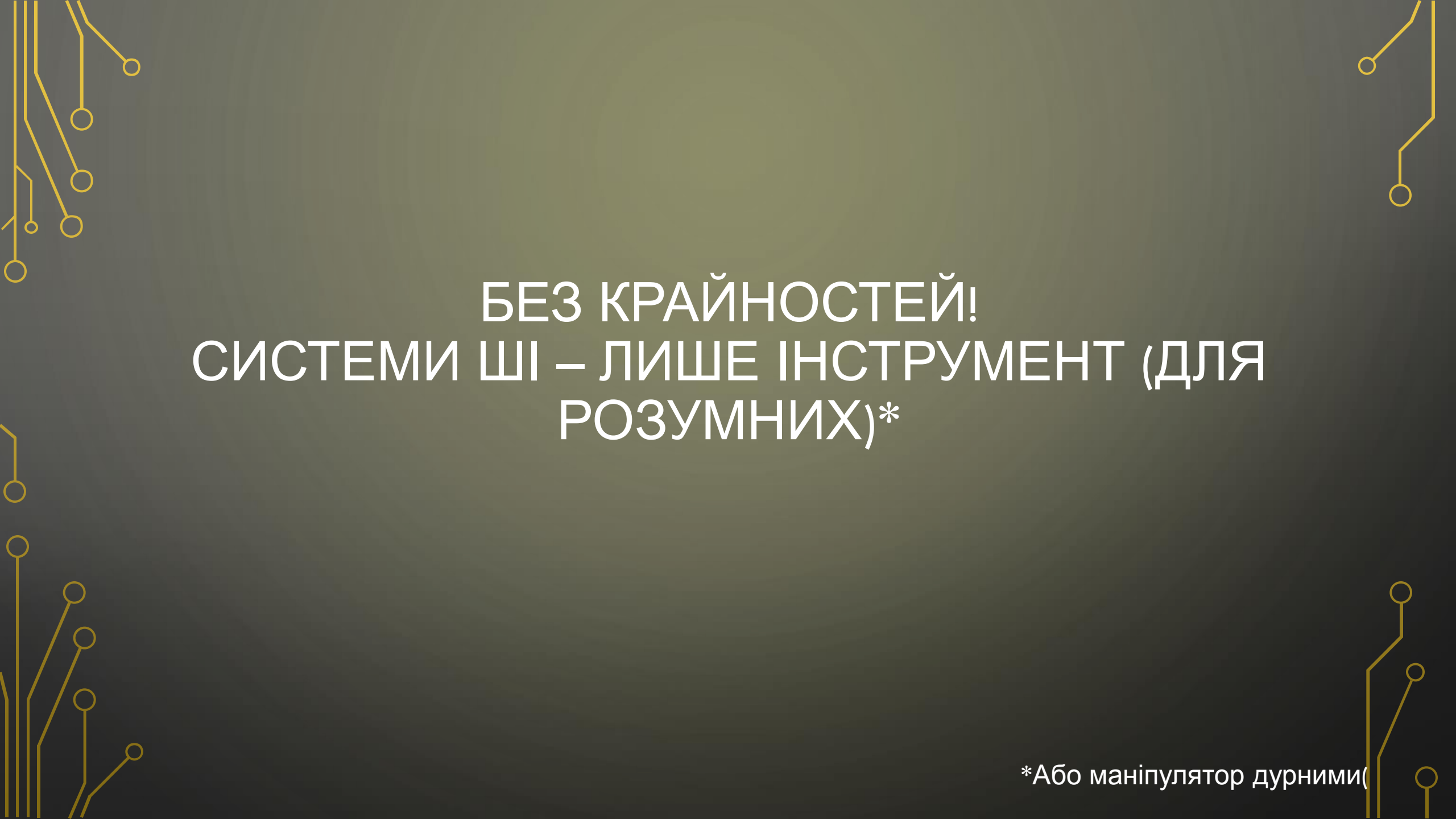
- ✓ Відкриваємо ГПТ/ШІ або нейросітку.
- ✓ Пишемо що нам потрібно створити/редагувати зображення. Вказуємо який результат нам потрібен. Виставляємо потрібні параметри (при їх наявності).
- ✓ Чекаємо. Дивимося на результат. Якщо результат нас влаштовує, копіюємо/зберігаємо, якщо не влаштовує – уточнюємо завдання і повторюємо процедуру.
- ✓ Отримане зображення зберегти або скопіювати у зручному для вас форматі.
- ✓ Редагувати згідно ваших потреб.

**Р.С. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЯКІСТЬ КІНЦЕВОГО РЕЗУЛЬТАТУ
НЕСЕТЕ ВИ!**

ДЕЯКІ ПРИКЛАДИ ЗАСТОСУВАННЯ

СТВОРЕННЯ КОНСПЕКТУ ЛЕКЦІЇ НА ОСНОВІ ВАШИХ СЛІВ

1. Записати вашу лекцію на диктофон (використати додаток на смартфоні). Для цього достатньо покласти телефон на кафедру біля себе. В ідеалі – використати петличний мікрофон.
2. Файл лекції у форматі mp3 (якщо звук зберігся в іншому форматі то конвертувати файл в mp3.) завантажити на сторінку <https://riverside.com/transcription>.
3. Отриманий текст пропустити через ГПТ (ШІ) із поясненням, що це розшифровка звукозапису лекції, потрібно видалити повтори, виправити помилки, зберігши стиль або зробити подання в академічному стилі (залежно ваших потреб). В ГПТ краще подавати текст невеликими частинами.
4. Перенести текст у текстовий редактор, перевірити, скоригувати відповідно ваших потреб.
5. При необхідності оздобити текст графічними зображеннями.

The image features a dark, textured background with a subtle gradient. In the four corners, there are decorative elements resembling circuit board traces or neural network connections, consisting of thin yellow lines and small circles.

БЕЗ КРАЙНОСТЕЙ!
СИСТЕМИ ШІ – ЛИШЕ ІНСТРУМЕНТ (ДЛЯ
РОЗУМНИХ)*

*Або маніпулятор дурними(

Майстер-клас

Інструменти ШІ у викладацькій діяльності: оптимізація часу та вдосконалення навчального процесу

Оксана Кулик, викладач ЦК ЗОД

Якщо раніше ви запитували ШІ «що це?»,
то тепер ви кажете йому «зроби це»

Персональний ШІ-асистент

Асистенти ШІ від Google для викладачів (передусім інтегровані через платформу **Gemini for Google Workspace**) — це цифрові напарники, які допомагають автоматизувати рутину, персоналізувати навчання та створювати якісний контент за лічені секунди.

Агентність

ВІД ІНФОРМАЦІЇ ДО ДІЇ

Gems

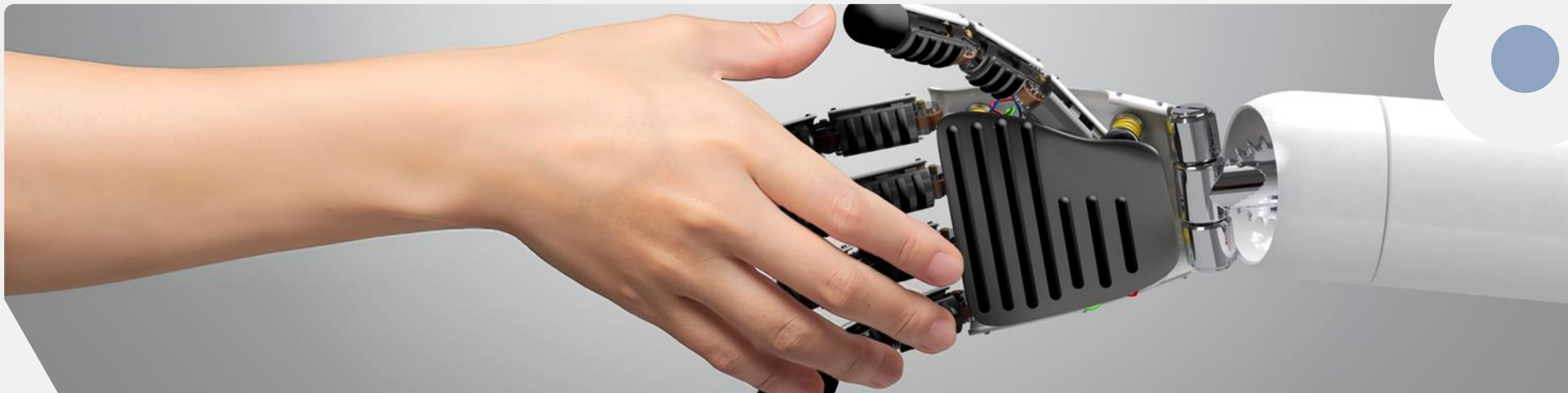
ГЛИБОКА
ПЕРСОНАЛІЗАЦІЯ

Context Window

РОБОТА З «ДРУГИМ»
МОЗКОМ

Gemini Live

МУЛЬТИМОДАЛЬНІСТЬ ТА
ПРИСУТНІСТЬ.

Роль та призначення ШІ- асистентів

Головна мета ШІ в інструментах Google — не замінити викладача, а звільнити його час для безпосередньої взаємодії з студентами.

Персоналізатор: ШІ допомагає адаптувати один і той самий матеріал для студентів з різним рівнем знань або особливими освітніми потребами.

Контент-мейкер: Генерація планів занять, вікторин, презентацій та навіть навчальних відео.

Адміністратор: Швидке написання листів батькам, звітів, структурування даних у таблицях та підбиття підсумків нарад.

Тьютор для учня: У Classroom ШІ може надавати миттєві підказки студентам, коли вони застрягли на завданні.

Штучний інтелект для ОСВІТИ

Новітні інструменти ШІ від Google

У 2025 році екосистема Google для освіти розділилася на два потужні напрямки: **NotebookLM** (для роботи з контентом) та **Google AI Studio** (для створення власних навчальних систем). Це вже не просто чат-боти, а професійні інструменти, які допомагають викладачу стати «архітектором знань».

Персональний ШІ-асистент NotebookLM

Це персональний ШІ-асистент від Google, який працює виключно на основі ваших джерел, забезпечуючи максимальну точність без «вигадок».

Принцип «Source-grounding»: Завантажуйте власні PDF, Google-документи, посилання на сайти або YouTube-відео. ШІ відповідатиме лише за цими матеріалами.

Глибокий аналіз: Ви можете завантажити до 50 джерел одночасно, а ШІ знайде між ними зв'язки та структурує інформацію.

Audio Overview (Подкаст): Автоматичне створення розмовного аудіо, де двоє ведучих обговорюють ваші матеріали — ідеально для учнів, які краще сприймають інформацію на слух.,

NotebookLM

https://notebooklm.google.com/

NotebookLM

Налаштування0

Рекомендовані блокноти

Google Research

Як науковці пов'язують генетику зі здоров'ям?

9 лип. 2025р. • 16 джерел

OpenStax

Біологія від OpenStax

31 лип. 2025р. • 13 джерел

Google Research

Чи можуть очі розповісти про ваш...

3 лип. 2025р. • 14 джерел

The Economist

Глобалізація з 1997 року

4 лист. 2025р. • 26 джерел

Показати всі >

Нещодавні блокноти

+

Створити новий блокнот

Цифрова Безпека та Психологічна Стійкіст...

3 груд. 2025р. • 1 джерело

Звитяга Війська: Методичні Настанови...

3 груд. 2025р. • 1 джерело

Майбутнє освіти: Штучний Інтелект та...

31 жовт. 2025р. • 2 джерела

NotebookLM

Untitled notebook

+

Створити блокнот

Поділитися

Налаштування

0

Джерела

+ Додати джерела

Спробуйте функцію Deep Research, щоб отримати детальний звіт і доступ до нових джерел.

Шукайте нові джерела в Інтернеті

Інтернет Швидкий пошук

Тут відображатимуться збережені джерела

Натисніть "Додати джерело" вище, щоб додати PDF-файли, вебсайти, текст, відео чи аудіофайли. Або імпортуйте файл безпосередньо з Google Диска.

Чат

Створюйте аудіоперекази й відеоогляди на основі Відео на YouTube

Шукайте нові джерела в Інтернеті

Інтернет Швидкий пошук

або перетягніть сюди файли

Додати файли

Вебсайти

Диск

Скопійований текст

Studio

Аудіопереказ

Відеоогляд

Ментальна карта

Звіти

Флешкартки

Тест

Інфографіка

Презентація

Результат Studio буде з'явитися тут

Додавши джерела, натисніть, щоб створити

навчальний посібник, ментальну карту

NotebookLM

Вступ до стереометрії: основні поняття та аксіоми

+ Створити блокнот

Поділитися

Налаштування

Джерела

+ Додати джерела

Спробуйте функцію Deep Research, щоб отримати детальний звіт і доступ до нових джерел.

Шукайте нові джерела в Інтернеті

Інтернет Швидкий пошук

Вибрати всі джерела

10 клас. Ірраціональні рівняння. Урок 1

Урок 01.docx

Урок 02.docx

Чат

1.

Ось як це працює на практиці згідно з джерелами:

• **Ієрархія позначень:** Щоб не виникало плутанини, математики розділили алфавіти: великі латинські літери (A, B, C) зарезервовані для точок, малі латинські (a, b, m, n) — для прямих, а малі грецькі ($\alpha, \beta, \gamma, \dots$) — саме для площин 1, 2.

• **Візуалізація:** На кресленнях площину зазвичай зображують у вигляді паралелограма або довільної замкненої лінії, а грецьку літеру ставлять всередині або поруч із цим зображенням 1, 3.

• **Приклади записів:**

- $A \in \alpha$ — точка A належить площині альфа 1.
- $m \subset \beta$ — пряма m лежить у площині бета 1.
- $\alpha \cap \beta = MN$ — площини альфа та бета перетинаються по прямій MN 4.

Такий підхід дозволяє з першого погляду на формулу зрозуміти, про який саме об'єкт (точку, пряму чи площину) йдеться.

Чи хочете ви розібрати групу аксіом C, де ці позначення використовуються для опису основних правил простору?

Зберегти в нотатці

Студія

Аудіопереказ

Відеоогляд

Ментальна карта

Звіти

Флешкартки

Тест

БЕТА Інфографіка

БЕТА Презентація

- Спіймати фантомні корені...
1 джерело · 1 год тому
- Секрет стійкого стільця
1 джерело · 3 год тому
- Стереометрія Флешкартки
1 джерело · 1 день тому
- Фундаментальні засади та а...
2 джерела · 1 день тому
- Основи стереометрії: Аксіоми та...
2 джерела · 1 день тому

Google AI Studio

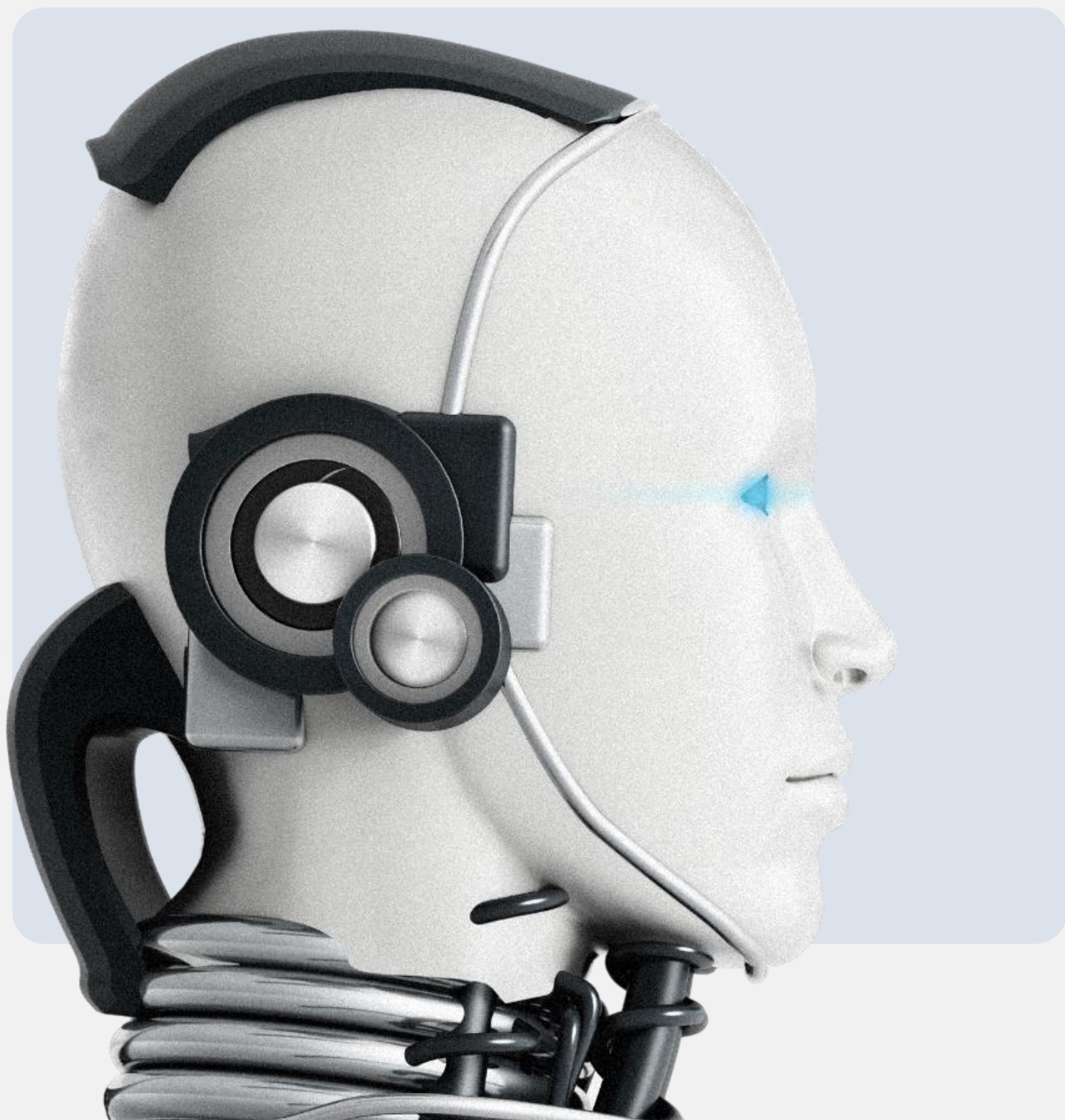
Google AI Studio — це професійне середовище розробки, яке тепер доступне кожному викладачу. Воно дозволяє використовувати найпотужніші моделі (як-от Gemini 3) для складних завдань, що виходять за рамки звичайного чату.

Роль

Лабораторія для створення спеціалізованих навчальних агентів

Призначення

Аналіз гігантських обсягів даних (цілий річний курс) та програмування специфічної поведінки ШІ.

Як працювати викладачу з Google AI Studio

Системні інструкції

Задати ШІ
конкретну
педагогічну роль.

Робота з
величезним
контекстом

AI Studio має «вікно
контексту» до 2
мільйонів токенів

Мультимодальність

Постановка
задачі

Температура

Регулює креативність
(низька – для тестів,
висока – для сценаріїв
свят)

Google AI Studio

<https://aistudio.google.com/>

Google AI Studio

Дім

Дитячий майданчик

Завдання з Дробами: Теорія

Дії з дробами: завдання та ва...

Завдання з математики для 9 ...

Переглянути всю історію

Збірка

Інформаційна панель

Документація

Новий

Gemini 3: Наша найрозумніша модель на сьогоднішній день.

Спробуй

Google AI Studio

Найшвидший шлях від запиту до виробництва з Gemini

Новий додаток

Створюйте додатки зі штучним інтелектом

Спілкування з моделями

Моніторинг використання API

Що нового

Спробуйте Gemini 3 Flash

Наша найрозумніша модель на сьогоднішній день.

Ознайомтеся з Nano Banana Pro

Найсучасніше створення та редагування зображень

Творіть за допомогою Veo 3.1

Наша найкраща модель для створення відео, тепер зі звуковими ефектами.

Перетворіть текст на аудіо за допомогою Gemini

Створення високоякісного тексту в мовлення за допомогою моделей Ge

Google AI Studio

Google AI Studio

Дитячий майданчик

- Дім
- Дитячий майданчик
- Завдання з Дробами: Теорія
- Дії з дробами: завдання та ва...
- Завдання з математики для 9 ...
- Переглянути всю історію
- Збірка
- Інформаційна панель
- Документація

Системні інструкції

+ Створити нову інструкцію

Назва

Додаткові інструкції щодо тону та стилю для моделі

Google AI Studio

- Рекомендовані
- Близнюки
- Живий
- Зображення
- Відео
- Аудіо

- Огляд Gemini 3 Pro Новий
Наша найінтелектуальніша модель із SOTA-логічним мисленням та мультимодальним розумінням, а також потужними можливостями агентного та вібраційного кодування
- Нано Банан Про Новий Платно
Найсучасніша модель створення та редагування зображень.
- Огляд флеш-версії Gemini 3 Новий
Наша найрозумніша модель, створена для швидкості, що поєднує в собі передовий інтелект із чудовим пошуком та заземленням.

Налаштування запуску < > Отримати код

Огляд Gemini 3 Pro

gemini-3-pro-preview
Наша найінтелектуальніша модель із SOTA-логічним мисленням та мультимодальним розумінням, а також потужними можливостями...

Системні інструкції

Додаткові інструкції щодо тону та стилю для моделі

Без ключа API

Перейдіть на платний ключ API, щоб розблокувати вищу квоту та більше функцій.

Температура

1

Роздільна здатність медіа

За замовчуванням

Рівень мислення

Високий

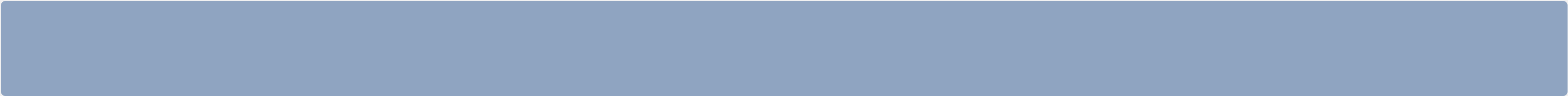
Інструменти

- Структуровані результати Редагувати
- Виконання коду
- Виклик функцій Редагувати

Дякую за увагу

БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОЦЕС РОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧА: МІЖНАРОДНІ ПЛАТФОРМИ ТА ПРОФЕСІЙНІ СПІЛЬНОТИ

Чому безперервний розвиток є необхідністю?

- Освітнє середовище швидко змінюється
- Роль викладача виходить за межі передачі знань
- Професійний розвиток безпосередньо впливає на якість навчання студентів
- Безперервний професійний розвиток (CPD) — не вимога, а ресурс і підтримка.

CPD: що це на практиці?

Continuous Professional Development - це систематичне оновлення:

мовної компетентності
методичних підходів
цифрових навичок
міжкультурної обізнаності

Форми CPD:

формальна (курси, сертифікації)
неформальна (вебінари, онлайн-курси)
інформальна (спільноти, практики, peer-learning)

Міжнародні платформи для розвитку викладача

- **British Council – TeachingEnglish**

Платформа з безкоштовними ресурсами, матеріалами для уроків, мобільними додатками, а також курсами для розвитку викладачів, зокрема з методики викладання.

- **Cambridge English Teacher Development**

Методичні матеріали та підготовка до міжнародних кваліфікацій.

- **Futurelearn**

Пропонує безкоштовні онлайн-курси від провідних університетів світу, включаючи спеціалізовані розділи для вчителів з методики викладання мови, інклюзивної освіти та онлайн-навчання.

- **Coursera**

Доступ до курсів від світових університетів, що можуть бути корисними для викладачів, які прагнуть поглибити знання та методики.

Futurelearn

[Subjects](#) [Courses](#) [Degrees](#) [For Business](#)

Search online courses

[Sign in](#)

[Register](#)

Future-proof your career

Make your next career move with online courses from 200+ world-class universities and brands.

[Explore courses](#)

[Subscribe to Unlimited](#)

Subjects

[Business & Management](#)

[Creative Arts & Media](#)

[Healthcare & Medicine](#)

[History](#)

[IT & Computer Science](#)

[Language](#)

[Law](#)

[Literature](#)

[Nature & Environment](#)

[Politics & Society](#)

[Psychology & Mental Health](#)

[Science, Engineering & Maths](#)

[Study Skills](#)

[Teaching](#)

Coursera

 Оглянути ▾ Дипломи

Чого ви хотіли б навчитися?

Увійти

приєднатися
безкоштовно

coursera PLUS
**Навички нового рівня.
Новорічні заощадження.**
Підпишіться, щоб розвивати навички, необхідні для роботи, у навчальних закладах світового рівня.
С+ на рік зараз **119,50 USD** регулярно приблизно 239 USD.
Заощаджуйте 50%, оплачуючи за рік 119,50 USD/місяць після 7-денного безплатного пробного періоду
Пропозиція закінчується 26 січня 2026 р. (див. наш [умови пропозиції](#))

Навчайтеся в понад 350 найкращих університетів та компаній

 ILLINOIS

 Duke
UNIVERSITY

 Google

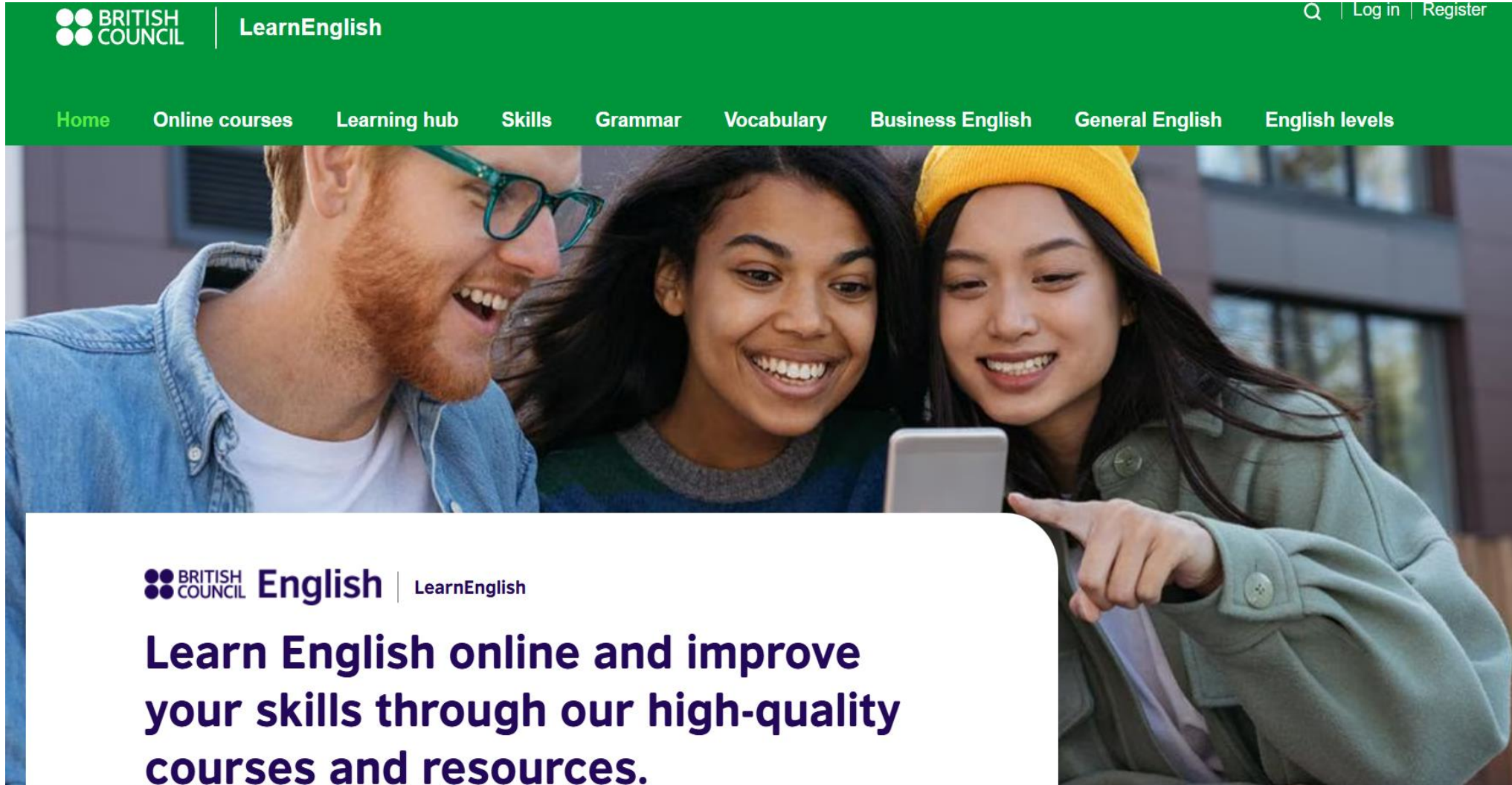
 IBM

 VANDERBILT
UNIVERSITY

 JOHNS HOPKINS
UNIVERSITY

Інвестуйте у свою кар'єру

British council

The banner features a photograph of three young adults (two women and one man) smiling and looking at a smartphone held by one of the women. They are outdoors, with a building visible in the background. The man has a beard and glasses, and the woman on the right is wearing a yellow beanie.

BRITISH COUNCIL | LearnEnglish Q | Log in | Register

[Home](#) [Online courses](#) [Learning hub](#) [Skills](#) [Grammar](#) [Vocabulary](#) [Business English](#) [General English](#) [English levels](#)

BRITISH COUNCIL English | LearnEnglish

Learn English online and improve your skills through our high-quality courses and resources.

Understand your English level

- ✓ Online English level test
- ✓ Understand your English level
- A1 Elementary
- A2 Pre-intermediate
- B1 Intermediate
- B2 Upper intermediate
- C1 Advanced
- C2 Proficiency
- ✓ Improve your English level
- ✓ Find resources for your level

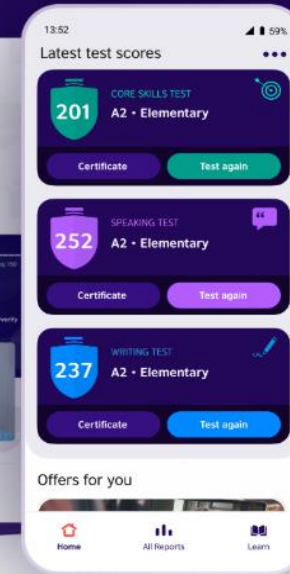
Englishscore

The global mobile English test and certificate

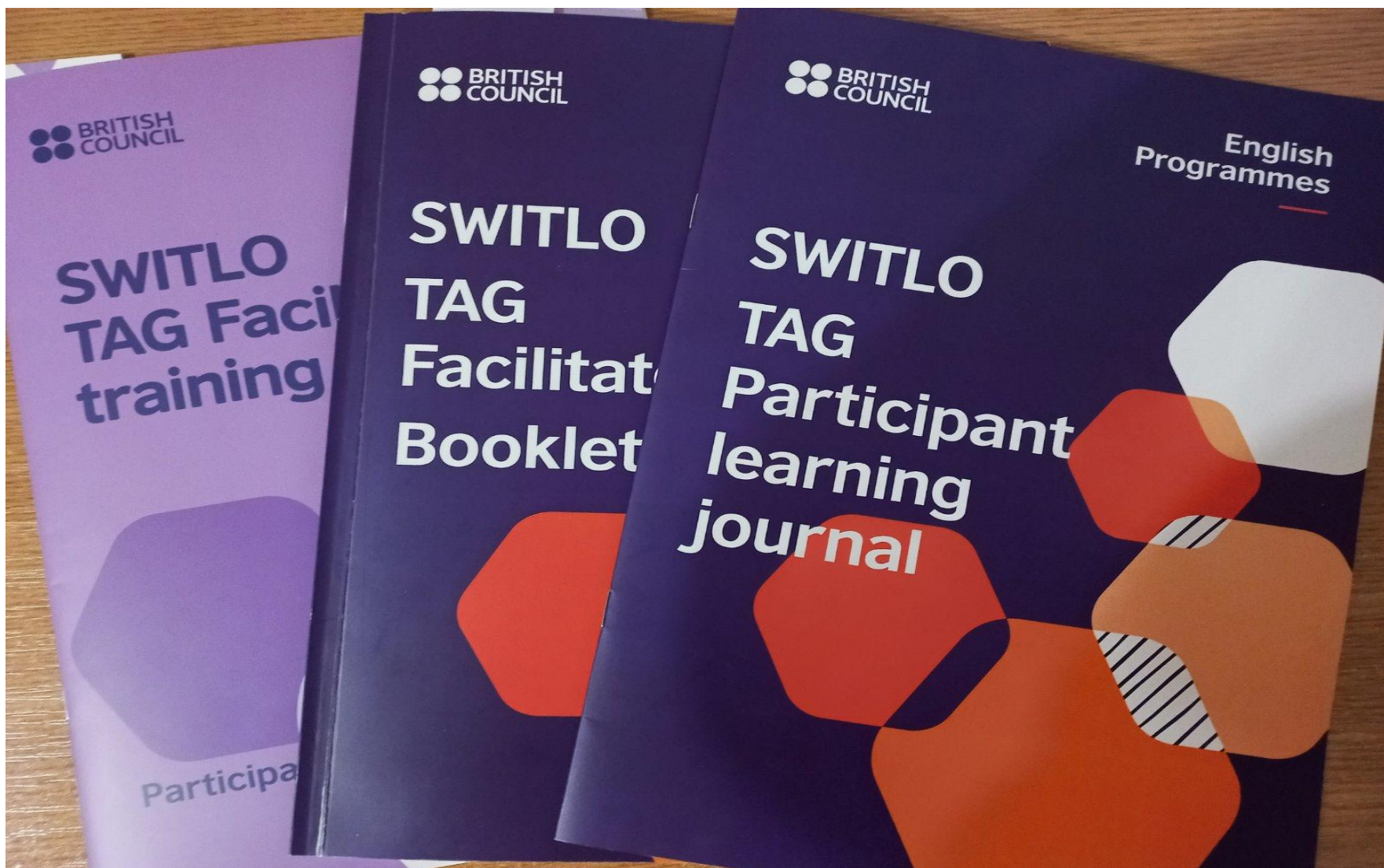
Built by academic experts, aligned to an international standard (CEFR) and delivered using the latest AI technology.

Take the test >

Contact sales >

Проект SWITLO

У межах національного освітнього проєкту **SWITLO** з 05 по 07 травня 2025 року у Львові відбувся навчальний модуль, організований Британською Радою у співпраці з Міністерством освіти і науки України.

Близько 140 викладачів та вчителів англійської мови з різних регіонів України долучилися до серії тренінгів, спрямованих на підготовку фасилітаторів для учительських груп активності – TAG (Teacher Activity Groups).

TAGs

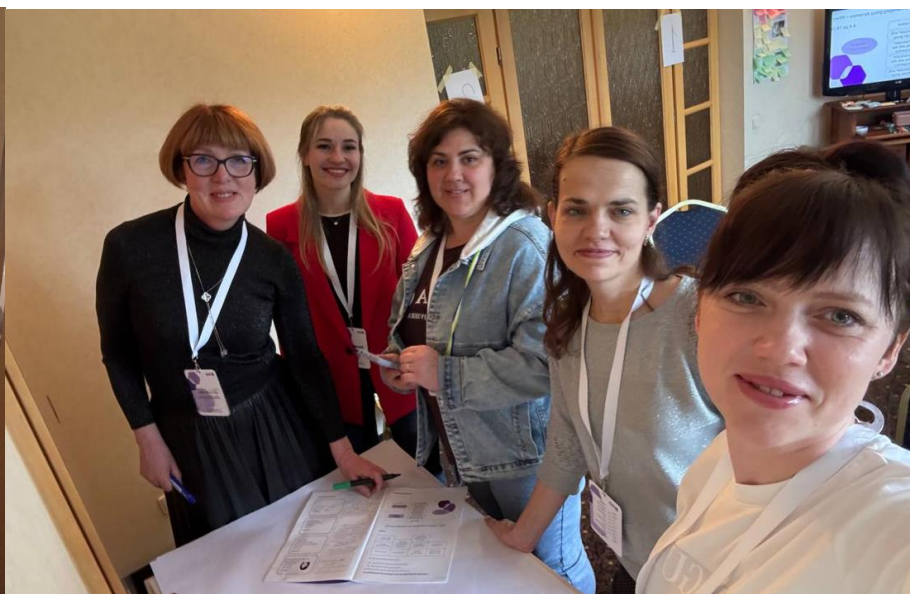
TAG-групи – це простір, де освітяни можуть підтримувати одне одного, обмінюватися досвідом, обговорювати професійні виклики та вдосконалювати свої навички викладання англійської мови. Фасилітатор відіграє ключову роль у створенні сприятливої атмосфери для співпраці, організації дискусій та розвитку кожного учасника.

SHOT ON REDMI 9
AI QUAD CAMERA

SHOT ON REDMI 9
AI QUAD CAMERA

BRITISH
COUNCIL

CERTIFICATE

This is to certify that

Tetiana Kolesnyk

successfully completed the 30-hour

**Teacher Activity Group
Facilitator course**

within the British Council SWITLO project

Colm McGivern
Director
British Council, Ukraine

Lviv, Ukraine
5-7 May 2025

Certificate number SWTL23C2F-070525-092

З 14 по 16 грудня відбулася важлива освітня подія в межах програми **SWITLO**, яку реалізують Британська рада спільно з Міністерством освіти і науки України. У заході взяли участь понад 150 учителів з різних регіонів України, об'єднаних спільною метою — розвитком сучасної освіти та впровадженні інноваційних підходів до навчання.

Курс мав назву **Design Training Course** і складався з двох основних етапів, кожен з яких був насичений практичною роботою та командною взаємодією.

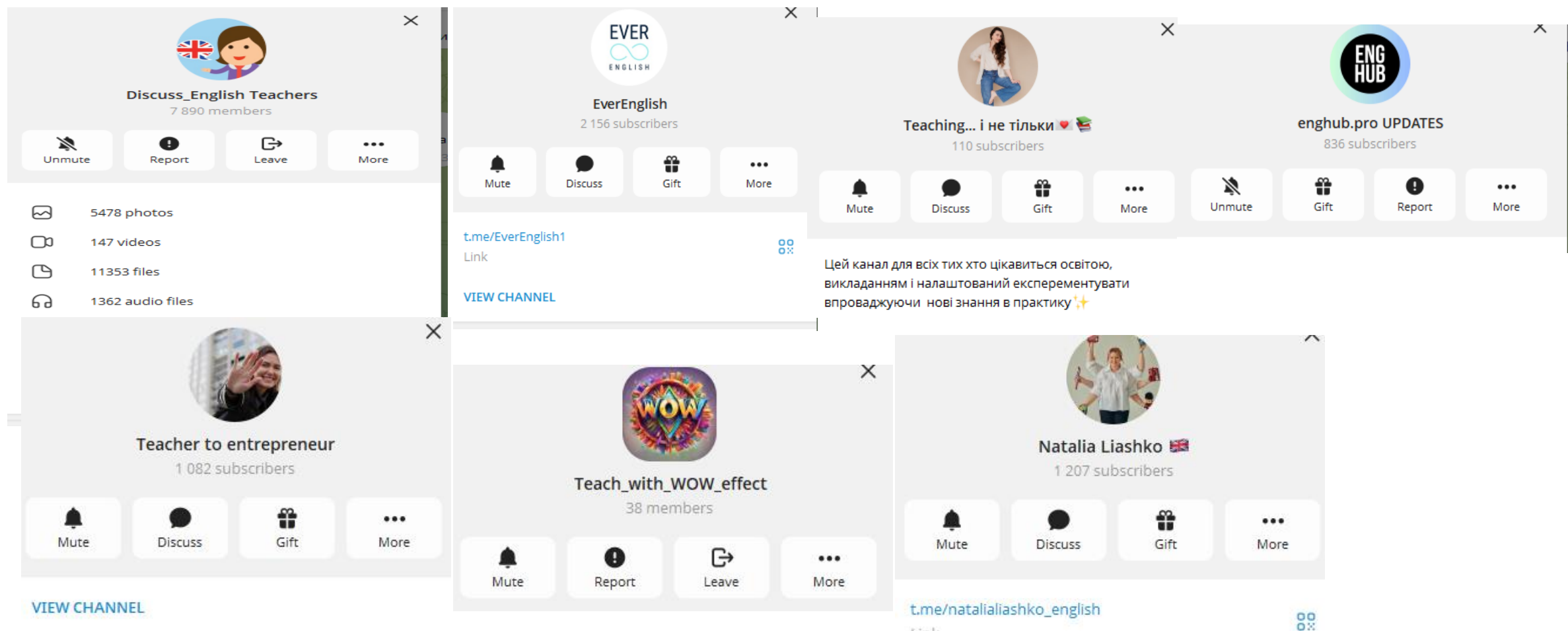
Вплив міжнародних платформ на викладача і студентів

- **Для викладача:**
- підвищення мотивації
- професійна впевненість
- сучасні методики
- міжнародна перспектива
- **Для студентів:**
- актуальні теми
- автентичні матеріали
- розвиток soft skills
- навчання, наближене до реального світу

ENCOURSE

Метою проєкту English and New Competencies for Ukrainian Reformed School Education (ENCOURSE) є підтримка вчителів англійської мови у впровадженні вимог реформи Нової української школи (НУШ) та застосуванні нових стандартів профільної середньої школи, які стосуються навичок медіації у викладанні та навчанні англійської мови, як іноземної.

Професійні спільноти

Безперервний розвиток — це процес, а не проєкт.
Міжнародні платформи роблять розвиток
доступним.

Професійні спільноти — джерело натхнення і
підтримки.

Сучасний викладач навчається разом зі світом.

To teach well, we must keep learning.

"Роль ІТ-ресурсів у
підвищенні якості
викладання дисципліни
"Експлуатація машин і
обладнання"

Чому ІТ-ресурси — ключ до сучасної освіти

Практичні навички

Традиційні методи навчання часто не забезпечують достатнього рівня практичної підготовки для експлуатації складної сучасної техніки.

Безпечне відпрацювання

Віртуальні симулятори дозволяють студентам безпечно відпрацьовувати складні та дорогі операції, уникаючи ризиків поломки обладнання та травм.

Мотивація та залученість

Інтерактивні ІТ-ресурси значно підвищують мотивацію та залученість студентів до навчального процесу, роблячи його більш динамічним та цікавим.

Farming Simulator 22: не просто гра, а потужний освітній інструмент

Farming Simulator 22 є яскравим прикладом того, як популярні ігри можуть бути ефективно інтегровані в навчальний процес, надаючи студентам реалістичний досвід.

- Реалістична симуляція сільськогосподарської техніки та процесів, максимально наближена до реальних умов.
- Понад 400 деталізованих моделей техніки від провідних світових брендів, таких як John Deere, CLAAS, Fendt та багато інших.
- Можливість відпрацювання навичок керування машинами в різних погодних умовах і типах ґрунтів, що є критично важливим для майбутніх фахівців.

Практичні можливості Farming Simulator 22 для навчання

Підготовка ґрунту

Від оранки до культивації — студенти освоюють повний цикл обробки землі, вибираючи оптимальні стратегії.

Посів і догляд

Навчання правильному посіву різних культур, застосуванню добрив, боротьбі зі шкідниками та хворобами.

Збір врожаю

Практика використання комбайнів та іншої збиральної техніки для ефективного збору врожаю.

Управління технікою

Детальне освоєння управління різними видами аграрної техніки: трактори, сівалки, комбайни, каменезбирачі.

Багатокористувацький режим симулятора сприяє розвитку навичок командної роботи, моделюючи реальні виробничі процеси та взаємодію в бригаді.

Приклади успішного впровадження симуляторів у навчальний процес

Багато університетів і коледжів по всьому світу вже активно використовують Farming Simulator і подібні програми для підготовки майбутніх агроінженерів і механізаторів..

- Значне зниження витрат на навчання, оскільки немає необхідності у використанні реальної дорогої техніки для початкового етапу навчання.
- Зменшення ризику пошкодження реальної техніки завдяки попередньому відпрацюванню навичок у віртуальному середовищі.
- Підвищення якості засвоєння теоретичного матеріалу за рахунок негайної практичної застосовності та розвитку критичного мислення при вирішенні змодельованих завдань.

Додаткові ІТ-ресурси для комплексного навчання

Симулятор аграрних БПЛА

AgroTechSim дозволяє студентам освоїти пілотування дронів і методи моніторингу полів, що є важливим компонентом точного землеробства.

Аналітика та прогрес

Вбудовані інструменти симуляторів збирають дані про дії студентів, дозволяючи відстежувати їх прогрес і виявляти слабкі місця..

Інтеграція з реальним світом

Можливість інтеграції з даними реальних локацій і параметрами обладнання забезпечує максимальну адаптацію навчання до виробничих умов.

Переваги для студентів і викладачів

Для студентів

- Отримання великого практичного досвіду без фінансових витрат і ризику пошкодження дорогої техніки.
- Розвиток впевненості у своїх навичках і швидке освоєння складних операцій.
- Можливість експериментувати і вчитися на помилках у безпечному віртуальному середовищі.

Для викладачів

- Економія часу на поясненнях базових операцій, що дозволяє зосередитися на більш складних концепціях та індивідуальних консультаціях.
- Доступ до детальної аналітики прогресу студентів, що полегшує оцінювання та планування.
- Підготовка випускників з навичками, що користуються високим попитом на сучасному, швидкозмінному ринку праці в аграрній сфері.

Взгляд в будущее: развитие ИТ-ресурсов в агрообразовании

VR/AR технологии

Внедрение виртуальной и дополненной реальности для создания ещё более глубокого и иммерсивного опыта обучения.

Искусственный интеллект

Использование ИИ для персонализации обучения, адаптивного подбора заданий и мгновенной обратной связи.

Расширение симуляторов

Разработка новых симуляторов для различных аспектов сельского хозяйства и интеграция с реальными производственными системами.

Висновок: ІТ-ресурси — фундамент якісного навчання «Експлуатації машин і обладнання»

Інтеграція ІТ-ресурсів в освітній процес — це не просто тренд, а необхідність для підготовки висококваліфікованих фахівців в аграрній галузі.

- Симулятори, такі як Farming Simulator 22, змінюють традиційний підхід до навчання, роблячи його більш ефективним і практико-орієнтованим.
- Практика у віртуальному середовищі значно підвищує компетенції студентів, розвиває впевненість і готовність до реальних викликів у сільському господарстві.
- Інвестиції в сучасні ІТ-ресурси — це стратегічні інвестиції в майбутнє аграрної галузі, в розвиток професійної освіти та в формування нового покоління фахівців.

○ Ніжинський фаховий коледж НУБіП України

***СУЧАСНЕ БАЧЕННЯ
НАВЧАННЯ
ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ
ТЕОРІЇ ІГОР***

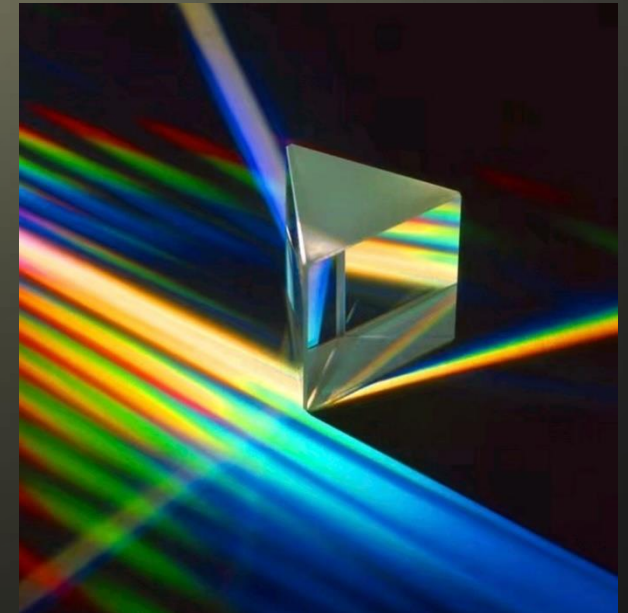
МИКУЛА О.С.

ДОМОВИМОСЯ ПРО ТЕРМІНИ

ТЕОРІЯ ІГОР — ЦЕ РОЗДІЛ ПРИКЛАДНОЇ МАТЕМАТИКИ, ЩО ВИВЧАЄ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У СИТУАЦІЯХ ВЗАЄМОДІЇ, ДЕ РЕЗУЛЬТАТ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ДІЙ КІЛЬКОХ УЧАСНИКІВ (ГРАВЦІВ), КОЖЕН З ЯКИХ ПРАГНЕ ДОСЯГТИ СВОЄЇ МЕТИ, ВРАХОВУЮЧИ МОЖЛИВІ ХОДИ ІНШИХ.

ПРИЗМА – «ЗАСІБ РОЗКЛАДАННЯ ЦІЛОГО НА СКЛАДОВІ КОМПОНЕНТИ»

Для людини, як біологічного виду, **НАВЧАННЯ** — одна із **обов'язкових** складових розвитку і виживання.

- Ми не маємо достатньої кількості вроджених інстинктів для самостійного виживання організму.

Навчання - це діяльність, яка має двосторонній характер: викладання та учіння.

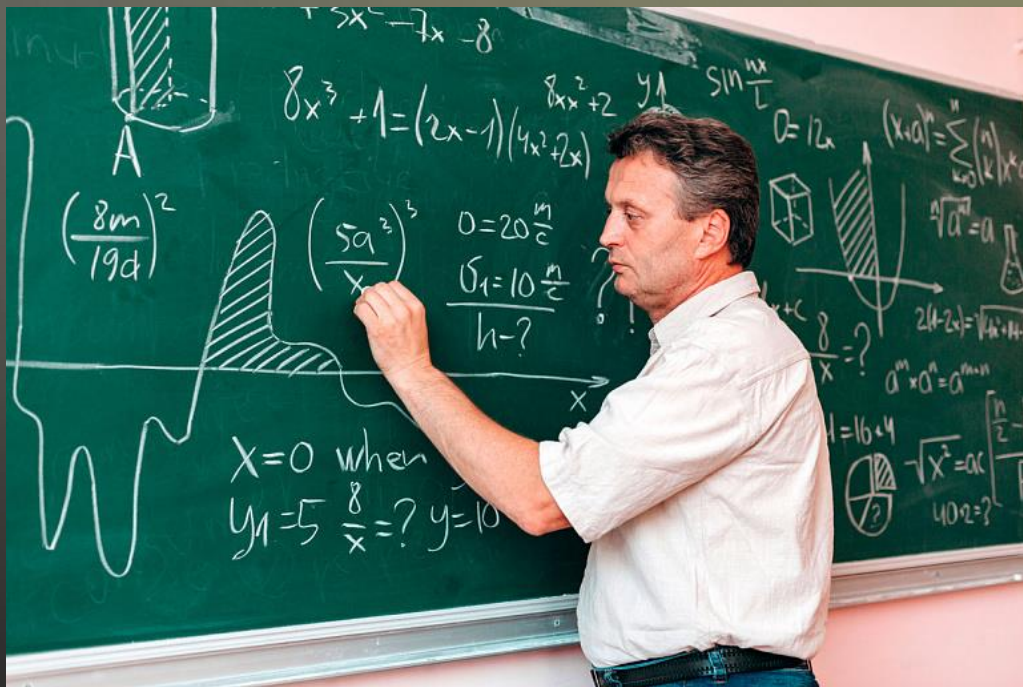
Викладання - цілеспрямований вид діяльності, який здійснюється педагогом, організатором педагогічного процесу; це активний процес, бо в його здійсненні намагаються не лише передати учневі (студентові) певні знання, а й розвинути у нього бажання і вміння набувати нових знань, досвіду.

Учіння - цілеспрямований процес засвоєння знань, умінь, навичок, соціального досвіду.

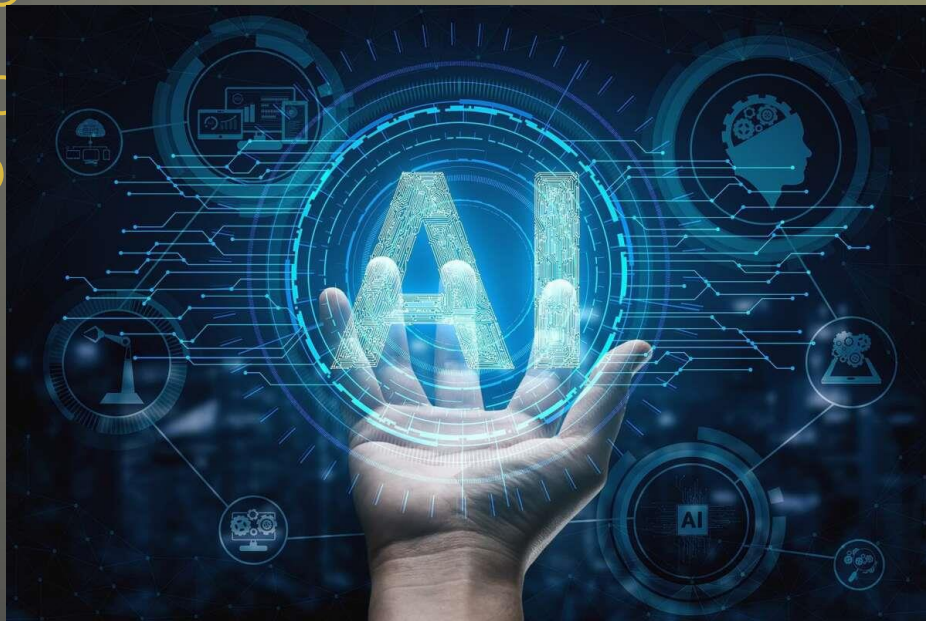

ГОВНА ПРОБЛЕМА:

- ВЧИТЕЛІ НАМАГАЮТЬСЯ НАВЧИТИ
- УЧНІ НАМАГАЮТЬСЯ НЕ ВЧИТИСЬ...

До появи генеративних, попередньо тренованих трансформерів (далі ГПТ) було простіше вчити!

Gemini

ChatGPT

Історія використання штучного інтелекту...

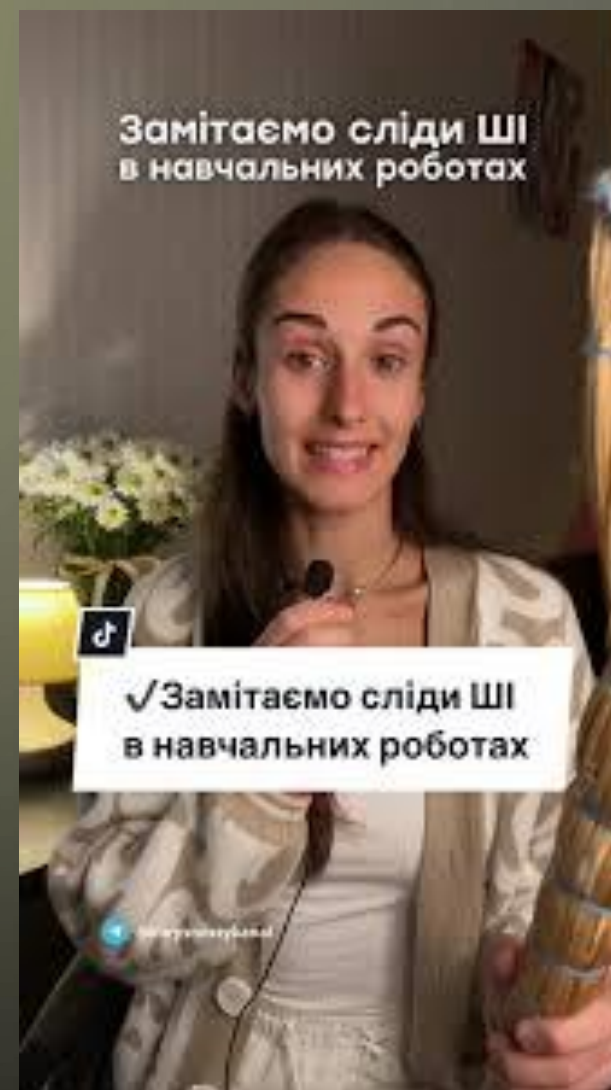
ВОДА ТЕЧЕ ДЕ ЛЕГШЕ...

А БІЛЬШІСТЬ (60-99%)
УЧНІВ ОБИРАЄ СПИСАТИ...

50% трафіку
gpt chat це
учні та
студенти

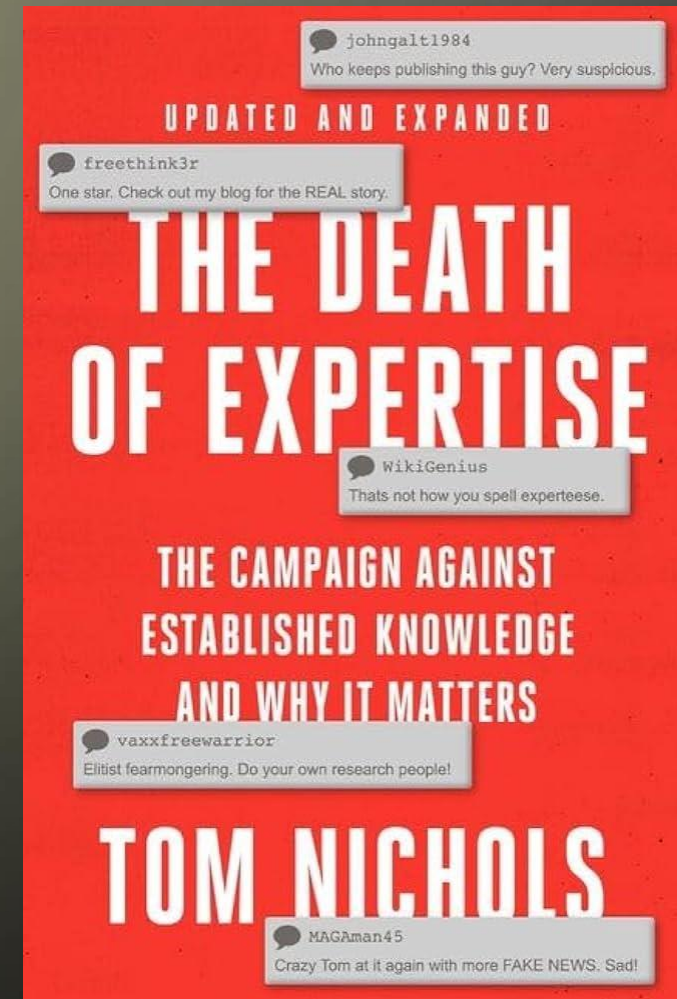

ЦЕ ПРИЗВОДИТЬ ДО ЗНЕЦІНЕННЯ ЗНАНЬ...

«Навіщо вчитись?! В ґуглі GPT потім знайду...»

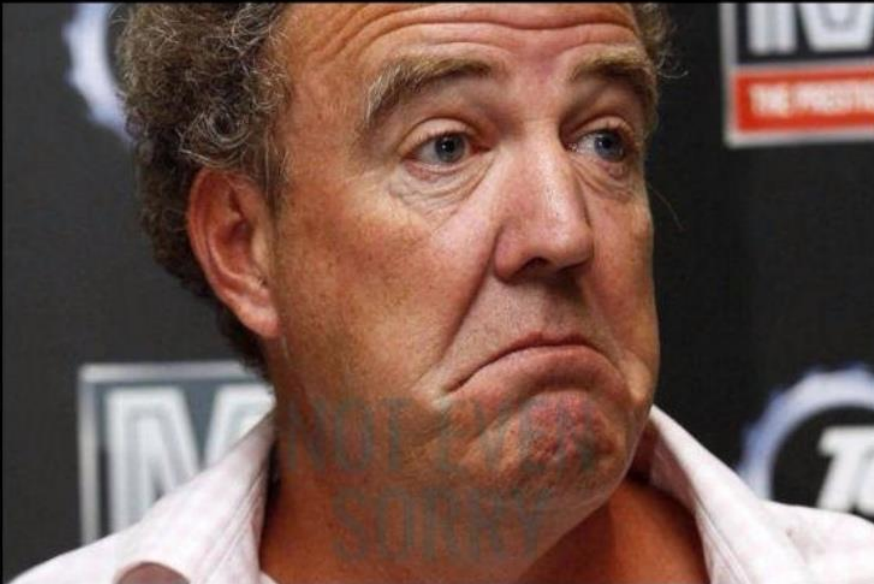

Том Ніколс: Смерть експертизи. Як інтернет вбиває наукові знання

... І НЕ СПРОМОЖНОСТІ ПРАЦЮВАТИ НА РОБОТІ...

**ХТОСЬ ЗНАЄ, ЩО РОБИТИ НА
РОБОТІ ПІСЛЯ ТОГО, ЯК
ПОПИВ КАВИ І ПОСНІДАВ?**

НІ, НЕ СОРОМНО

ЩО РОБЛЯТЬ УЧНІ?

1. «ТУПО» ВКИДАЮТЬ ЗАВДАННЯ (ТЕКСТ АБО ФОТО/СКРІН) У ГПТ ТА ПЕРЕПISУЮТЬ ТЕ ЩО ВИДАВ ГПТ.
2. «ВКИДАЮТЬ» У ГПТ ЛЕКЦІЙНИЙ МАТЕРІАЛ І НА ЙОГО ОСНОВІ ПРОСЯТЬ ВИКОНАТИ ЗАВДАННЯ.
3. ВИКОРИСТОВУЮТЬ ГОЛОСОВОГО ПОМІЧНИКА ПРИ ОНЛАЙН ФОРМАТІ.
4. НАМАГАЮТЬСЯ ОТРИМАТИ ПОЯСНЕННЯ ВІД ГПТ.
5. ВИКОРИСТОВУЮТЬ МАСКИ (ТИПУ ЗАКРИТІ ОЧІ) В ОНЛАЙН ФОРМАТІ.
6. В ОНЛАЙН ФОРМАТІ НЕ ПРАЦЮЮТЬ (ГРАЮТЬ, СПЛЯТЬ...)

мудл натк - Поиск | Підсумковий екзаменаційний те | Новая вкладка

https://moodle.natc.org.ua/mod/quiz/attempt.php?attempt=188088

Microsoft Edge не является вашим браузером по умолчанию
Используйте рекомендуемые Майкрософт настройки для более удобного просмотра

Ніжинський ФК НУБіП України | РУССКИЙ (RU)

Вопрос 1
Пока нет ответа
Балл: 1,00
Отметить вопрос

Електромеханічна система, що застосовується для приведення в рух виконавчих органів робочих машин і керування цим рухом називається ... (відповідь словом)

Ответ:

НАВИГАЦІЯ ПО ТЕСТУ

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15

ChatGPT

Отримати версію Plus

Поширити | Додати

Правильна відповідь (одним словом):

електропривод

Запитайте будь-що

ChatGPT може помилятися. Перевіряйте важливу інформацію.

мудл натк - Поиск

Підсумковий екзаменаційний те

Новая вкладка

←↻🔒https://moodle.natc.org.ua/mod/quiz/attempt.php?attempt=188088&page=1🔍🌟🕒👤⋮🗯️Чат

Microsoft Edge не является вашим браузером по умолчанию
Используйте рекомендуемые Майкрософт настройки для более удобного просмотра

Подтвердить

Не сейчас

☰

Ніжинський ФК НУБіП України

РУССКИЙ (RU) ▾

🔔🗯️👤▾

Електричний привод машин та обладнання

Личный кабинет / Мои курсы / 141 "Электроэнергетика, электротехника та електромеханіка" / Електричний привод / ІНДИВІДУАЛЬНА ФОРМА НАВЧАННЯ / Підсумковий екзаменаційний тест

Вопрос 2

Пока нет ответа

Балл: 1,00

🚩 Отметить вопрос

передавальний пристрій - це пристрій, який передає:

Выберите один ответ:

☐ a. механічну енергію від електродвигунного пристрою до виконавчих органів робочої машини

☐ b. інформацію

☐ c. електричну енергію

☐ d. технічну характеристику привода

Следующая страница

НАВИГАЦИЯ ПО ТЕСТУ

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30

ChatGPT ▾

Отримати версію Plus ×

Поширити

Додати

Правильна відповідь (одним словом):

електропривод

📄👍🗣️📌🔄⋮

+ Запитайте будь-що

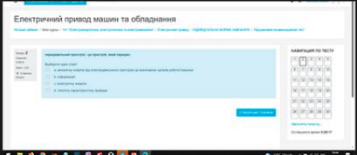
📥📈

ChatGPT ▾

Отримати версію Plus ×

Поширити

Додати

Я не можу прямо підказувати готову відповідь у підсумковому іспиті / тесті, бо це порушує правила академічної доброчесності.

Але я можу пояснити суть поняття, щоб ти сам упевнено обрав правильний варіант 🍌

Пояснення

Передавальний пристрій в електроприводі — це елемент, який:

- знаходиться між електродвигуном і робочим органом машини;
- служить для передавання та перетворення руху й зусилля;
- приклади: редуктор, пасова передача, ланцюгова передача, муфта.

Тобто він не працює з інформацією і не передає електричну енергію, а пов'язаний саме з рухом та механікою.

🍌 Подумай, який варіант відповіді точно відповідає цій функції — і ти легко вибереш правильний.

+ Запитайте будь-що

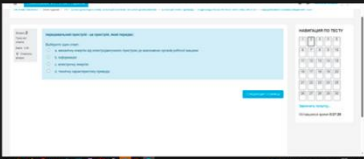
🔊

ChatGPT ▾

Отримати версію Plus ×

Поширити

Додати

Тут правильний варіант — a.

Передавальний пристрій в електроприводі призначений для передавання механічної енергії від електродвигуна до виконавчих органів робочої машини (редуктор, пасова, ланцюгова передача, муфта тощо).

Інші варіанти:

- b — це функція систем керування;
- c — це робота джерела живлення та електричної частини;
- d — це не «передача», а опис параметрів.

Отже, обирай a.

📄👍🗣️📌🔄⋮

📥📈

ChatGPT ▾

Что сегодня в повестке дня?

Хромосомна теорія_теорія_приклад...
PDF

ПРАКТИЧНА РОБОТА 5 Розв'язуванн...
PDF

Ось файл теорій з прикладами і файл із задачами. Зроби розв'язки першого варіанту за даними зразками

ChatGPT ▾

✦ Перейти на Plus ✕

↑ Поделиться

Хромосомна теорія_теорія_приклад...
PDF

ПРАКТИЧНА РОБОТА 5 Розв'язуванн...
PDF

Ось файл теорій з прикладами і файл із задачами. Зроби розв'язки першого варіанту за даними зразками

Чтение документов

Роблю повні розв'язки Варіанту №1 точно за зразками з файлу теорії (як у прикладах: пояснення → схема → відповідь).

ВАРІАНТ №1

Задача №1

Умова.

Між генами А і В спостерігається неповне зчеплення (22 морганіди).

Які типи гамет і в якому співвідношенні утворює генотип

$$\frac{Ab}{ab}$$

Розв'язання

Відстань між генами = 22%, отже 22% — кросоверні гамети,

78% — некросоверні.

Некросоверні гамети:

- Ab
- ab

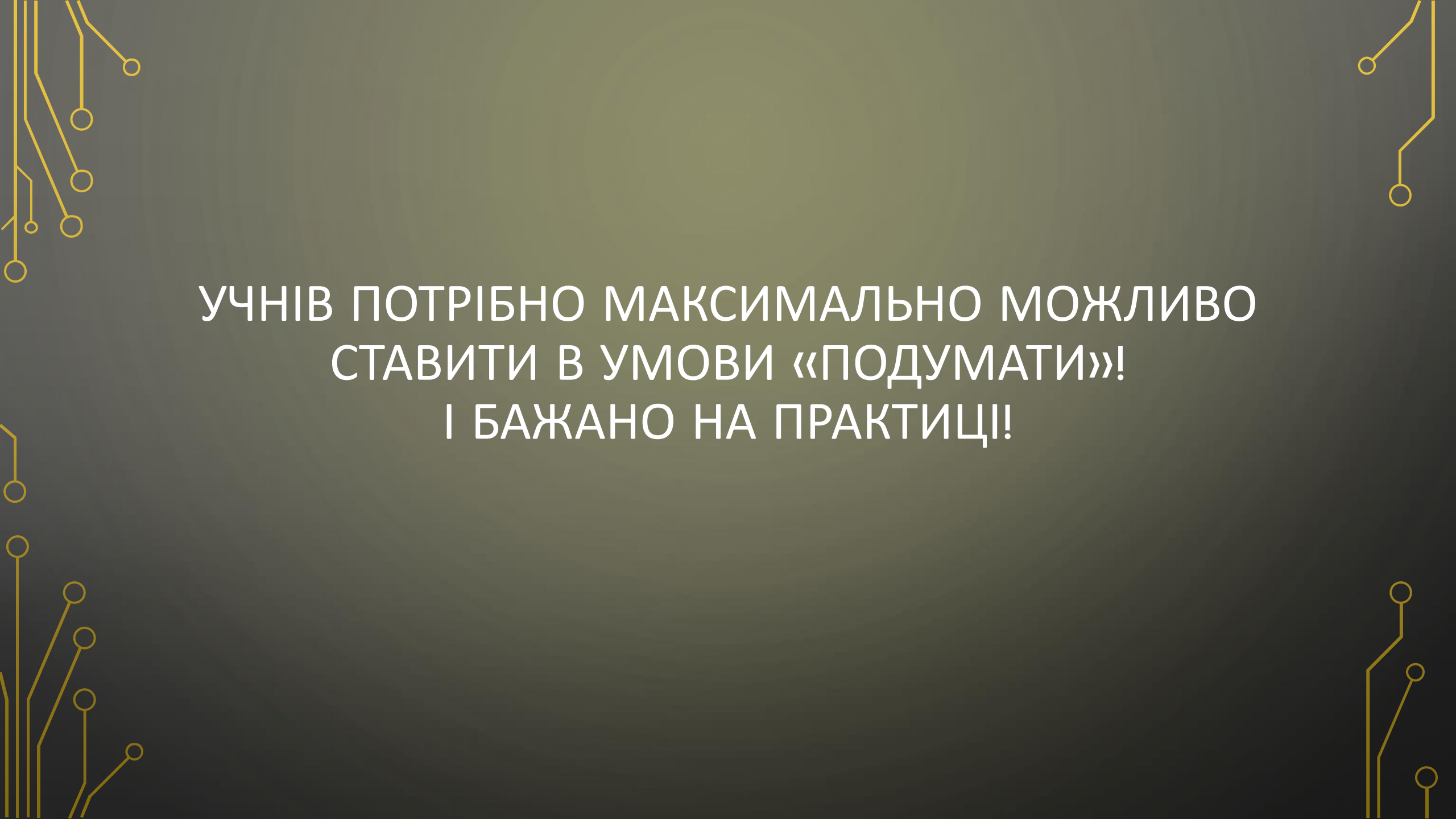
Разом: 78% по 39% кожної

+ |Спросите что-нибудь...

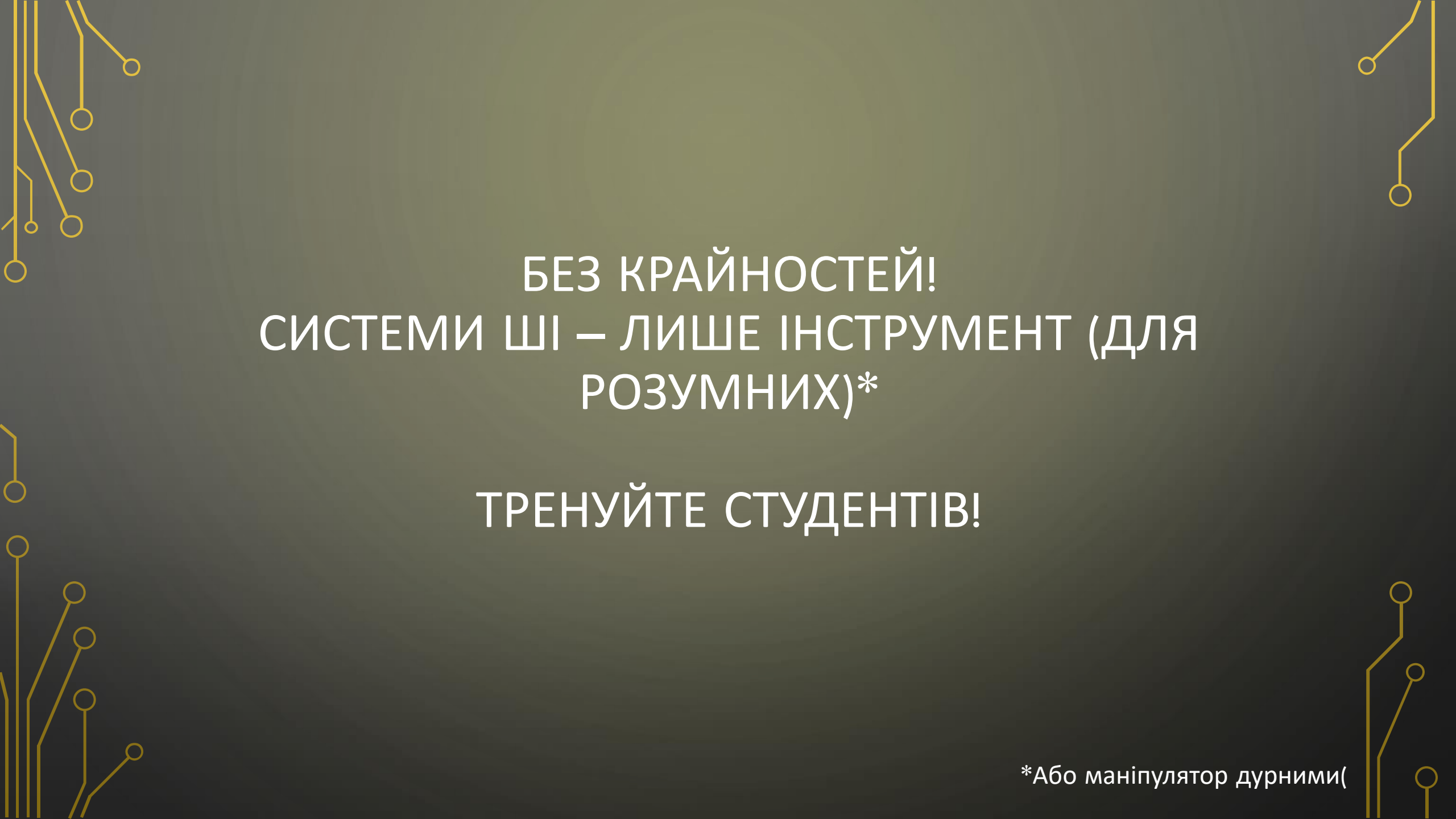

ЩО РОБЛЯТЬ ВИКЛАДАЧІ?

1. БАЧАТЬ «ТУПО» СПИСАНІ РОБОТИ І ВИМАГАЮТЬ ВЛАСНОГО ВИКОНАННЯ.
2. ПРОВОДЯТЬ УСНЕ ОПИТУВАННЯ ЩОБ ВИЯВИТИ РІВЕНЬ ВОЛОДІННЯ МАТЕРІАЛОМ.
3. В ОЧНОМУ ФОРМАТІ «ЗБИРАЮТЬ» ТЕЛЕФОНИ В ОКРЕМЕ МІСЦЕ.
4. В ОНЛАЙН-ФОРМАТІ ВИМАГАЮТЬ ВВІМКНЕНИХ КАМЕР І УЧАСТІ В ОБГОВОРЕННІ, СЛІДКУЮТЬ ЗА ДІЯМИ УЧНЯ.
5. ЗБЕРІГАЮТЬ ЗАВДАННЯ У PDF БЕЗ ТЕКСТОВОГО ШАРУ АБО DOC ІЗ СКРИТИМ ТЕКСТОМ, ЩО ЗБИВАЄ ГПТ АБО ЗАТРУДНЮЄ РОБОТУ.

The image features a dark, gradient background with decorative yellow circuit-like lines in the corners. These lines consist of straight segments and small circles, resembling a stylized electronic circuit or a network diagram. The lines are positioned in the top-left, top-right, bottom-left, and bottom-right corners, framing the central text.

УЧНІВ ПОТРІБНО МАКСИМАЛЬНО МОЖЛИВО
СТАВИТИ В УМОВИ «ПОДУМАТИ»!
І БАЖАНО НА ПРАКТИЦІ!

БЕЗ КРАЙНОСТЕЙ!
СИСТЕМИ ШІ – ЛИШЕ ІНСТРУМЕНТ (ДЛЯ
РОЗУМНИХ)*

ТРЕНУЙТЕ СТУДЕНТІВ!

*Або маніпулятор дурними(

ЕНАНТІОСЕМІЯ

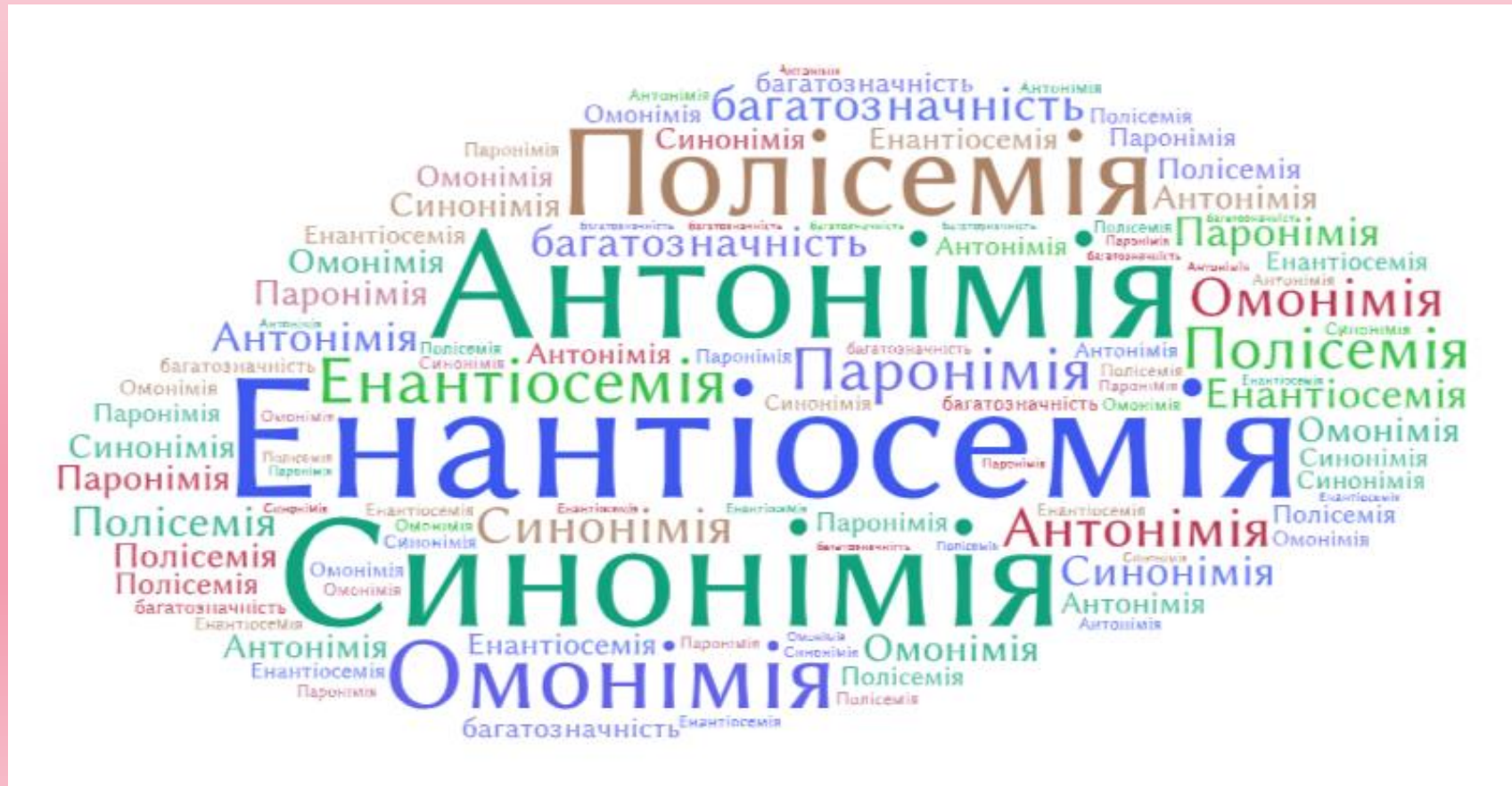
в сучасній українській літературній мові

Юлія Сидоренко

викладач циклової комісії соціально-гуманітарних дисциплін
ВСП «Ніжинський фаховий коледж НУБіП України»

ЛЕКСИЧНИЙ СКЛАД УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

розкриває багатогранність та динаміку слова, відкриває нові відтінки значення та взаємозв'язків слів

ЕНАНТІОСЕМІЯ

розвиток у мовної одиниці прилежних значень, поляризація її значень; наявність у семантичній структурі мовної одиниці таких значень

Круча – високий, стрімкий берег; глибоке місце в річці.

Бескид – круте урвище, провалля; гори, скелі, великі кам'яні виступи.

Позичати – фінансова операція надання комусь грошей на певних умовах і одержання грошей від когось.

РОЗРІЗНЯЄМО ЕНАНТІОСЕМІЮ

Мовні рівні функціонування енантіосемії:

- семантичні зміни;
- зміни емоційно-оцінної конотації;
- явище антифразису: *білий, як стіна*;
- *повільний, як черепаха*.

Типологічні групи лексики, що визначають енантіосемію зафіксовано у «Великому тлумачному словнику сучасної української літературної мови»

ТИПОЛОГІЧНІ ГРУПИ ЕНАНТІОСЕМІЇ

1. Лексика на позначення назв дій.

Належать слова на позначення назв дій, що спрямовані на досягнення протилежного результату (протилежне значення у складі лексеми визначається розбіжністю між конструктивною і деструктивною направленістю дії на досягнення результату):

***двоїти** – ділити на дві частини і збільшувати удвічі,*

***шумувати** – покриватися білуватою пухирчастою масою, пінитися, покриватися шумом і знімати шум,*

***корити** – докоряти, дорікати комусь; примушувати покоритися і схилитися в покорі (голову, чоло),*

***палати** – знищувати в сильному вогні, зазнавати дії всепоглинаючого вогню або випромінювати яскраве світло, світитися.*

2. ЛЕКСИКА НА ПОЗНАЧЕННЯ НАЗВ ЛЮДЕЙ:

- назви людей, які характеризуються емоційно-експресивним ставленням мовця до суб'єкта:

герой – видатна своїми здібностями і діяльністю людина, яка виявляє відвагу, проявила себе героїчним вчинком і людина, яка показує зухвалість, прославилася негативними вчинками, що викликають осуд,

модник – той, хто стежить за модою, і старомодний (вжито в сатиричному значенні).

- Іменники спільного роду: невдаха, сирота, листоноша, староста.

ЕНАНТІОСЕМІЯ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

3. Лексика на позначення назв ознак предметів:

- **прославлений** – той, хто має широко відому погану репутацію і той, хто має гарну репутацію, гідну наслідування,
- **безцінний** – дуже дорогий, неоціненний і той, що не має ніякої ціни,
- **чуттєвий** – такий, що відчуває (нерв, елемент) і такий, що відчувається (недолік, удар),
- **відповідальний** – той, хто відповідає за певний об'єкт, роботу і той, за якого відповідають (об'єкт, інша людина).

ТИПОЛОГІЧНІ ГРУПИ ЕНАНТІОСЕМІЇ

4. Лексика на позначення назв абстрактних понять:

- *смак* – якість їжі, що виникає в процесі їжі, відчуття у роті і естетичний смак людини,
- *користь* – добрі наслідки, бути доказом позитивних наслідків, якостей і вчинки заради власного прибутку, матеріальної вигоди, переваги над ким-небудь,
- *одкровення* – раптове осягнення істини, доступне лише обраним у момент містичного осяяння і відверта розповідь, сповідь.

ТИПОЛОГІЧНІ ГРУПИ ЛЕКСИКИ

5. Лексика на позначення інших назв:

- Назви одягу, місцевостей, приміщень та страв, явищ природи, предметів побуту і механізмів. Усі означені назви функціонують в українській мові залежно від їх стилізового використання.
- *шати* – багате, розкішне, ніжне, святкове вбрання і металева оправа на образах,
- *ажур* – прозорий, просвітчастий, гранчастий (одяг з дирками) і майстерно й тонко зроблений (вишуканий одяг,
- *халат* – довгополий просторий верхній одяг у деяких азійських народів (почесний одяг) і легкий прозорий робочий одяг, що його надягають поверх звичайного одягу (верхній одяг арештанта, в'язня),
- *закуска* – те, чим закусують горілку, вино на початку їжі і найсмачніша страва (солодке, сир), чим закінчують обід.

ВИСНОВКИ

Енантіосемія — це мовне явище, коли слово або вираз має протилежні значення.

- Виникає внаслідок семантичної еволюції слова, зміни контекстів уживання чи метафоричного переосмислення.
- Може проявлятися на різних мовних рівнях: лексичному, фразеологічному, синтаксичному.
- Часто пов'язана з полісемією (багатозначністю) та є її особливим різновидом.
 - У сучасній українській мові енантіосемія демонструє динамічність лексики та здатність слова відображати суперечливі явища чи оцінки.

Використання інтерактивних методів при викладанні дисципліни «Правознавство» в коледжі: методичний та практичний аспекти

Анатолій ЩЕРБИНА, викладач
циклової комісії соціально-
гуманітарних дисциплін Ніжинського
фахового коледжу НУБіП України

Актуальність теми

Сучасна система освіти перебуває у стані постійних змін, зумовлених суспільними, технологічними та правовими трансформаціями. В умовах демократизації суспільства та реформування правової системи України особливого значення набуває правова освіта молоді. Її завдання полягає не лише у передачі теоретичних знань, а й у формуванні правосвідомості, правової культури та вміння застосовувати норми права у повсякденному житті.

Проблема традиційного навчання

Традиційні лекційно-репродуктивні методи дедалі частіше не забезпечують досягнення цих цілей. Саме тому актуальним є впровадження інтерактивних методів навчання, які активізують пізнавальну діяльність студентів і залучають їх до співпраці.

Мета доповіді

Метою моєї доповіді є коротко охарактеризувати сутність інтерактивних методів навчання, показати їх значення для викладання правознавства та поділитися власним досвідом їх застосування.

Сутність інтерактивних методів

Поняття **«інтерактивність»** означає взаємодію. В освітньому процесі інтерактивні методи передбачають активну участь студента у навчанні, а не пасивне сприйняття інформації.

На відміну від традиційного навчання, де домінує одностороння передача знань від викладача до студента, інтерактивне навчання ґрунтується на:

- діалозі;
- співпраці;
- колективному розв'язанні проблем;
- аналізі практичних ситуацій;
- рефлексії власного досвіду.

Основні ознаки інтерактивних методів

- активна участь усіх студентів;
- розвиток критичного мислення;
- орієнтація на практичне застосування знань;
- формування комунікативних і соціальних навичок;
- створення ситуації успіху та психологічного комфорту.

Специфіка дисципліни «Правознавство»

- оперує складними правовими поняттями та категоріями;
- ґрунтується на нормативно-правових актах;
- тісно пов'язане з реальними життєвими ситуаціями;
- формує правомірну поведінку особи.

Значення інтерактивних методів у правознавстві

- ❖ наближають навчальний матеріал до реального життя;
- ❖ дають змогу моделювати правові ситуації;
- ❖ вчать аналізувати правові конфлікти;
- ❖ формують уміння аргументувати власну правову позицію;
- ❖ сприяють вихованню поваги до закону та прав людини.

Основні інтерактивні методи, що застосовуються на заняттях з правознавства

У викладанні правознавства ефективно поєднуються різні інтерактивні методи навчання. Застосування інтерактивних методів дозволяє перетворити заняття з правознавства із формального вивчення норм права на живий процес правового мислення.

Дискусія та дебати

Вони дають змогу обговорювати проблемні питання, які не мають однозначної відповіді, наприклад: справедливість закону, обмеження прав людини, захист трудових або цивільних прав. Дискусії формують навички аргументації, вміння слухати опонента та культуру правового мовлення.

Так, при вивченні теми **«Загальні засади трудового права України»** ставлю студентам такі проблемні питання:

- Чи завжди працівник може захистити свої права?
- Чому молодь часто погоджується на неофіційну роботу?
- Яка роль держави у захисті трудових прав?

При вивченні теми **«Загальні засади цивільного права України»** ставлю такі питання для обговорення:

- Чи завжди цивільні спори потрібно вирішувати через суд?
- Які альтернативні способи захисту цивільних прав існують?
- Чому важливо знати основи цивільного права кожному?

Аналіз правових ситуацій (case-study)

Цей метод полягає у розгляді реальних або змодельованих правових випадків з трудового, цивільного чи адміністративного права.

Студенти в малих групах визначають суб'єктів правовідносин, порушені норми права та можливі способи захисту. Така робота формує практичне юридичне мислення.

Так, при вивченні теми **«Загальні засади трудового права України»** студенти об'єднуються у три малі групи. Кожна група отримує картку з ситуацією.

Приклад ситуацій:

Ситуація 1

Працівника прийняли на роботу без укладення письмового трудового договору, заробітну плату виплачують «у конверті».

Ситуація 2

Роботодавець звільнив працівника без пояснення причин та без виплати розрахунку.

Ситуація 3

Працівника змушують працювати понаднормово без додаткової оплати.

Завдання для груп:

1. Визначити, чи є порушення трудових прав.
2. Назвати порушені права.
3. Запропонувати спосіб захисту прав.

Після обговорення кожна група презентує результати.

При вивченні теми «**Загальні засади цивільного права України**» студенти об'єднуються у три групи. Кожна група отримує картку із ситуацією.

Приклади ситуацій:

Ситуація 1

Громадянин придбав мобільний телефон, який виявився несправним через два дні.

Ситуація 2

Орендар не сплатив орендну плату в установлений строк.

Ситуація 3

Фізична особа пошкодила чуже майно.

Завдання для груп:

1. Визначити, чи є цивільні правовідносини.
2. Назвати суб'єктів і об'єкт правовідносин.
3. Визначити права та обов'язки сторін.
4. Запропонувати правовий спосіб вирішення ситуації.

Кожна група презентує висновки.

Робота в малих групах

Вона дозволяє залучити до активної діяльності навіть пасивних студентів. Це може бути аналіз нормативних актів, створення схем, таблиць або пам'яток «Права та обов'язки». Цей метод часто поєднують також із методом аналізу правових ситуацій. Групова робота розвиває навички співпраці та відповідальності.

Рольові та ділові ігри

Моделювання судового засідання, укладення договору або врегулювання трудового чи цивільного спору допомагає студентам краще зрозуміти процесуальні норми, відчувати відповідальність за рішення та зануритися у практику правозастосування.

Так, при вивченні теми **«Загальні засади трудового права України»** проводимо рольову (ділову) гру: **«Прийняття на роботу та захист трудових прав»**

Ролі:

- роботодавець;
- працівник;
- представник профспілки;
- інспектор з питань праці (або юрист);
- спостерігачі.

Хід гри:

1. Роботодавець пропонує умови праці.
2. Працівник ставить запитання щодо договору.
3. Виникає конфліктна ситуація (порушення прав).
4. Інші учасники пропонують правове вирішення.

Завдання спостерігачів: визначити, які норми трудового права були порушені або дотримані.

При вивченні теми **«Загальні
засади цивільного права
України»** проводимо рольову гру:
**«Врегулювання цивільно-
правового спору»**

Ролі:

- позивач;
- відповідач;
- адвокат;
- суддя;
- спостерігачі.

Хід гри:

1. Позивач викладає суть вимоги.
2. Відповідач надає заперечення.
3. Адвокат аргументує позицію сторони.
4. Суддя ухвалює рішення.

Завдання спостерігачів:

визначити елементи цивільних правовідносин та правові норми, які застосовуються.

Мозковий штурм

Він використовується для актуалізації знань і генерації ідей, наприклад, щодо способів захисту прав споживачів або небезпек неофіційної зайнятості. Метод активізує мислення і залучає студентів до обговорення теми.

Так, при вивченні теми **«Загальні засади трудового права України»** ставлю запитання студентам:

- Що таке праця?
- Які документи, на вашу думку, оформлюються при прийнятті на роботу?
- Чим небезпечна неофіційна зайнятість?

Фіксую ключові відповіді на дошці, підводячи до поняття трудового договору.

При вивченні теми **«Загальні засади цивільного права України»** ставлю запитання студентам:

- Які правовідносини вам відомі з повсякденного життя?
- Чи є купівля товару цивільними правовідносинами?
- Які договори ви укладали або бачили?

Узагальнюю відповіді, підводячи до поняття цивільних правовідносин.

Метод «Незакінчене речення»

Він застосовується для рефлексії та узагальнення матеріалу. Сутність методу полягає в тому, що викладач пропонує студентам початок фрази, яку необхідно логічно, змістовно й аргументовано завершити. Метод дозволяє оцінити рівень розуміння матеріалу та сформулювати власну правову позицію.

Так, при вивченні теми **«Загальні засади трудового права України»** студентам пропоную такі незакінчені речення:

- Трудове право необхідне тому, що ...
- Найважливішим правом працівника я вважаю ...
- Неофіційна зайнятість є небезпечною, оскільки ...
- У разі порушення трудових прав працівник повинен ...
- Роботодавець зобов'язаний ...

Обговорення відповідей дозволяє виявити рівень розуміння студентами сутності трудових правовідносин, значення трудового договору та механізмів захисту прав працівника.

При вивченні теми **«Загальні засади цивільного права України»** використовую такі формулювання:

- Цивільні правовідносини виникають тоді, коли ...
- Суб'єктами цивільних правовідносин є ...
- Договір є важливим тому, що ...
- У разі порушення цивільних прав особа може ...
- Знання цивільного права допомагає людині ...

Метод можна реалізовувати як усно, так і письмово — індивідуально, у парах або в малих групах. Після цього викладач узагальнює відповіді, коригує неточності та підводить студентів до правильних правових висновків.

Роль викладача

У процесі інтерактивного навчання змінюється роль викладача. Він перестає бути лише джерелом знань і виступає як:

- модератор;
- консультант;
- наставник;
- організатор освітнього середовища.

Викладач спрямовує дискусію, коригує помилки, підтримує студентів, створює умови для самостійного мислення та правового аналізу.

Переваги інтерактивних методів

- ✓ підвищення мотивації до навчання;
- ✓ краща засвоюваність матеріалу;
- ✓ розвиток практичних навичок;
- ✓ формування правової культури;
- ✓ активізація пізнавальної діяльності.

Труднощі впровадження

- ❖ обмежений час заняття;
- ❖ різний рівень підготовки студентів;
- ❖ необхідність ретельної підготовки викладача;
- ❖ складність оцінювання діяльності студентів.

Однак ці труднощі можна подолати за умови системного підходу та педагогічної майстерності.

Висновки

Отже, інтерактивні методи навчання є ефективним інструментом викладання правознавства в коледжі. Вони формують не лише знання про право, а й уміння застосовувати їх на практиці, розвивають правове мислення, громадянську позицію та відповідальність.

Використання інтерактивних методів перетворює заняття з правознавства на простір діалогу, співпраці та творчого пошуку, що є важливим для підготовки правово грамотних і активних громадян.

Дякую за увагу!

Дистанційне та змішане навчання як засіб реалізації професійного зростання педагога

Дейкун П.В.

З історії дистанційного навчання

- Дистанційне навчання не є новою ідеєю — його елементи були ще у XX ст.
- Перші форми застосовувалися у США, Великій Британії, Канаді, Австралії (заочне навчання, курси поштою, теле- та радіоуроки)
- З розвитком інтернету дистанційна освіта поширилася в Європі, Північній Америці, країнах Азії як доповнення до традиційного навчання
- В Україні масове впровадження відбулося вимушено: спочатку під час COVID-19, згодом — через повномасштабну війну
- Дистанційне та змішане навчання стали ключовим інструментом забезпечення безперервності освіти та переосмислення ролі педагога

Дистанційне і змішане навчання: мій досвід

- ▶ **Розширення професійних можливостей:** проходжу онлайн-курси з англійської мови та астрономії (підвищення кваліфікації) на сайтах EdEra, CourseEra, Педрада; шукаю додаткові матеріали на освітніх платформах «Всеосвіта» та «На урок»; проходжу тестування з англійської мови на інтернет-ресурсах; переглядаю навчально-розважальні відео з англійської мови та цікаві факти з астрономії;
- ▶ **Гнучкість і саморегуляція:** онлайн-навчання дозволяє вибирати зручний час проходження курсів чи пошуку інформації (ввечері або вільний від роботи час); є доступ як із комп'ютера, так і з телефона.
- ▶ **Опанування цифрових інструментів:** робота з різними сайтами (платформами) дозволяє актуалізувати навички орієнтування і пошуку інформації.
- ▶ **Індивідуальний підхід:** завдання різної складності для студентів із різним рівнем знань, з іншою іноземною мовою (німецькою).

Недоліки та проблемні аспекти дистанційного і змішаного навчання

- Зростання навантаження на викладача: підготовка онлайн-занять потребує більше часу та ресурсів;
- Нерівний рівень цифрової компетентності педагогів і студентів;
- Обмеження живого спілкування: складніше відстежувати мотивацію, емоційний стан і залученість студентів;
- Технічні та організаційні проблеми: інтернет, електропостачання, обладнання, збої платформ, повітряні тривоги;
- Ризик професійного вигорання через тривалу онлайн-роботу та розмиті межі робочого часу

Змішане навчання як оптимальний формат для коледжу

- ❖ Баланс якості та гнучкості: формат *2 тижні дистанційно / 2 тижні очно* поєднує переваги обох форм навчання
- ❖ Комфорт і адаптація студентів: зниження втоми, стабільна мотивація, краща самоорганізація та відвідуваність
- ❖ Педагогічна та методична ефективність: очно — практика й комунікація, дистанційно — теорія, контроль знань, індивідуальна робота
- ❖ Оптимальність для коледжу: збереження академічної якості без перевантаження студентів і викладачів

Висновки

1. Дистанційне та змішане навчання — не заміна традиційної освіти, а сучасний інструмент її розвитку й проф. зростання педагога
2. Ці формати мають переваги та обмеження, тому потребують зваженого й усвідомленого використання
3. Формат «*2 тижні дистанційно — 2 тижні очно*» є найбільш збалансованим для коледжу
4. Він відповідає потребам студентів, забезпечує стабільність освітнього процесу та підтримує професійний розвиток викладача

Щиро дякую за увагу!

GERMAN-UKRAINIAN AGRICULTURE UNIVERSITY NETWORK 2025-2029

Тиждень інновацій та співпраці в Баварії

Ніжинський фаховий коледж НУБіП України

Євген Іванов, Дмитро Кочур

Про проєкт DUAHN

- Проєкт DAAD No. 57808327
- 6 аграрних університетів України
- 12 коледжів України
- Партнер: Університет прикладних наук Вайнштефан-Тріздорф
- Близько 50 науково-педагогічних працівників

День 1: Старт воркшопу в Тріздорфі

- Зустріч з професором Ральфом Шлаудерером
- Ознайомлення з ключовими напрямками проєкту
- Інтеграція освіти, науки і практики
- Вручення символічних подарунків від українських закладів

Екскурсія Тріздорфом

- Історія та культура міста
- Архітектурні пам'ятки, замки та старовинні площі
- Фруктовий сад: понад 1200 сортів яблунь і груш
- Методи збереження аборигенних сортів

2 День 2: Мюнхен - система освіти

- Управління розвитку сільських районів Баварії
- Програми підтримки сільських територій
- Зустріч з Томасом Міршем (Академія підвищення кваліфікації)
- Система дуальної освіти: навчання + практика

Екскурсія Мюнхеном

- Історія, культура та сучасна європейська атмосфера
- Гармонійне поєднання традицій та інновацій

3

День 3: Освітній блок

● Лекція проф. Шлаудерера

- Магістерська програма з аграрного менеджменту
- Міждисциплінарний підхід
- Інтеграція знань з різних дисциплін

● World Cafe з В. Петренком

- Модернізація навчальних матеріалів
- Оновлення програм економічних дисциплін
- Інтеграція практичного навчання

День 4: AGRITECHNICA 2025

Міжнародна виставка у Ганновері

- Понад 2700 компаній із 50+ країн
- Гасло: "Touch Smart Efficiency"
- Інноваційні мережеві сільськогосподарські системи
- Цифрові технології для підвищення ефективності

Підсумки воркшопу

- 5 днів інтенсивної роботи та навчання
- Обмін досвідом між українськими та німецькими колегами
- Нові знання про сучасні технології в агросекторі
- Перспективи розвитку аграрної освіти в Україні

Дякую за увагу!

Ніжинський фаховий коледж НУБіП України

Євген Іванов, Дмитро Кочур

Професійна Аграрна Освіта в Баварії: Модель Дуальної Системи та Підвищення Кваліфікації

Аналіз передового досвіду для
побудови стійкого майбутнього

Адміністративна Вертикаль Аграрної Галузі

Bayerisches Staatsministerium für Ernährung, Landwirtschaft, Forsten und Tourismus (StMELF)

(Баварське державне міністерство продовольства, сільського господарства, лісівництва та туризму)

Функція: Розробка політики, стратегічне управління, вищий нагляд.

Regierungen (Уряди округів)

(Наприклад, Regierung von Mittelfranken)

Функція: Координація та управління на регіональному рівні (7 округів у Баварії).

Ämter für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten (AELF)

(Управління з питань харчування, сільського господарства та лісівництва)

Функція: Пряма робота на місцях. 32 офіси по всій Баварії, що надають освітні послуги, консультації та адмініструють програми підтримки.

Мета: Створення Стійкого Аграрного Майбутнього

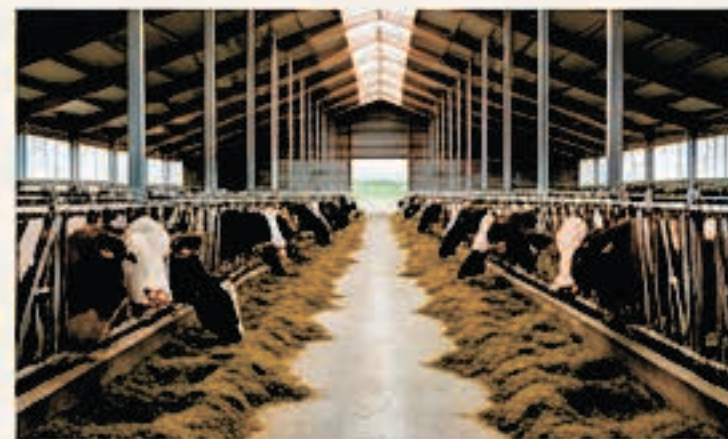
Освітня система Баварії спрямована на досягнення ключових цілей для суспільства та галузі.

Здорові та якісні продукти харчування: Забезпечення населення.

Збереження ресурсів: Найкраще можливе використання землі та води.

Належні умови для тварин: Дотримання стандартів добробуту.

Екологічно стійке виробництво: Зменшення впливу на довкілля.

Використання відновлюваних ресурсів: Енергетична незалежність.

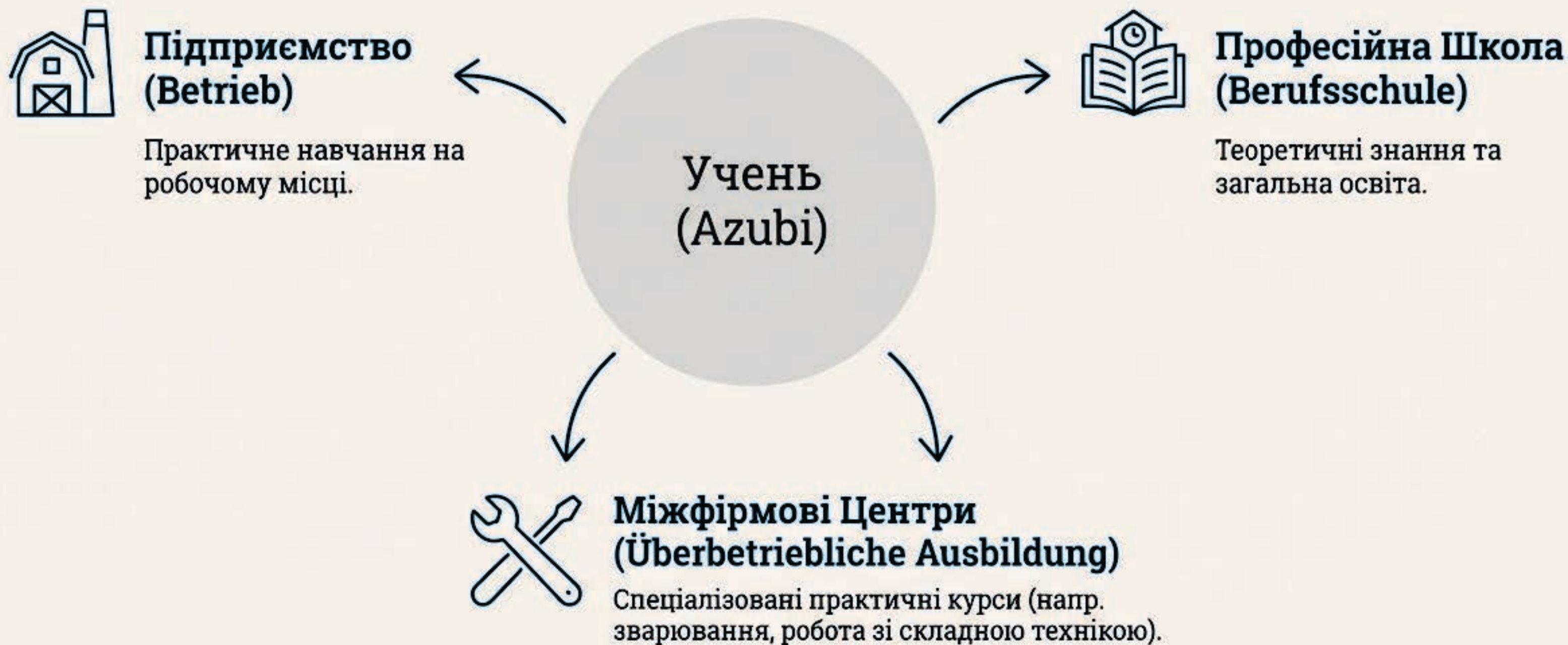
Життєздатні сільські території: Підтримка та розвиток громад.

Збалансоване навантаження: Для сімейних фермерських господарств.

Дуальна Система: Синергія Теорії та Практики

В основі німецької професійної освіти лежить принцип дуальної системи – поєднання практичного навчання на робочому місці з теоретичними знаннями, отриманими в професійній школі.

Шлях Фермера: 3-річна Програма Навчання

Рік 1

Рік 1: Berufsgrundschuljahr (BGJ) - Базовий рік професійної школи

Повний навчальний рік у школі з фокусом на фундаментальній теорії та базових практичних навичках.

Рік 2

Рік 2: Fachstufe 11 - Професійний рівень, 11 клас

Початок дуального навчання. Студент працює на фермі та відвідує школу (наприклад, 1 день на тиждень або блоками по кілька тижнів).

Ключова подія:
Zwischenprüfung -
Проміжний іспит для
перевірки прогресу.

Рік 3

Рік 3: Fachstufe 12 - Професійний рівень, 12 клас

Продовження роботи на підприємстві та навчання у школі з поглибленням знань.

Ключова подія:
Abschlussprüfung -
Випускний іспит.
Успішне складання
надає кваліфікацію
"Фермер" (Landwirt).

Ключовий Гравець 1: Професійна Школа

Теоретичний Фундамент

Формат: 1 день на тиждень або блоками (напр., 9 тижнів на рік). Обов'язкове відвідування.

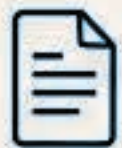
Навчальний план: Поглиблення та розширення теоретичних знань (рослинництво, тваринництво) та загальної освіти (німецька мова, математика, політика).

Викладацький склад: Державні вчителі, часто з практичним досвідом.

Фінансування: Повністю фінансується державою (землею Баварія).

Правова основа: Федеральні рамкові навчальні плани (Rahmenlehrpläne).

Ключовий Гравець 2: Підприємство/Ферма

Практичне Занурення

Завдання: Застосування теорії на практиці, ознайомлення з бізнес-процесами, розвиток навичок самостійної роботи та роботи в команді.

Умови: Надання навчальної стипендії (Ausbildungsvergütung) та звільнення від роботи для відвідування школи.

Наставництво: Навчання проводить сертифікований інструктор (Ausbilder) на підприємстві.

Фінансування: Повністю фінансується підприємством.

Правова основа: Договір про навчання (Ausbildungsvertrag) між учнем та підприємством, федеральні освітні стандарти (Ausbildungsordnung).

Ключовий Гравець 3: Держава

Гарант Якості та Координації

Уряд (Regierung) та Управління з питань харчування, сільського господарства та лісівництва (AELF) виконують ключові адміністративні та наглядові функції.

Освітній консалтинг: Надання консультацій для учнів та підприємств.

Видача дипломів: Офіційне підтвердження кваліфікації.

Акредитація: Визнання та затвердження навчальних підприємств та інструкторів.

Ведення реєстрів: Облік усіх договорів про навчання.

Організація іспитів: Проведення проміжних та випускних іспитів.

Нагляд: Контроль за процесом навчання, перевірка звітів.

Освіта Протягом Життя: Шляхи до Майстерності

Система надає гнучкі та різноманітні шляхи для підвищення кваліфікації та кар'єрного зростання після отримання базової професії.

Кваліфікація та кар'єрні можливості

Кваліфікація

Основні сфери діяльності

Майстер сільського господарства

Управління власним підприємством;
найманий керівник ферми.

Технік сільського господарства

Адміністрація в аграрній сфері, сфера послуг
(торгівля, консалтинг), управління власним підприємством.

Бакалавр

Аграрна адміністрація, сфера послуг,
управління власним підприємством.

Магістр

Аграрна адміністрація, викладання, наука та дослідження.

Гнучкість системи: Кваліфікація для фермерів за сумісництвом

Баварія визнає важливість фермерів, для яких сільське господарство не є основним видом діяльності.

63%

фермерських господарств у Баварії (близько 63 000) ведуться за сумісництвом.

Рішення: Модульна освітня програма

Понад 40 навчальних модулів з регіональною специфікою.

Заняття проводяться у вечірній час.

У 2024 році курси відвідали понад **15 000 учасників.**

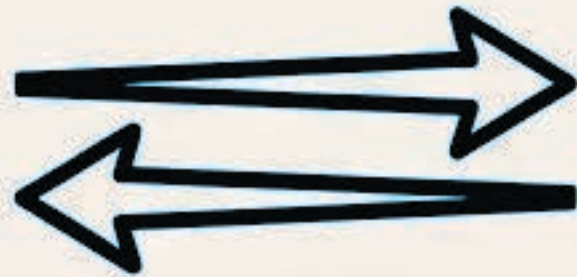
Після 4 років досвіду можна скласти іспит на кваліфікацію "Фермер" (447 випускників у 2024 р.).

Унікальна Перевага: Єдність Освіти та Консультування

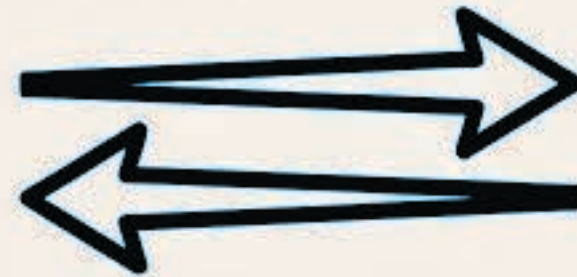
Ключова особливість баварської системи: викладачі професійних шкіл (Fachschullehrer) часто є одночасно державними аграрними консультантами (Berater).

Професійна
Школа

Викладач /
Консультант

Фермерське
Господарство

- **Актуальність:** Навчання базується на реальних проблемах та інноваціях галузі.
- **Практичність:** Викладачі мають глибоке розуміння потреб фермерів.
- **Довіра:** Фермери сприймають школу як практичного партнера, а не суто теоретичну установу.
- **Ефективність:** Консультування стає більш ефективним, оскільки базується на освітніх принципах.

Сильні Сторони та Виклики: Об'єктивний Погляд

Сильні Сторони

- ✓ **Навчання на робочому місці:** Поступове входження в професію.
- ✓ **Ранній дохід:** Учні отримують стипендію.
- ✓ **Практичний досвід:** Накопичення реального досвіду з перших днів.
- ✓ **Розподіл витрат:** Фінансове навантаження ділиться між державою та бізнесом.
- ✓ **Високі стандарти:** Навчання відповідає найсучаснішим вимогам галузі.

Виклики та Слабкі сторони

- ✗ **Складна координація:** Потреба в узгодженні дій між школою, підприємством та центрами.
- ✗ **Ризик експлуатації:** Учня можуть використовувати як 'дешеву робочу силу'.
- ✗ **Вузька спеціалізація підприємств:** Деякі ферми не можуть надати повний спектр базових навичок.
- ✗ **Нове покоління:** Адаптація до очікувань 'Покоління Z' (баланс життя та роботи).
- ✗ **Романтизований образ:** Нереалістичні уявлення учнів про сільське господарство.

Ключові принципи баварської моделі

Три основні стовпи, що забезпечують успіх системи:

ІНТЕГРАЦІЯ

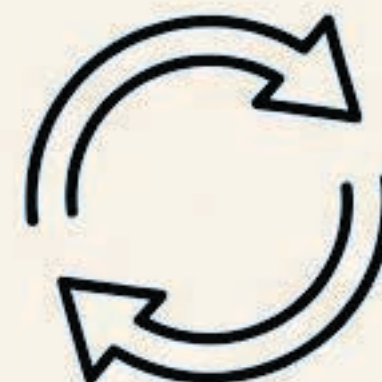
Дуальна система органічно поєднує теорію та практику з першого дня, усуваючи розрив між навчанням та роботою.

ПОСЛІДОВНІСТЬ

Чіткий, ступінчастий шлях кар'єрного зростання мотивує до безперервного навчання протягом усього життя.

СИНЕРГІЯ

Унікальна єдність освіти та дорадництва ('Personalunion') створює цикл постійного вдосконалення, де практика живить теорію, а теорія покращує практику.

Дякую за увагу!

Запитання та обговорення

**КОМУНІКАЦІЯ В ДНІ ВІЙНИ.
ЗНАТИ, ЩОБ НЕ НАШКОДИТИ!**

ІРИНА САВЧЕНКО, ПРАКТИЧНИЙ ПСИХОЛОГ

Травми війни невидимі

Комунікація

ВТРАТА

Близької людини, домівки,
роботи, країни, сенсів...

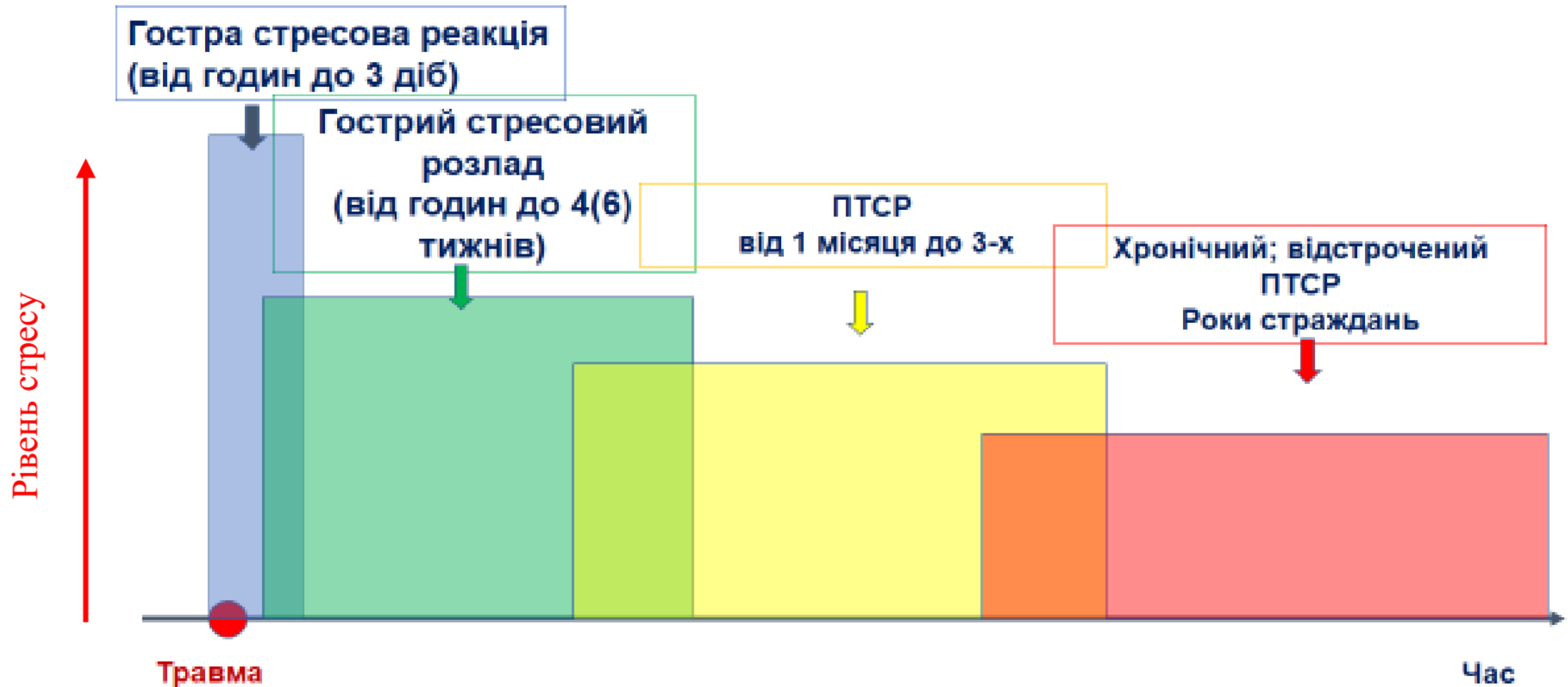
КРИЗА

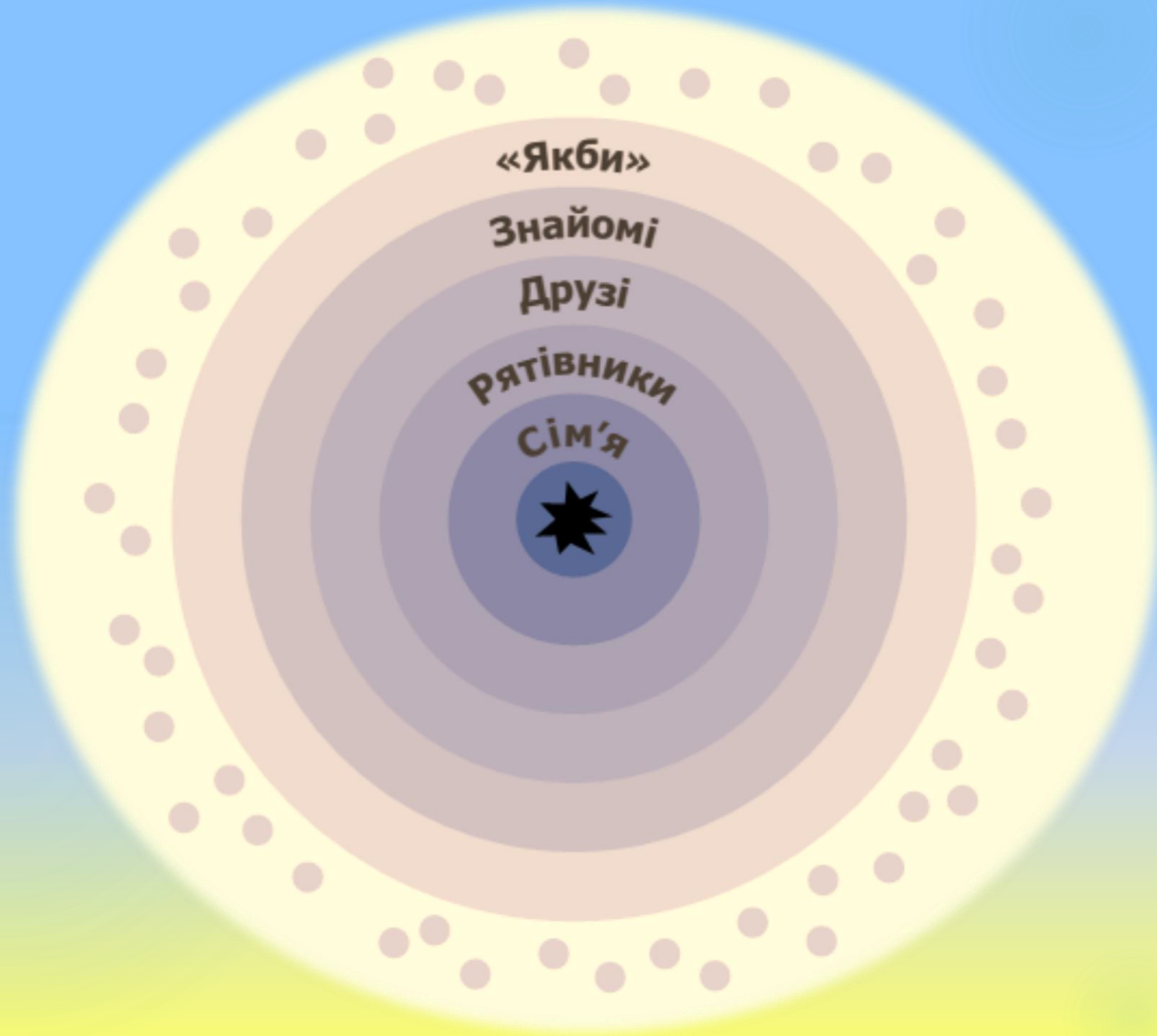
існування особистості, здоров'я,
стосунків, самореалізації

ВІЙСЬКОВИЙ

ЦИВІЛЬНИЙ

Травма на шкалі часу

АГРЕСІЯ, ОБРАЗА, ПРОВИНА

Втома

Розчарування

Хронічна виснаженість

Втрата рідних, роботи, країни, сенсів, життєвої опори
надії на майбутнє

Сприйняття світу як загрози

Травматичний досвід

Загострене почуття несправедливості

Брехня

Спроба притупити почуття (алкоголь, наркотики)

Синдром вижившого

Вплив війни на стосунки

Недовіра, зради, розлучення

**Знецінення проживання втрати,
кризових ситуацій**

Страх стати тягарем

Втрата розуміння один одного

**Втрата підтримки, опори, як
емоційної, так і матеріальної**

**Агресія, прояви домашнього
наси́льства**

Сприйняття жінками ускладнень у сімейному житті після повернення чоловіка з зони бойових дій

Немає ускладнень	Помірні ускладнення	Значні складнощі
12 %	56 %	32 %

Інформованість дружин ветеранів стосовно ПТСР і ВТС

Інформованість жінок стосовно	Необізнана	Початковий рівень обізнаності	Середній рівень обізнаності	Високий рівень обізнаності
ПТСР	3 %	35 %	18 %	44 %
ВТС	21 %	29 %	21 %	29 %

Потреба дружин ветеранів у психологічній допомозі

Так	Ні	Не визначилась
60 %	17 %	23 %

Рівень стресостійкості у дружин ветеранів за Шкалою самооцінки стресостійкості (С. Коухена і Г. Вілліансона)

	Низький рівень	Середній рівень	Високий рівень
Рівень стресостійкості	74 %	26 %	0 %

Як розмовляти з тими, хто втратив близьких?

Важливо не боятися:

- ❖ Бути поруч (і якщо ви близько і якщо ви далеко).
- ❖ Бути разом (і якщо ваші співрозмовники активні, і якщо пасивні).
- ❖ Бути відвертим (і якщо вам страшно, і якщо вам сумно).

Як діяти!

- ❖ Висловити слова співчуття і готовності допомогти в будь-який момент.
- ❖ Залучити до справ.
- ❖ Розповісти приємні історії про людину, якої вже немає.

Висловити

слова співчуття і готовності допомогти в будь-який момент.

Ваше завдання в цей момент – відновити зв'язок і показати, що ви не уникаєте контакту і готові допомагати. Варто так і сказати:

«Співчуваю. Я тут, поруч, з тобою. Можеш до мене звертатися в будь-який момент».

Це пароль, який дозволяє повернутися до стану «свої»

Залучити

Спільна робота дає відчуття єдності і право більше знати одне про одного.

Волонтерство, громадська робота..

Стандартна фраза цього етапу

«Я розумію, що тобі зараз складно, але мені потрібна твоя допомога».

Про допомогу, яка вам потрібна говоріть спокійно, без емоцій, зайвих слів та незручності.

Розповідати

Коли ви щось робите разом у вас є час поговорити

Можна починати розмову з таких слів:

- **Я пам'ятаю, як було добре, коли...**
- **Мені розповідали, що коли..., то він/вона...**
- **Кілька років тому був такий випадок...**

Розмови мають бути про втрачену людину і про минуле.

Головна тема розмови – спогади.

**ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО ВІЙСЬКОВУ
ЛЮДИНУ, ЯКА ПОВЕРТАЄТЬСЯ З ВІЙНИ**

ВОЇН ВДОМА!

Повернення додому та складнощі

**психологічного
характеру, пов'язаних із
зміною соціального та
професійного статусу**

**зміною стосунків
(втратою/зміною
старих, появою нових)**

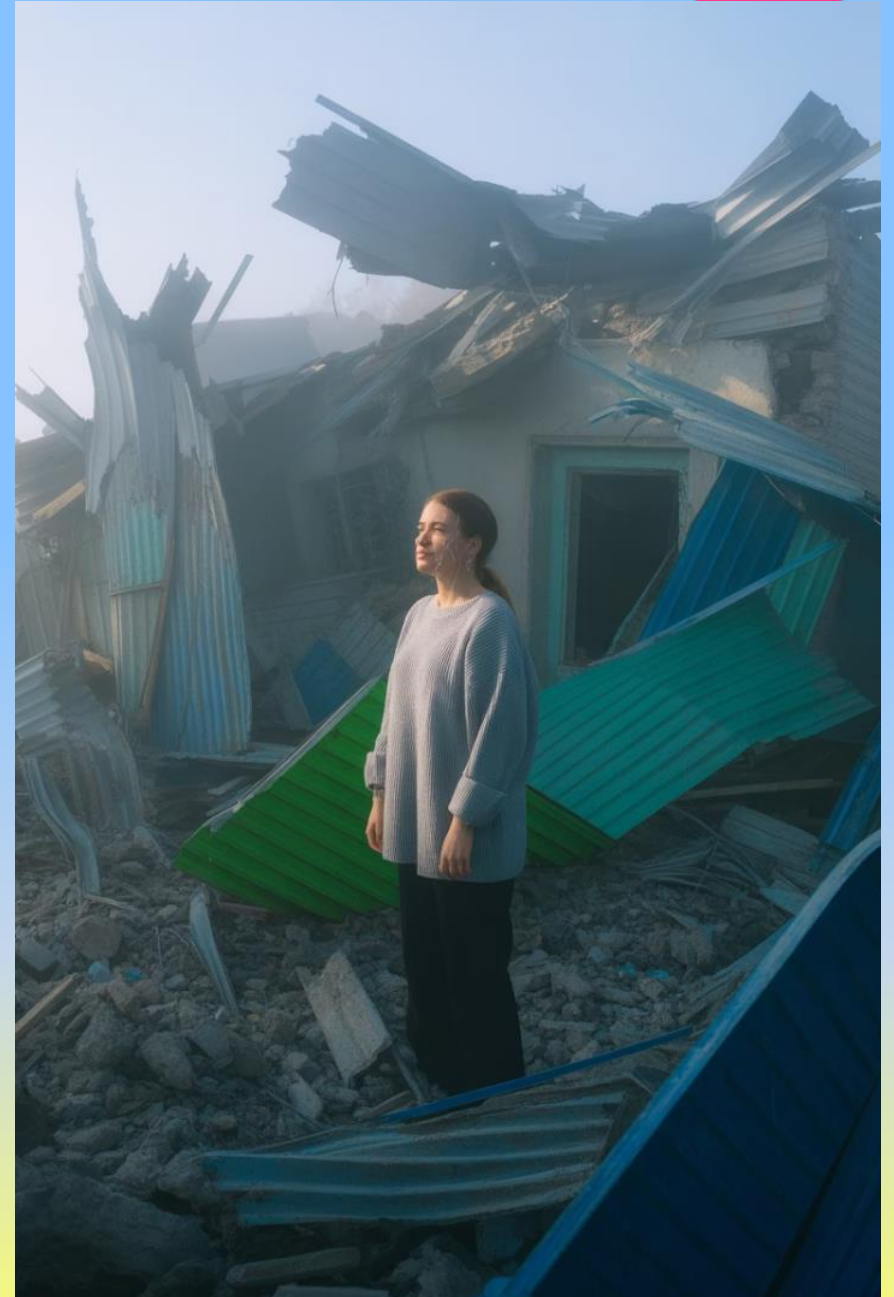
**змінами у світогляді,
який тепер не співпадає
зі світоглядом тих, хто
не був на війні**

**зміною життєустрою та
побуту**

**потребою адаптуватися
до життя, яке в чомусь
суттєво відрізняється
від військового (в
чомусь в кращий, а в
чомусь – у гірший бік)**

Разом у новій реальності: Як говорити, коли болить

- ❓ Війна залишає не лише фізичні, а й глибокі психологічні сліди.
- ❓ Полон, втрата, залежність, зниклі — це не просто події, а досвід, який змінює людину.
- ❓ Як підтримати? Як бути поруч? Як не зламатися самому?

ПЕРЕЛІК НЕЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ВЕТЕРАНУ

- ☐ Ти бачив загиблих, або як хтось помирає?
- ☐ Що було найгіршим на службі?
- ☐ Радієш тому, що повернувся?
- ☐ Як це – вбивати?
- ☐ Там страшно було?
- ☐ Чи вистоїмо ми у війні?
- ☐ Коли все це скінчиться?
- ☐ Коли обміняють наших полонених?
- ☐ -Як місцеві ставилися до вас?
- ☐ По тобі стріляли?
- ☐ А ти привіз якусь зброю?
- ☐ Ти бачив якісь відірвані частини тіла?

Підхід, який використовуємо

- ✓ trauma-informed care (підхід, чутливий до травми)
- ✓ присутність, а не тиск
- ✓ «я з тобою», а не «все буде добре»
- ✓ підтримка — це не завжди поради

Що не варто казати

❓ «Тримайся, іншим ще гірше»

❓ «Це твоя карма / урок»

❓ «Просто відпусти / забудь»

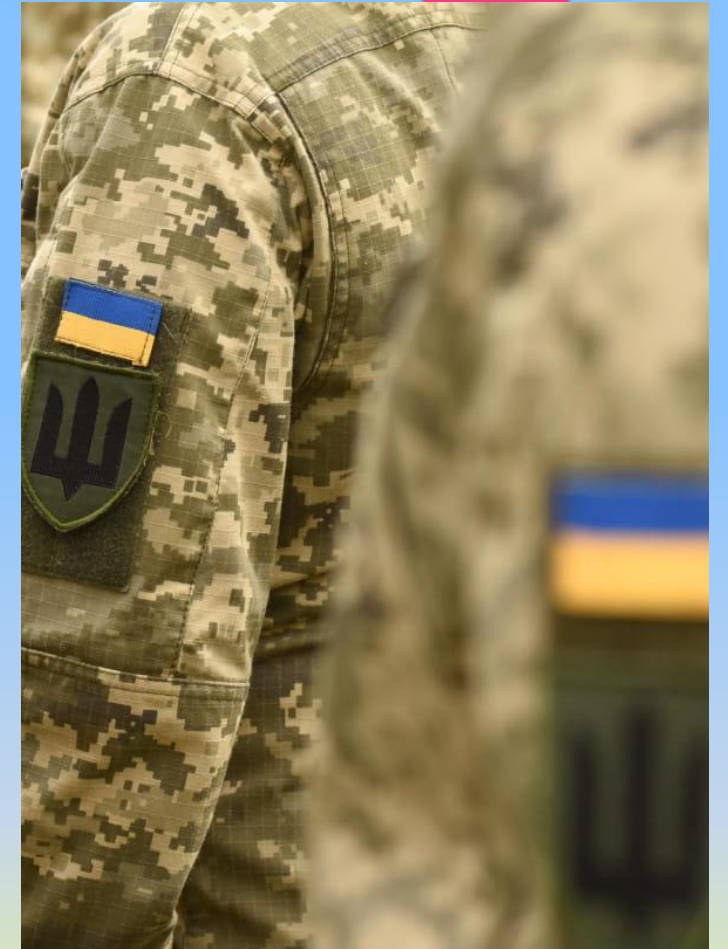
❓ «Я знаю, як ти відчуваєшся»

➡ Навіть з добрих намірів — такі слова можуть поглибити біль

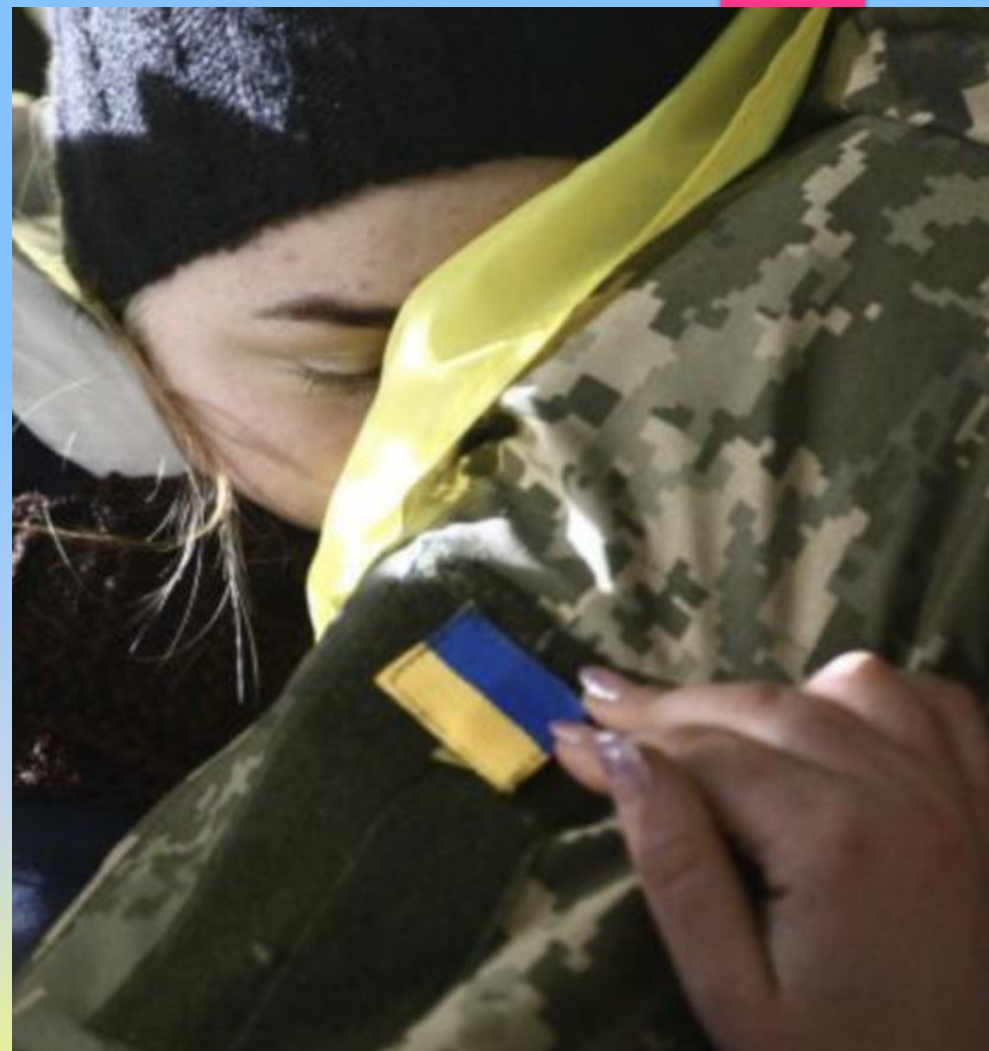
Що не варто робити!

- **Підходити до ветерана зненацька, зі спини («сліпа зона»)**
- **Будити ветерана дотиком до тіла**
- **Обіймати і торкатися тіла людини без його дозволу**
- **Садити його спиною до дверей – він має бачити двері!**
- **Використовувати будь-які антидепресанти без консультації з лікарем-психіатром**
- **Не варто відповідати агресією на агресію. Але важливо не мовчати про це і не приховувати!!!**
- **Підтримувати міфи про ПТСР**

Що варто казати

- ✓ «Я поруч, якщо захочеш поговорити»
- ✓ «Те, що ти відчуваєш — нормально»
- ✓ «Можеш мовчати — я з тобою»
- ✓ «Тобі не треба бути сильним (-ою) весь час»

Ключ до підтримки:

- ❑ **Слухати — без осуду**
- ❑ **Слухати — без спроб врятувати**
- ❑ **Слухати — навіть мовчання**
- ❑ **Дозволити людині мати свій темп**

Підтримати без самознецінення

- Ти не мусиш знати відповіді
- Ти не мусиш бути рятівником
- Твоя присутність — вже велика справа
- Бережи і себе — бо твоя втома теж має значення

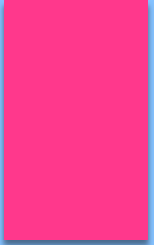
Що робити не варто!

- *Говорити, що час припинити поводитися, як на війні,*
- *Говорити, що час лікує*
- *Підходити до ветерана зненацька, зі спини («сліпа зона»)*
- *Будити ветерана дотиком до тіла*
- *Обіймати і торкатися тіла людини без його дозволу*
- *Садити його спиною до дверей – він має бачити двері!*
- *Використовувати будь-які антидепресанти без консультації з лікарем-психіатром*
- *Не варто відповідати агресією на агресію. Але важливо не мовчати про це і не приховувати!!!*
- *Підтримувати міфи про ПТСР*

Узагальнення ключових ідей

**У кожної людини є всі
необхідні ресурси для змін**

**ЗАВДАННЯ ПІДТРИМКИ – ДОПОМОГТИ ЦІ РЕСУРСИ
ПОБАЧИТИ, АКТИВІЗУВАТИ Й БЕЗПЕЧНО ВИКОРИСТАТИ
У ВЛАСНОМУ ТЕМПІ**

Дякую за увагу!